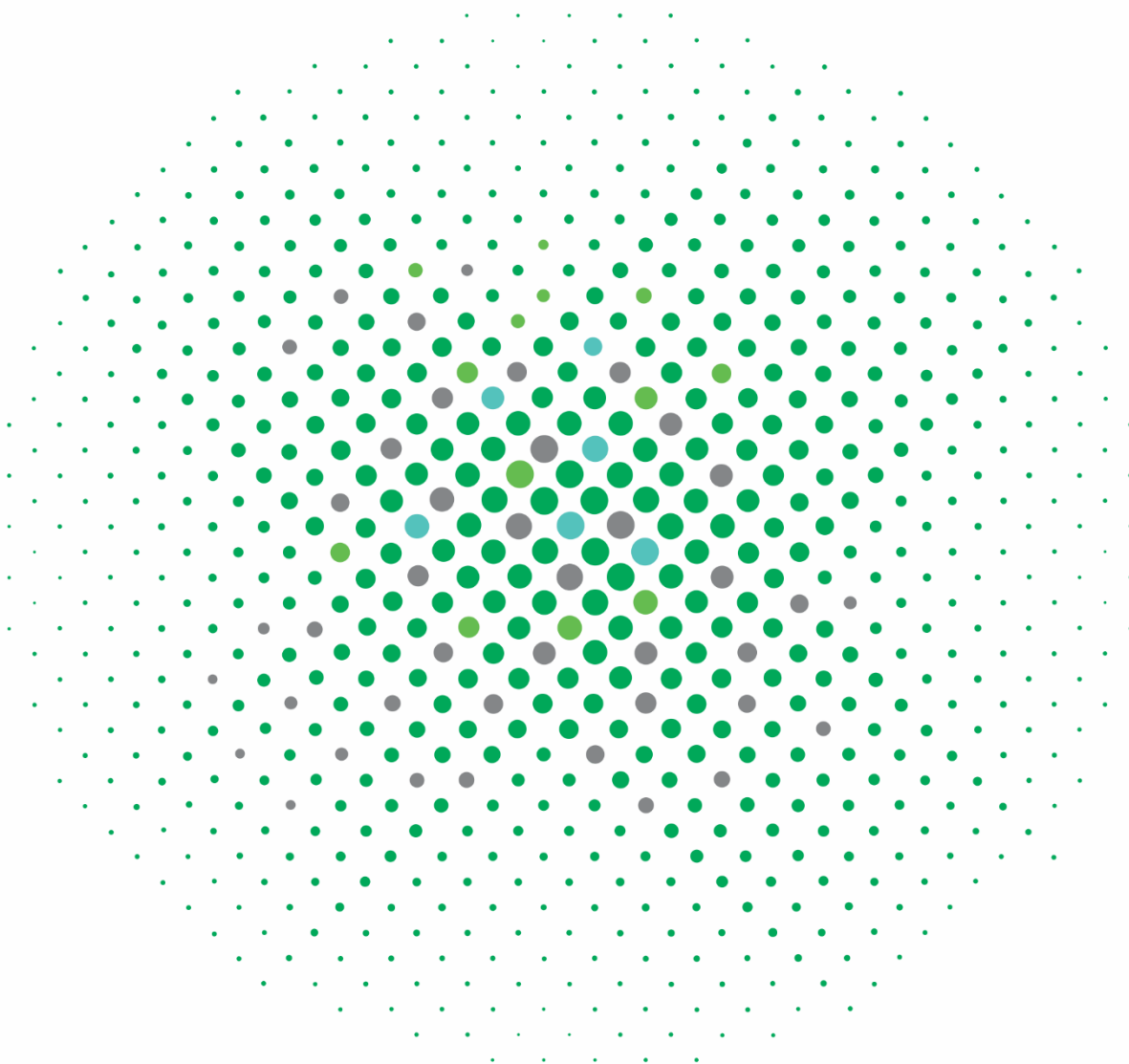

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

**Accesul în învățământul superior
– o perspectiva cantitativă -
Analiză a tranziției generației școlare 2017/2018
În primul an universitar 2018/2019.**

Autori: Cezar-Mihai Hâj, Petrișor Țucă, Daniela Alexe-Coteț

Seria - Fundamentarea deciziilor în
învățământul superior Nr.1/2021

ue fisca di

Executive Agency for Higher
Education, Research, Development
and Innovation Funding

Cuprins

Introducere.....	3
1. Metodologie	6
2. Sistemul de învățământ preuniversitar și impactul rezultatelor acestuia asupra accesului în învățământul superior	10
2.1. Date generale	10
2.2. Bacalaureatul – principalul filtru pentru accesul la învățământul superior	13
2.3. Admiterea în învățământul superior	14
3. Analiza indicatorilor privind accesul în învățământul superior - Pierderile înregistrate în învățământul preuniversitar	16
3.1. Ponderea elevilor înscriși la începutul anului școlar în clasele terminale care s-au înscris la examenul de bacalaureat – (ID_INSCR_BAC_INSCR_CL_TERM);.....	16
3.2. Ponderea elevilor care nu s-au prezentat la toate probele examenului de bacalaureat – ID_ABSENT_INSCR_BAC;.....	20
3.3. Rata de promovare a examenului de bacalaureat - ID_PROMOV_INSCR_BAC	24
3.4. Rata de promovare a examenului de bacalaureat pentru generațiile anterioare.....	30
4. Analiza indicatorilor privind accesul în învățământul superior - Tranziția de la învățământul preuniversitar la învățământul superior	36
4.1. Rute de acces în învățământul superior românesc	36
4.2. Ponderea absolvenților de liceu înmatriculați în învățământul superior – ID_ABSOL_BAC_STUD_1;.....	36
4.3. Ponderea studenților de anul I din generații anterioare – ID_STUD_PROM_ANT;	42
4.4. Rata de acces la învățământul superior	50
5. Profilul studenților de anul I care au reușit să se înscrie în învățământul superior	53
5.1. Media obținută la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I – ID_MEDIE_BAC_STUD	53
5.2. Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat din totalul studenților de anul I – ID_STUD_NOTE_BAC_810	61
5.3. Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat din totalul studenților de anul I – ID_STUD_NOTE_BAC_67	69
5.4. Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I – ID_STUD_NETRA	76
5.5. Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I – ID_STUD_SEX.....	84
6. Concluzii și recomandări.....	92
Posibile recomandări pentru îmbunătățirea tranziției către învățământul superior	98
Referințe	101

Introducere

Prezentul raport este realizat în cadrul proiectului „Calitate în învățământul superior: internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc” (cod POCU/472/6/8/126766/21.11.2018). Proiectul este implementat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) în parteneriat cu Ministerul Educației (ME) în perioada 2018-2022.

Prima activitate din cadrul proiectului își propune *dezvoltarea de măsuri sistemice în vederea creșterii accesului, parcursului și finalizării studiilor pentru studenții din categorii*. În cadrul acestei activități proiectul vizează elaborarea unui set de indicatori privind accesul în învățământul superior și realizarea unor rapoarte de monitorizare a tranziției de la învățământul preuniversitar la învățământul superior.

Datele statistice analizate în acest raport se referă la efectivele de elevi din învățământul secundar superior înscriși în anul școlar 2017-2018 precum și la numărul de studenți de anul I, la ciclul de studii licență, raportați de universitățile românești în Registrul Matricol Unic (RMU), în anul universitar 2018-2019.

Politicile și strategiile de la nivel european din sfera învățământului superior au subliniat din ce în ce mai mult importanța acordării unei atenții sporite dimensiunii sociale a învățământului superior și implementarea de mecanisme funcționale care să crească accesul și participarea la învățământul superior. În pofida asumărilor internaționale, se poate observa că în România avem în continuare un sistem de învățământ stratificat unde mulți români care provin din medii și grupuri defavorizate fie nu au acces la învățământul superior, fie în cazul în care ajung să urmeze studiile universitare abandonează.

Pentru a avea o abordare integrată, acest raport vine în completarea eforturilor UEFISCDI susținute inclusiv prin acest proiect în vederea analizării cauzelor problemelor de echitate din învățământul superior.

După cum arată studiul realizat de Comisia Europeană (Orr, Haj, Usher, Geanta, & Atherton, 2017) problema echității din învățământul superior nu este datorată exclusiv politicilor implementate la acest nivel educațional ci sunt perpetuate din sistemul de învățământ preuniversitar, unde profilul unităților de învățământ dar și a populației de elevi joacă un rol esențial în accesul pentru învățământul superior.

Raportul privind generația de elevi aflați în ani terminali în 2017-2018 este primul dintre rapoartele care vor viza monitorizarea accesului în învățământul superior. Acest raport are la bază o metodologie și un set de indicatori care urmează a fi monitorizați periodic în vederea furnizării de informații relevante pentru decidenți (de la nivel național și instituțional). Începând cu generația de elevi aferentă anului școlar 2018-2019, raportul va putea prezenta și evoluția indicatorilor.

Totodată, acest raport se înscrie în seria analizelor privind accesul, progresul, finalizarea studiilor și angajabilitatea absolvenților desfășurate de către Centrul de Politici Publice din cadrul UEFISCDI prin intermediul proiectului menționat anterior sau prin intermediul altor surse de finanțare.

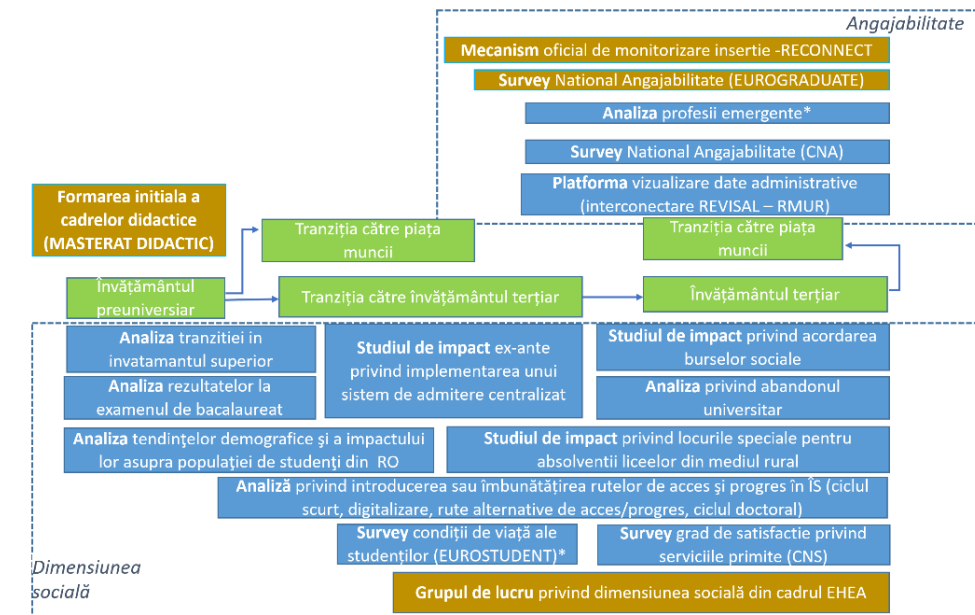

Figura 1 – Perspectiva MACRO asupra dimensiunii sociale și a angajabilității la nivelul UEFISCDI

1

Metodologie

Accesul în învățământul superior

- O perspectivă cantitativă -

1. Metodologie

Prezentul raport se bazează pe datele furnizate de către instituțiile de învățământ superior în cadrul Registrului Matricol Unic (RMU) și de unitățile de învățământ preuniversitar în cadrul Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR) – inclusiv modulul pentru examenul de bacalaureat.

Registrul Matricol Unic (RMU) este principala bază de date din sistemul național de învățământ superior care cuprinde date la nivel individual privind parcursul educațional al studenților, cum ar fi date despre situația școlară curentă și anterioară, date de tip administrativ sau date personale ale acestuia. În conformitate cu *Legea educației naționale nr. 1/2011, art. 201, alin (1)* „RMUR este o bază de date electronică în care sunt înregistrați toți studenții din România din universitățile de stat sau particulare acreditate ori autorizate să funcționeze provizoriu, precum și studenții doctoranzi din Academia Română”.

Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR) a fost dezvoltat de Ministerul Educației, având drept obiectiv general creșterea performanțelor în sistemul național de învățământ fiind utilizat în procesele de management și luare a deciziilor la nivelul ministerului.

În vederea urmăririi parcursului educațional al absolvenților examenului de bacalaureat în învățământul superior, au fost interconectate bazele de date cu absolvenții examenului de bacalaureat și studenții din anul I, cu respectarea prevederilor legale.

Monitorizarea tranziției de la învățământul preuniversitar la învățământul superior se face în baza unor indicatori bazați pe datele din sursele mai sus menționate.

Accesul în învățământul superior este privit nu doar din perspectiva procesului de admitere, ci și din perspectiva pierderilor generaționale care au impact direct asupra resursei umane eligibile pentru învățământul superior. În acest sens, raportul include și o analiză a „pierderilor” de capital uman înregistrate în ultimii ani de studiu din învățământul preuniversitar. Astfel, indicatorii vizează perioada de timp de la finalizarea anului calendaristic pentru ultimii ani de studiu din învățământul preuniversitar și începutul primului an de studiu din învățământul superior.

Analiza a fost realizată din perspectiva tranziției către învățământul superior. Din acest punct de vedere, a fost considerată o pierdere de capital uman și situația absolvenților de liceu care au ales să intre direct pe piața forței de muncă.

Raportul monitorizează în principal generația care a terminat studiile liceale în anul școlar 2017-2018. Deși o parte dintre elevii care nu s-au înscris în cadrul examenului de bacalaureat, nu au promovat examenul sau nu au intrat la studii universitare o pot face în anii următori, raportul monitorizează, în special, pierderile și progresul elevilor dintr-o generație. Totodată având în vedere limitele surselor de date utilizate, trebuie menționat

faptul că prezentul raport nu poate lua în considerare elevii care finalizează învățământul secundar superior și se înscriu la programe de studiu din afara țării.

Mai mult decât atât, în raport vor fi prezentați și o serie de indicatori descriptivi, contextuali, cu privire la sistemul de învățământ preuniversitar.

Monitorizarea tranziției de la învățământul preuniversitar la învățământul superior vizează trei categorii de indicatori. Prima categorie de indicatori prezintă **o scurtă radiografie a pierderilor efectivelor de elevi din clasele terminale ale învățământului preuniversitar:**

- **Ponderea elevilor din clasele terminale înscriși la examenul de bacalaureat.** Acest indicator a fost selectat pentru a putea măsura, prin raportarea la totalul elevilor din generația respectivă, pierderile de „*talent*” prin neînscrierea la examenul de bacalaureat.
- **Ponderea elevilor care nu s-au prezentat la toate probele examenului de bacalaureat.** Acest indicator măsoară pierderile de „*talent*” din timpul examenului de bacalaureat.
- **Rata de promovare a examenului de bacalaureat.** Acest indicator măsoară proporția elevilor care nu promovează examenul de bacalaureat neputând astfel să se înscrie la studii în învățământul superior. De asemenea, va fi evidențiat faptul că rata oficială de promovare a examenului nu ia în considerare elevii care nu participă la toate probele examenului.
- **Rata de promovare a examenului de bacalaureat pentru generațiile anterioare.** Acest indicator prezintă proporția absolvenților de învățământ secundar superior, din promoții anterioare, care au reușit să promoveze examenul în anul 2018.
- **Rata de acces la învățământul superior** – acest indicator calculat inclusiv la nivel internațional, indică proporția persoanelor dintr-o cohortă de vârstă care intră în învățământul superior.

Următoarea categorie de indicatori prezintă **profilul absolvenților de învățământ preuniversitar care s-au înscris la studii universitare** (în anul I). Acest set de indicatori este relevant pentru evaluarea tranziției de la învățământul preuniversitar la învățământul superior.

- **Proporția absolvenților de învățământ secundar superior, care au absolvit examenul de bacalaureat în promoția curentă și sunt înmatriculați pentru prima dată în învățământul superior românesc.** Acest indicator prezintă elevii care își urmează parcusul academic normal, care odată cu finalizarea învățământului secundar superior și absolvirea examenului de bacalaureat aleg să urmeze studiile superioare într-o instituție de învățământ din România.
- **Proporția absolvenților de învățământ secundar superior, care au absolvit examenul de bacalaureat într-o promoție anterioară și sunt înmatriculați în**

Învățământul superior românesc. Acest indicator a fost selectat pentru a prezenta „*recuperările de talent*” din generațiile anterioare.

Ultima categorie de indicatori prezintă profilul studenților de anul I, studenții care au reușit să se înscrie în învățământul superior. Analizând caracteristicile studenților de anul I, poate fi evaluat accesul (sau lipsa acestuia) anumitor categorii de persoane la studii superioare.

- **Media obținută de studenții de anul I la examenul de bacalaureat.** Indicatorii privind media obținută la examenul de bacalaureat au selectați plecând de la ipoteza că aceasta poate fi considerată drept un predictor al succesului sau insuccesului educațional în perioada studiilor universitare. În corelație cu inechitățile sistemului de învățământ preuniversitar, indicatorul este relevant pentru evaluarea accesului grupurilor defavorizate la învățământul superior.
- **Pondere studenților maturi de anul I, din totalul studenților de anul I.** Acest indicator măsoară proporția studenților de anul I, care la debutul studiilor universitare aveau cel puțin 26 de ani. De obicei acești studenți sunt deja căsătoriți și/ sau sunt angajați cu normă întreagă, dar au nevoie de calificări suplimentare pentru a se putea adapta la emergența pieței muncii. Indicatorul este relevant pentru evidențierea accesului studenților maturi la studii superioare.
- **Pondere studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I.** Acest indicator descrie accesul femeilor la studii superioare.

În conformitate cu legislația națională în vigoare, accesul în învățământul superior este condiționat de finalizarea studiilor secundare superioare. În cadrul ciclului liceal, în funcție de forma de învățământ, durata studiilor poate varia între patru și șase ani. Astfel, pentru a putea analiza proporția elevilor din clasele terminale care s-au înscris la examenul de bacalaureat s-au luat în considerare elevii din clasa a XII-a, a XIII-a, în clasa a XIV-a nu există niciun elev înscris.

2

Sistemul de învățământ preuniversitar și impactul rezultatelor acestuia asupra accesului în învățământul superior

Accesul în învățământul superior

- O perspectivă cantitativă -

2. Sistemul de învățământ preuniversitar și impactul rezultatelor acestuia asupra accesului în învățământul superior

2.1. Date generale

Evoluții demografice

Populația rezidentă a țării a suferit o diminuare în ultimii ani, acest lucru fiind rezultatul fenomenului de emigrare a cetățenilor români coroborat cu valorile negative ale sporului natural. (INS, 2017). Aceste fenomene au avut totodată efecte negative asupra populației școlare din sistemul educațional românesc, atât în mediul preuniversitar, cât și mai târziu, în mediul universitar.

Efectivele de **elevi s-au diminuat anual**, astfel, în anul școlar 2017-2018, în sistemul preuniversitar românesc erau înscriși 3.010.330 de elevi, cu aproximativ 25.000 mai puțin față de precedentul an școlar. În același an școlar, s-a constatat o scădere cu peste 10.000 de elevi în **învățământul liceal** (ME, 2018) în comparație cu anul școlar anterior. Depopularea sistemului național de învățământ preuniversitar de către beneficiarii direcți, elevii, împreună cu o rată relativ scăzută de promovabilitate a examenului de bacalaureat sunt unele dintre motivele care ne conduc către efective mai mici de absolvenți eligibili a fi admiși în învățământul superior românesc.

Efectivele de elevi din clasele terminale

În anul școlar 2017-2018, în unitățile de învățământ liceal din țară erau înmatriculați **149.689** de elevi în clasele terminale. Dintre aceștia **6,41%** studiau în unități de învățământ din mediul rural, iar **93,59%** își urmau studiile liceale în unități de învățământ din mediul urban.

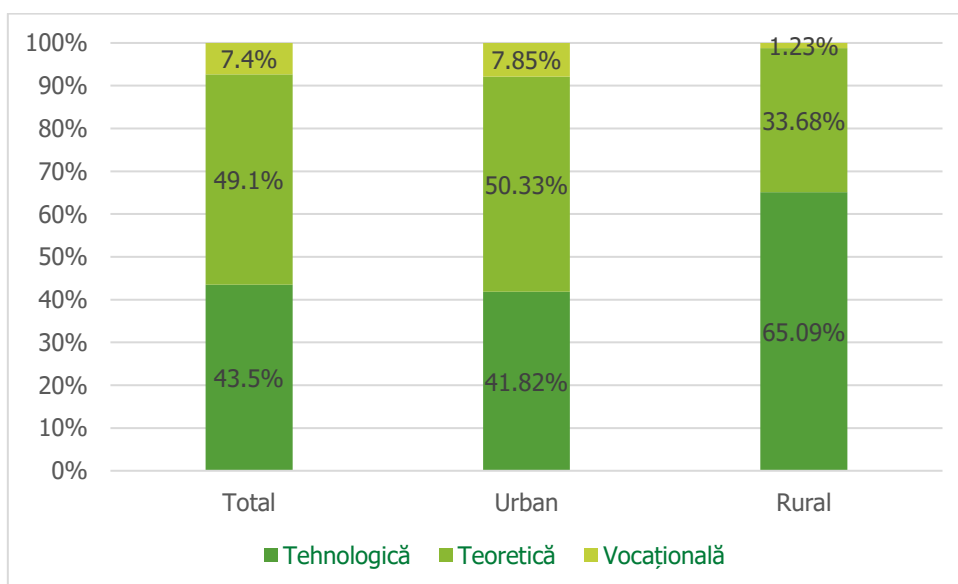
Tabel 1. Efectivele de elevi din clasele terminale în anul școlar 2017-2018

Nr. Crt.	Județ	Procent Rural	Procent Urban	Nr. Crt.	Județ	Procent Rural	Procent Urban
1	Ilfov	55%	45%	22	Tulcea	15,79%	84,21%
2	Sălaj	34,78%	65,22%	23	Galați	14,29%	85,71%
3	Giurgiu	33,33%	66,67%	24	Bacău	13,89%	86,11%
4	Gorj	30,30%	69,70%	25	Arges	13,64%	86,36%
5	Neamț	29,73%	70,27%	26	Suceava	13,64%	86,36%
6	Bistrița-Năsăud	29,63%	70,37%	27	Satu Mare	12,90%	87,10%
7	Olt	26,67%	73,33%	28	Iași	12,24%	87,76%
8	Constanța	25%	75%	29	Timiș	12,07%	87,93%
9	Vaslui	25%	75%	30	Maramureș	12%	88%
10	Botoșani	24,14%	75,86%	31	Vâlcea	11,11%	88,89%
11	Harghita	23,68%	76,32%	32	Hunedoara	9,09%	90,91%
12	Călărași	22,22%	77,78%	33	Mureș	9,09%	90,91%
13	Bihor	21,15%	78,85%	34	Vrancea	9,09%	90,91%

Nr. Crt.	Județ	Procent Rural	Procent Urban	Nr. Crt.	Județ	Procent Rural	Procent Urban
14	Caraș-Severin	20%	80%	35	Alba	8,33%	91,67%
15	Mehedinți	20%	80%	36	Brașov	7,32%	92,68%
16	Dâmbovița	19,35%	80,65%	37	Sibiu	5,88%	94,12%
17	Dolj	19,15%	80,85%	38	Ialomița	5,26%	94,74%
18	Teleorman	19,05%	80,95%	39	Brăila	4,55%	95,45%
19	Buzău	18,18%	81,82%	40	Cluj	2,78%	97,22%
20	Prahova	17,39%	82,61%	41	București	0%	100%
21	Arad	17,07%	82,93%	42	Covasna	0%	100%

Din punct de vedere al filielelor în care studiază elevii, se observă că în unitățile de învățământ din mediul rural există un procent majoritar, de **65,09%**, de elevi care studiază la o filieră tehnologică, **33,68%** studiază la o filieră teoretică și **1,23%** filieră vocațională. În unitățile de învățământ din mediul urban un procent de **50,33%** de elevi studiază o filieră teoretică, **41,82%** la o filieră tehnică și **7,85%** la o filieră vocațională.

Figura 1 Distribuția elevilor din clasele terminale(XII-XIII), în anul școlar 2017-2018, în funcție de filiera la care studiază și mediul unitatii de învățământ

Distribuția unităților de învățământ în funcție de mediul în care își desfășoară activitatea

Accesul la unități de învățământ afectează în mod direct progresul elevilor către nivelul educațional următor. Din acest punct de vedere, apropierea geografică poate juca un rol important în decizia de a-și continua studiile. Analizând datele cu privire la locația unităților de învățământ, în 2018 existau **1.523** unități de învățământ (UIP)¹ care furnizau servicii de educație secundară superioară. Dintre acestea 235 erau în mediul rural și 1288 erau în mediul urban. Se poate observa că există de peste 5 ori mai multe unități de învățământ în mediul urban decât în mediul rural, chiar dacă aproximativ jumătatea din populația țării locuiește în mediul rural.

¹ Cu presonalitate juridică

Tabel 2 Distribuția unităților de învățământ ce organizează învățământ secundar superior, în funcție de mediul în care își desfășoară activitatea, la nivel județean

Nr. Crt.	Județ	Procent Rural	Procent Urban	Nr. Crt.	Județ	Procent Rural	Procent Urban
1	Ilfov	55%	45%	22	Tulcea	15,79%	84,21%
2	Sălaj	34,78%	65,22%	23	Galați	14,29%	85,71%
3	Giurgiu	33,33%	66,67%	24	Bacău	13,89%	86,11%
4	Gorj	30,30%	69,70%	25	Arges	13,64%	86,36%
5	Neamț	29,73%	70,27%	26	Suceava	13,64%	86,36%
6	Bistrița-Năsăud	29,63%	70,37%	27	Satu Mare	12,90%	87,10%
7	Olt	26,67%	73,33%	28	Iași	12,24%	87,76%
8	Constanța	25%	75%	29	Timiș	12,07%	87,93%
9	Vaslui	25%	75%	30	Maramureș	12%	88%
10	Botoșani	24,14%	75,86%	31	Vâlcea	11,11%	88,89%
11	Harghita	23,68%	76,32%	32	Hunedoara	9,09%	90,91%
12	Călărași	22,22%	77,78%	33	Mureș	9,09%	90,91%
13	Bihor	21,15%	78,85%	34	Vrancea	9,09%	90,91%
14	Caraș-Severin	20%	80%	35	Alba	8,33%	91,67%
15	Mehedinți	20%	80%	36	Brașov	7,32%	92,68%
16	Dâmbovița	19,35%	80,65%	37	Sibiu	5,88%	94,12%
17	Dolj	19,15%	80,85%	38	Ialomița	5,26%	94,74%
18	Teleorman	19,05%	80,95%	39	Brăila	4,55%	95,45%
19	Buzău	18,18%	81,82%	40	Cluj	2,78%	97,22%
20	Prahova	17,39%	82,61%	41	București	0%	100%
21	Arad	17,07%	82,93%	42	Covasna	0%	100%

După cum indică datele generale, România are o serie întreagă de probleme structurale care pot afecta negativ parcursul normal al studiilor către învățământul superior. Diminuarea populației de vârstă școlară, distanța fizică mare între elevi și unitățile școlare, disparitățile din punct de vedere a tipologiei unităților de învățământ între mediul rural și urban, crează premisele accentuării pierderilor de capital uman.

2.2. Bacalaureatul – principalul filtru pentru accesul la învățământul superior

În România examenul de bacalaureat are caracter sumativ vizând evaluarea competențelor pe care le-au dobândit absolvenții învățământului secundar superior din România. Acesta este organizat în fiecare an școlar de către Ministerul Educației, iar în conformitate cu prevederile legale în vigoare ME organizează două sau trei sesiuni de susținere a examenului de bacalaureat (sesiunea specială pentru olimpici, sesiunea de vară și sesiunea de toamnă).

Pentru a putea participa în cadrul examenului de bacalaureat, elevii trebuie să finalizeze studiile liceale (să promoveze/să nu aibă corigențe). Înscrierea la examenul de bacalaureat nu este automată, candidații trebuind să se înscrie, completând o serie de documente tipizate cu aproximativ 2 săptămâni înainte de începerea probelor din sesiunea respectivă.

Elevilor li se evaluează competențele dobândite la limbă și literatură română (probă comună cu două variante de subiecte, una pentru profilul umanist și pedagogic și unul pentru restul profilelor), urmează evaluarea a limba și literatura limbii materne (unde este cazul) unde cu excepția limbii maghiare care urmează modelul limbii române în funcție de profil, restul subiectelor pentru limbile materne sunt identice indiferent de profilul urmat.

Ultimele două probe scrise sunt defalcate pentru fiecare filieră și profil.

Tabel 3 Prezentarea probelor scrise susținute de absolvenții de învățământ secundar superior la examenul de bacalaureat, în funcție de filieră și profil

Filieră	Profil	Probă comună	Probe specifice
Teoretică	Real	Limba și literatura română și Limba și literatura maternă (unde este cazul)	<ul style="list-style-type: none"> matematică fizică, chimie, biologie, informatică (la alegere)
	Uman		<ul style="list-style-type: none"> istorie geografie, logică și argumentare, psihologie, economie, sociologie, filosofie (la alegere)
Tehnologică	Resurse naturale și protecția mediului		<ul style="list-style-type: none"> matematică; fizică, chimie, biologie (la alegere)
	Servicii		<ul style="list-style-type: none"> matematică geografie, logică și argumentare, psihologie, economie (la alegere)
	Tehnic		<ul style="list-style-type: none"> matematică; fizică, chimie, biologie (la alegere)
Vocațională	Artistic		<ul style="list-style-type: none"> istorie; geografie, logică și argumentare, psihologie, economie, filosofie (la alegere)
	Educație fizică și sport		<ul style="list-style-type: none"> istorie geografie, logică și argumentare, economie, filosofie (la alegere)
	Militar		<ul style="list-style-type: none"> matematică fizică, chimie, biologie, informatică (la alegere)
	Pedagogic		<ul style="list-style-type: none"> istorie sau matematică (în funcție de specializare) geografie, logică și argumentare, psihologie, economie, filosofie (la alegere)
	Teologic		<ul style="list-style-type: none"> istorie;

- geografie, logică și argumentare, psihologie, economie, filosofie (la alegere)

Anterior probelor scrise, elevii susțin și o serie de probe orale la limba și literatura română, limba maternă (dacă este cazul), la o limbă de circulație internațională. De asemenea, în aceeași perioadă susțin o probă la care le sunt testate competențele digitale

Pentru a promova examenul de bacalaureat candidații trebuie să îndeplinească o serie de criterii cumulative:

- să susțină toate probleme examenului (atât cele orale, cât și probele scrise),
- Să promoveze probele orale
- să obțină cel puțin nota 5 la toate probele scrise și
- media aritmetică a acestora să fie cel puțin egală cu 6.

2.3. Admiterea în învățământul superior

Absolvenții învățământului secundar superior care promovează și examenul de bacalaureat, dobândesc automat diplomă de bacalaureat, iar aceasta din urmă le oferă dreptul de a se înscrie la admitere în învățământul superior, în conformitate cu legislația națională (regulament cadru) și metodologiile de admitere, adoptate de fiecare instituție de învățământ superior.

Admiterea este organizată în două sesiuni de vară și de toamnă (după sesiunea de vară/toamnă a examenului de bacalaureat), fiecare universitate oferind un număr de locuri bugetate și cu taxă. Locurile neocupate în cadrul sesiunii de vară sunt scoase la concurs (dacă e cazul) în sesiunea din toamnă.

3

Analiza indicatorilor privind accesul în învățământul superior - Pierderile înregistrate în învățământul preuniversitar

Accesul în învățământul superior

- O perspectivă cantitativă -

3. Analiza indicatorilor privind accesul în învățământul superior - Pierderile înregistrate în învățământul preuniversitar

3.1. Ponderea elevilor înscriși la începutul anului școlar în clasele terminale care s-au înscris la examenului de bacalaureat – (ID_INSCR_BAC_INSCR_CL_TERM);

Aspecte metodologice

Indicatorul exprimă, în oglindă cu indicatorii prezentați anterior, ponderea elevilor din clasele terminale din învățământul preuniversitar **care nu vor putea continua parcursul studiilor** către învățământul superior, deoarece nu s-au înscris la examenul de bacalaureat.

Acest indicator oferă și o imagine a fenomenului de neînscrisere la examenul de bacalaureat, datorită situației școlare neîncheiate. O proporție mică de elevi înscriși poate indica, pe de o parte, faptul că promovarea până în clasa terminală nu a presupus și faptul ca elevii dețineau competențele/cunoștinetele necesare promovării, fie, pe de altă parte, existența unor practici de a bloca înscrierea elevilor cu șanse mai mici de promovare a examenului de bacalaureat, în vederea îmbunătățirii statisticilor privind rata de promovare.

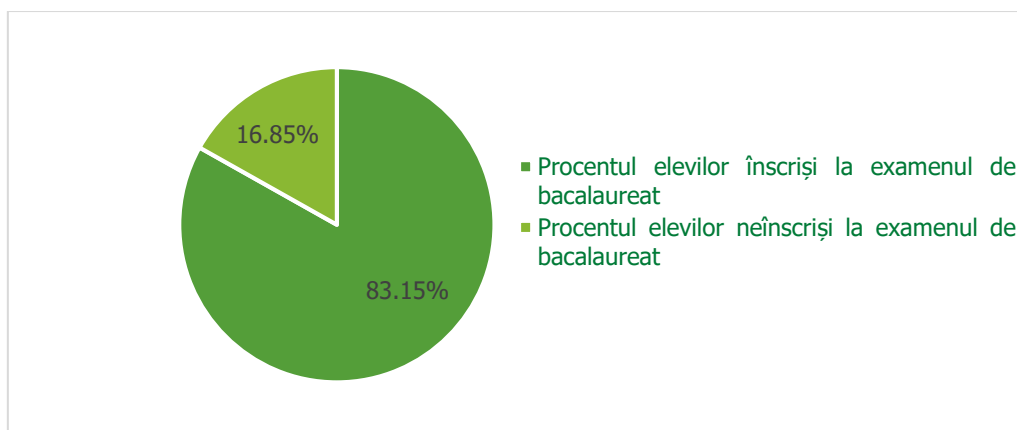
Indicatorul este calculat ca raportul dintre numărul de elevi înscriși la începutul anului școlar 2017-2018, în clase terminale, la forma de învățământ cu frecvență (clasa a XII-a), seral (clasa a XIII-a) și cu frecvență redusă (clasa a XIV-a) din „învățământul de masă” și numărul de elevi din promoția curentă, care au participat la cel puțin una dintre cele trei sesiuni de bacalaureat. Din cauza lipsei de date, pentru acest indicator nu s-au putut crea statistici privind forma de învățământ a elevilor și sexul acestora.

La nivel național

În anul 2018, Ministerul Educației a organizat trei sesiuni pentru susținerea examenului de bacalaureat la care au existat **182.112** înscrieri care au reprezentat **151.730** de elevi unici.

Din cei **149.686** de elevi din promoția curentă (clasele terminale), **124.465** elevi s-au înscris la examenul de bacalaureat (83,15%). Acest lucru înseamnă că, **mai mult de 16% dintre elevii din clasele terminale nu s-au înscris la examenul național de bacalaureat.**

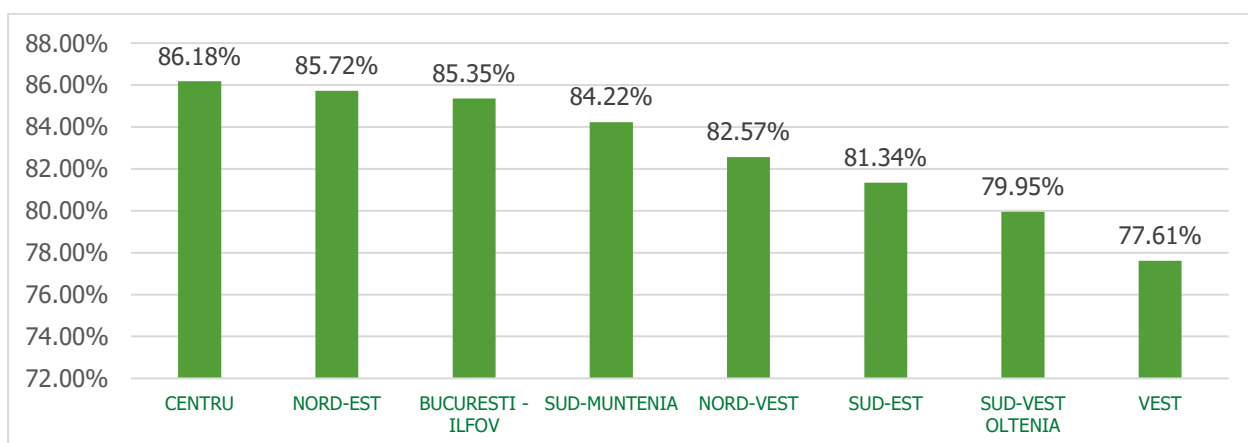
Figura 1 Ponderea elevilor din clase terminale, în anul școlar 2017-2018, care s-au înscris la examenul național de bacalaureat la nivel național (ID_INSCR_BAC_INSCR_CL_TERM_NAT)

La nivel regional

Rata de înscriere la examenul național de bacalaureat este e mai mică decât media la nivel național în jumătate dintre regiunile de dezvoltare ale României. Se poate observa că există diferențe de aproximativ 10% între *Regiunea Centru și Regiunea Vest* ca proporție a elevilor înscriși la examenul de bacalaureat.

Figura 2 Ponderea elevilor din clase terminale, în anul școlar 2017-2018, care s-au înscris la examenul național de bacalaureat la nivel regional (ID_INSCR_BAC_INSCR_CL_TERM_REG)

La nivel județean

Rata de înscriere la examenul de bacalaureat diferă major în funcție de județ. Există județe precum Harghita unde peste 90% dintre elevii din clasele terminale se înscriu la examenul de bacalaureat și județe precum Ilfov, unde puțin peste jumătate dintre elevi ajung să se înscrie la acesta. Pentru al doilea an consecutiv, județul Ilfov este județul cu cei mai puțini elevi înscriși la examenul național cu o ușoară creștere față de sesiunile de la bacalaureat din 2017.²

Tabel 4 Ponderea elevilor din clase terminale, în anul școlar 2017-2018, care s-au înscris la examenul național de bacalaureat, distribuită pe județe (ID_INSCR_BAC_INSCR_CL_TERM_JUD)

Nr. crt.	Județ	Procent înscriși	Nr. crt.	Județ	Procent înscriși
1	Harghita	92.53%	22	Bacău	84.11%

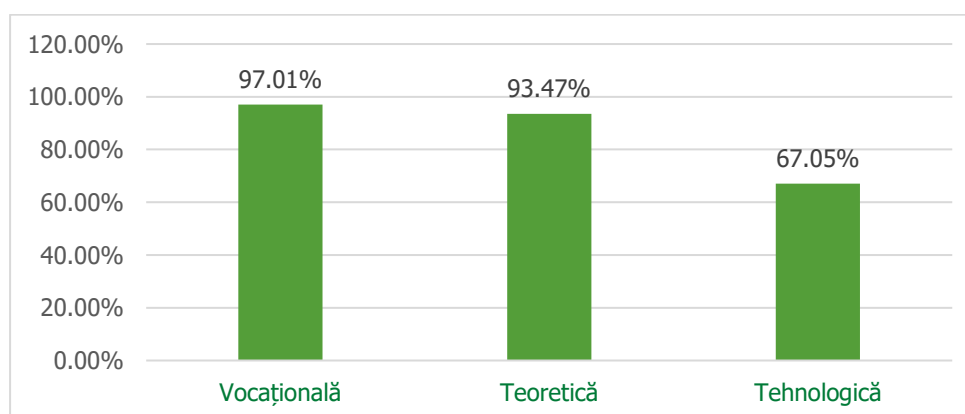
² Policy Brief Examenul de Bacalaureat 2017, UEFISCDI

2	Sălaj	90.13%	23	Vrancea	83.84%
3	Ialomița	89.96%	24	Cluj	83.53%
4	Girgiu	89.64%	25	Arad	82.86%
5	Prahova	89.02%	26	Maramureș	82.28%
6	Covasna	88.68%	27	Constanța	81.97%
7	Gorj	88.29%	28	Argeș	81.76%
8	Neamț	87.99%	29	Satu Mare	80.58%
9	Mureș	87.95%	30	Hunedoara	78.89%
10	București	87.21%	31	Bihor	78.83%
11	Tulcea	87.18%	32	Galați	78.78%
12	Iași	86.92%	33	Dolj	78.72%
13	Sibiu	86.82%	34	Călărași	78.38%
14	Vaslui	86.04%	35	Alba	78.09%
15	Brașov	85.88%	36	Teleorman	77.31%
16	Vâlcea	85.42%	37	Timiș	77.04%
17	Botoșani	85.30%	38	Brăila	74.40%
18	Bistrița-Năsăud	84.76%	39	Olt	73.81%
19	Dâmbovița	84.31%	40	Mehedinți	72.13%
20	Suceava	84.29%	41	Caraș-Severin	69.45%
21	Buzău	84.27%	42	Ilfov	65.86%

La nivel de filieră

Rata de înscriere la examenul de bacalaureat diferă semnificativ în funcție de filiera la care au studiat elevii. Astfel, **aproximativ toți elevii de la o filiera vocațională se înscriu la examenul de bacalaureat, pe când puțin peste 65% dintre elevii de la filieră tehnologică se înscriu la examenul național.**

Figura 3 Ponderea elevilor din clase terminale, în anul școlar 2017-2018, care s-au înscris la examenul național de bacalaureat, distribuită în funcție de filiera la care au studiat (ID_INSCR_BAC_INSCR_CL_TERM_FILIERA)

La nivel de la nivel de profil;

Din punct de vedere al profilului la care au studiat elevii, se poate observa că la șapte din zece profiluri peste 90% dintre elevi se înscriu la examenul de bacalaureat. Pe când la profilul tehnic puțin peste jumătate dintre elevi se înscriu la examenul de bacalaureat.

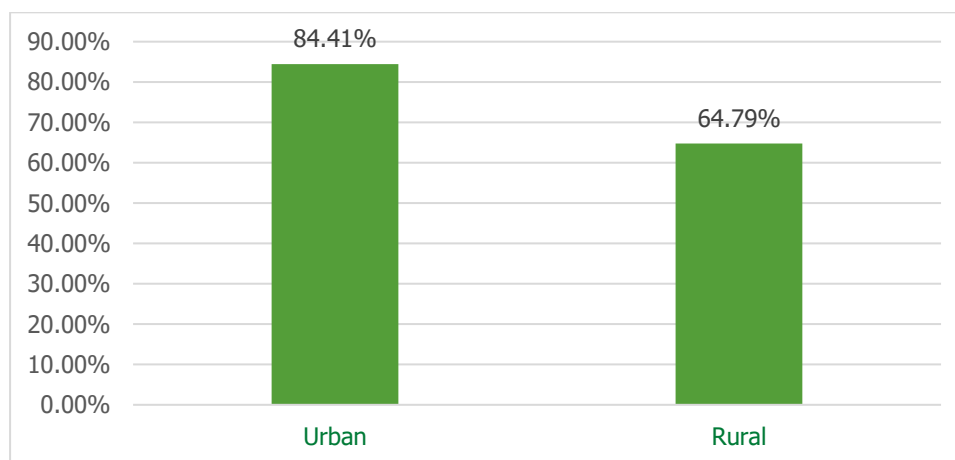
Tabel 5 Ponderea elevilor din clase terminale, în anul școlar 2017-2018, care s-au înscris la examenul național de bacalaureat, distribuită în funcție de profilul la care au studiat (ID_INSCR_BAC_INSCR_CL_TERM_PROFIL)

Nr. crt.	Filieră	Profil	Procent
1	Vocațională	Militar	100.00%
2	Vocațională	Pedagogic	99.60%
3	Vocațională	Artistic	98.94%
4	Vocațională	Teologic	97.71%
5	Teoretică	Real	94.21%
6	Vocațională	Educație fizică și sport	93.33%
7	Teoretică	Uman	92.49%
8	Tehnologică	Servicii	82.16%
9	Tehnologică	Resurse naturale și protecția mediului	66.11%
10	Tehnologică	Tehnic	52.52%

Mediul unității de învățământ;

Puțin peste 64% dintre elevii care studiază la o unitate de învățământ din mediul rural ajung să se înscrie la examenul de bacalaureat. Analizând procentul elevilor ce învață într-o unitate de învățământ din mediul urban, se poate observa că mai bine de 84% dintre aceștia se înscriu la examenul de bacalaureat.

Figura 4 Ponderea elevilor din clase terminale, în anul școlar 2017-2018, care s-au înscris la examenul național de bacalaureat, distribuită în funcție de mediul unității de învățământ (ID_INSCR_BAC_INSCR_CL_TERM_MEDIU)

Concluzii

- **La nivel național, proporția elevilor din clasele terminale care nu se înscriu la examenul național de bacalaureat este peste 16%;**
- **În ceea ce privește neînscirerea la examenul de bacalaureat, există decalaje geografice importante din perspectiva zonelor de dezvoltare, județelor și a mediului unității de învățământ.**
 - 86,18% dintre elevii din *Regiunea Centru* se înscriu la examenul național, în timp ce doar 77,61% dintre elevii din *Regiunea Vest* se înscriu la examenul național;
 - Există județe precum Harghita în care peste 90% dintre elevi sunt înscriși la examen, iar în Iflov aproximativ 65% dintre elevi se înscriu la examen;
 - 64,79% dintre elevii ce studiază la unități din mediul rural se înscriu la examenul național în comparație cu mediul urban unde procentul este de 84,41%.
- **Filierea și profilul liceului**
 - Doar 67,05% dintre elevii de la filiera tehnologică se înscriu la examnul de bacalaureat;
 - În ceea ce privește specializarea elevilor, toți studenții de la profilul militar se înscriu la examenul de bacalaureat, pe când doar 52,52% dintre studenții de la profilul tehnic se înscriu;

3.2. Ponderea elevilor care nu s-au prezentat la toate probele examenului de bacalaureat – ID_ABSENT_INSCR_BAC;

Aspecte metodologice

Indicatorul prezintă, ponderea elevilor din învățământul preuniversitar, înscriși la examenul de bacalaureat (generație curentă), care nu **vor putea continua parcursul studiilor către învățământul superior**, deoarece nu au participat la una sau mai multe probe ale examenului de bacalaureat.

Acest indicator ofera imaginea pierderilor de proces. Deoarece în calculul oficial al ratei de promovare la examenul de bacalaureat, elevii care nu participă la toate probele nu sunt luați în considerare, este important de știut valoarea indicatorului (cu atât mai mult cu cât o parte din elevii care stiu că nu vor lua nota de trecere la primele probe, nu mai participa și la următoarele probe – 35% din elevii cu statut absent participand la cel puțin o proba scrisa a examenului).

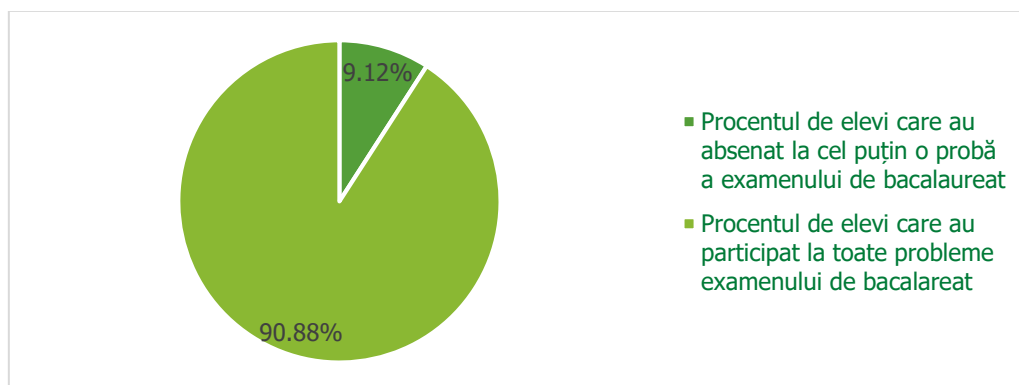
Pentru calcularea indicatorului s-a utilizat raportul dintre numărul elevilor, din promoția curentă, cu statut „*absent*”, la ultima sesiune din an la care au participat, la examenul de

bacalureat și numărul elevilor, din promoția curentă, înscriși la examenul de bacalureat. Nu a fost posibilă crearea unor statistici privind forma de învățământ pe care au urmat-o elevii.

La nivel național

Conform datelor **9,12%** din totalul elevilor din promoția curentă, care s-au înscris la examenul de bacalureat au absentat de la cel puțin o probă a examenului.

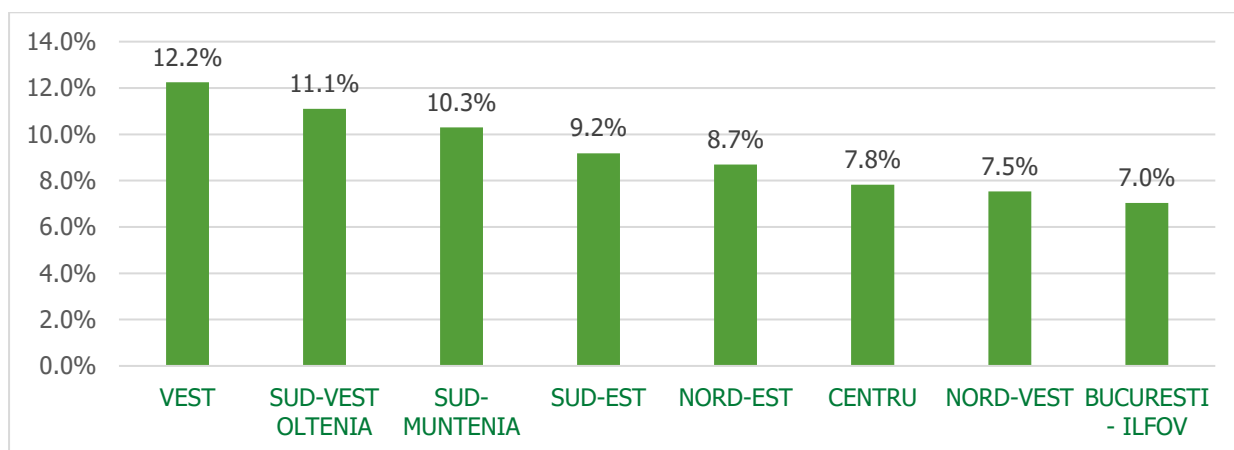
Figura 5 Ponderea elevilor înscriși la examenul de bacalureat, în anul școlar 2017-2018, generația curentă, care nu s-au prezentat la toate probleme examenului de bacalureat, distribuită la nivel național (ID_ABSENT_INSCR_BAC_NAT)

La nivel regional

Există o diferență considerabilă de peste 5% între *Regiunea Vest* și *Regiunea București-Iflor* ca pondere de absenteism la examenul de balcaureat. La indicatorul precedent s-a observat că *Regiunea Vest* a avut cei mai puțini înscriși la examenul de balcaureat. La acest indicator se observă că în această regiune sunt cei mai mulți elevi care au absetant la examen.

Figura 6 Ponderea elevilor înscriși la examenul de bacalureat, în anul școlar 2017-2018, generația curentă, care nu s-au prezentat la toate probleme examenului de bacalureat, distribuită la nivel regional (ID_ABSENT_INSCR_BAC_REG)

La nivel județean

Pe lângă faptul că județul Ilfov este județul cu cei mai puțini elevi înscriși la examenul național, aproximativ un sfert dintre cei înscriși absentează la cel puțin o probă a examenului.

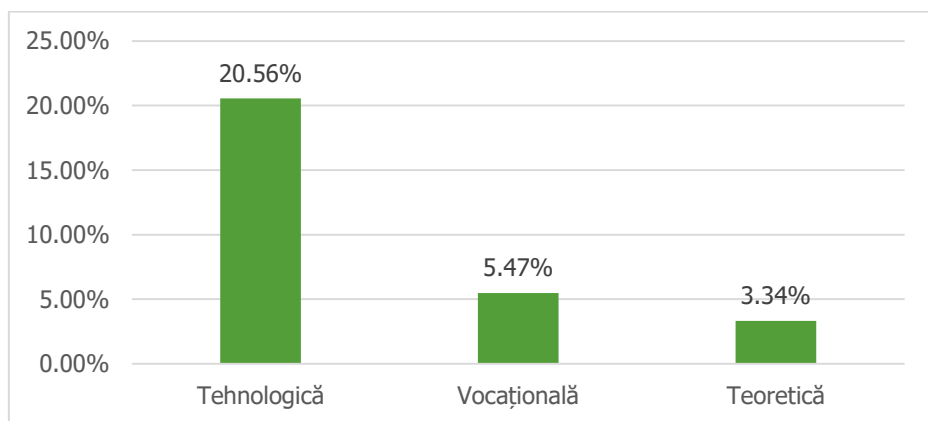
Tabel 6 Ponderea elevilor înscriși la examenul de bacalaureat, în anul școlar 2017-2018, generația curentă, care nu s-au prezentat la toate probleme examenului de bacalaureat, distribuită pe județe (ID_ABSENT_INSCR_BAC_JUD)

Nr. Crt.	Județ	Procent elevi absenți	Nr. Crt.	Județ	Procent elevi absenți
1	Ilfov	22,29%	22	Vâlcea	9,44%
2	Mehedinți	16,99%	23	Sibiu	9,40%
3	Caraș-Severin	15,54%	24	Ialomița	9,24%
4	Giurgiu	14,14%	25	Gorj	9,23%
5	Teleorman	14,03%	26	Botoșani	9,04%
6	Arada	13,60%	27	Mureș	8,21%
7	Călărași	13,48%	28	Harghita	8,08%
8	Tulcea	12,84%	29	Bistrița-Năsăud	7,80%
9	Timiș	11,71%	30	Galați	7,78%
10	Olt	11,22%	31	Prahova	7,70%
11	Dolj	11,16%	32	Bihor	7,47%
12	Constanța	11,08%	33	Buzău	7,25%
13	Neamț	11,06%	34	Alba	7,21%
14	Maramureș	10,43%	35	Iași	7,14%
15	Vrancea	10,41%	36	Brașov	6,94%
16	Vaslui	10,41%	37	Satu Mare	6,90%
17	Dâmbovița	10,15%	38	Covasna	6,43%
18	Sălaj	10,09%	39	Brăila	6,02%
19	Argeș	9,70%	40	București	5,94%
20	Hunedoara	9,62%	41	Bacău	5,85%
21	Suceava	9,59%	42	Cluj	4,37%

La nivel de filieră

Rata cea mai ridicată de absenteism a fost înregistrată de elevii care au studiat la filiera tehnologică, pe când cea mai scăzută a fost pentru elevii de la filiera teoretică.

Figura 7 Ponderea elevilor înscriși la examenul de bacalaureat, în anul școlar 2017-2018, generația curentă, care nu s-au prezentat la toate probleme examenului de bacalaureat, distribuită în funcție de filiera la care au studiat (ID_ABSENT_INSCR_BAC_FILIERA)

La nivel de profil

La indicatorul anterior am observat că elevii care au studiat la profilul tehnic au avut cea mai scăzută rată de înscriere la examenul de bacalaureat, la acest indicator observăm că aceștia au avut cea mai mare rată de absentesit înregistrată la examen.

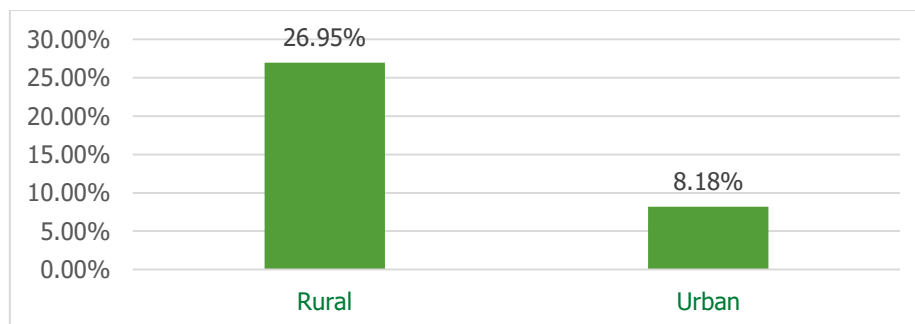
Tabel 7 Ponderea elevilor înscriși la examenul de bacalaureat, în anul școlar 2017-2018, generația curentă, care nu s-au prezentat la toate probleme examenului de bacalaureat, distribuită în funcție de profilul la care au studiat ((ID_ABSENT_INSCR_BAC_PROFIL)

Nr. Crt.	Filieră	Profil	Procent
1	Tehnologică	Tehnic	31,98%
2	Tehnologică	Resurse naturale și protecția mediului	26,50%
3	Tehnologică	Servicii	11,32%
4	Vocațională	Educație fizică și sport	11,15%
5	Vocațională	Teologic	4,53%
6	Teoretică	Uman	3,45%
7	Teoretică	Real	3,25%
8	Vocațională	Artistic	3,10%
9	Vocațională	Pedagogic	1,17%
10	Vocațională	Militar	0,00%

Mediul unității de învățământ

Peste un sfert dintre elevii care provin dintr-o unitate de învățământ din mediul rural, au absentat la cel puțin o probă a examenului național.

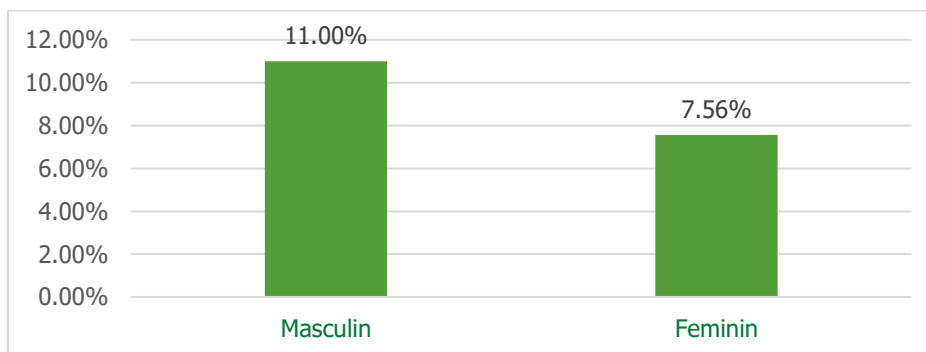
Figura 8 Ponderea elevilor înscriși la examenul de bacalaureat, în anul școlar 2017-2018, generația curentă, care nu s-au prezentat la toate probleme examenului de bacalaureat, distribuită în funcție de mediul unității de învățământ la care au studiat (ID_ABSENT_INSCR_BAC_MEDIU)

Sexul elevului

Analizând sexul elevilor care, deși s-au înscris la examenul de bacalaureat au absentat la cel puțin o probă se observă că această practică a fost întâlnită la elevi de sex masculin.

Figura 9 Ponderea elevilor înscriși la examenul de bacalaureat, în anul școlar 2017-2018, generația curentă, care nu s-au prezentat la toate probleme examenului de bacalaureat, în funcție de sexul elevului (ID_ABSENT_INSCR_BAC_SEX)

Concluzii

Fenomenul absenteismului la examenul de bacalaureat, care include și elevii care absentează la cel puțin o probă a examenului, este unul cu impact asupra parcursului academic al către învățământul superior, afectând peste 9% din elevii înscriși la examen (promoția curentă).

La fel ca în cazul neînscrierii la examenul de bacalaureat, fenomenul este mai accentuat în mediul rural, în regiunea Vest și în cazul filierei tehnologice. Astfel:

- Există o diferență considerabilă (peste 5%) între Regiunea Vest și Regiunea București-Ifov ca pondere de absenteism la examenul de balcaureat;
- **Peste 20% dintre elevii înscriși la examenul de bacalaureat, care studiau la filiera tehnologică au absentat la examenul de bacalaureat (32% în cazul profilului tehnic și 26,5% in cazul profilului Resurse naturale și protecția mediului);**
- **Peste un sfert (26,95%) dintre elevii înscriși la examenul de bacalaureat care studiau într-un liceu din mediul rural au absentat la examenul de bacalaureat;**
- 11% dintre elevii de sex masculin au absentat la examenul de bacalaureat.

3.3. Rata de promovare a examenului de bacalaureat - ID_PROMOV_INSCR_BAC

Aspecte metodologice

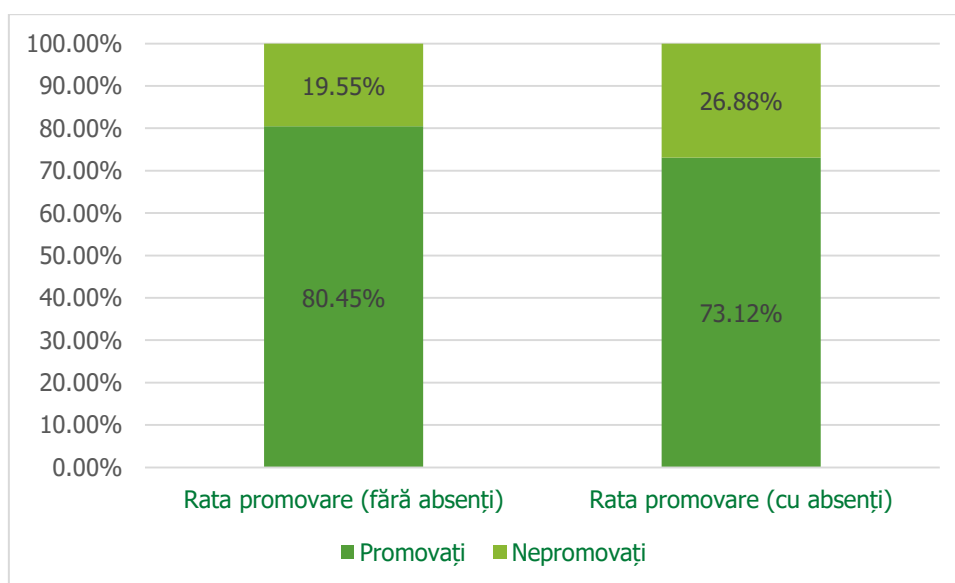
Rata de promovare la examenul de bacalaureat poate fi calculată folosind mai multe metode, în funcție de populația de referință la care raportăm elevii care reușesc să promoveze examenul. Rata oficială de promovare a examenului de bacalaureat raportează numărul de elevi care promovează examenul la numărul de elevi care participă la toate probele examenului. Acest indicator (ID_PROMOV_INSCR_BAC) a fost completat, pentru o imagine mai amplă asupra pierderilor, așa cum a fost evidențiat de indicatorul ID_ABSENT_INSCR_BAC, cu un indicator care raportează numărul de elevi care reușesc

să promoveze examenul, la toți elevii înscriși (ID_PROMOV_INSCR_BAC_ABS). În calculul indicatorilor au fost luați în considerare numărul elevilor din promoția curentă.

La nivel național

În anul 2018, 91.004 elevi din promoția curentă au fost declarați admiși la examenul de bacalaureat, iar 22.110 au fost eliminați din examen sau declarați „nepromovați”. Aceștia din urma reprezentau aproximativ 20% dintre elevii din promoția curentă, înscriși la examenul de bacalaureat (fără absenți). Dacă sunt luați în considerare toți elevii înscriși, acest procent crește la aproximativ 27%.

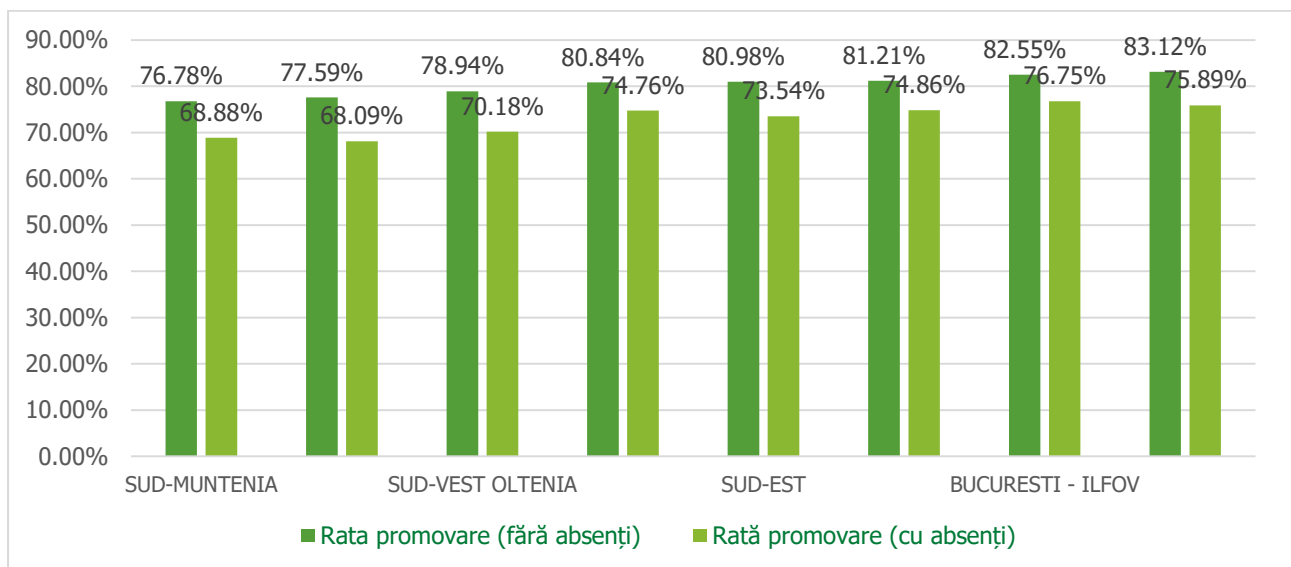
Figura 10 Rata de promovare a examenului de bacalaureat din 2018, generația curentă (ID_PROMOV_INSCR_BAC_NAT)

La nivel regional

Analizând datele la nivel regional, se poate observa că cea mai mare pondere de nepromovare a examenului de bacalaureat este în *Regiunea Sud-Muntenia*, unde aproximativ un sfert dintre elevii care au participat la toate probleme examenului, nu l-au promovat. În *Regiunea Nord-Est* a fost cea mai mică rată de elevi care au participat și nu au fost declarați admiși.

Figura 11 Rata de promovare a examenului de bacalaureat din 2018, generația curentă la nivel regional (ID_PROMOV_INSCR_BAC_REG)

La nivel județean

Județele din proximitate capitalei, Ilfov, Giurgiu, Teleorman, Călărași au fost județele în care s-a înregistrat cea mai mare pondere de elevi care au participat la examenul de bacalaureat, dar nu au îndeplinit criteriile pentru a promova, peste 30%, chiar peste 45%. La polul opus regăsim județele Cluj, Bacău, Sibiu, Alba, aici s-a constatat că mai puțin de 15% dintre elevii care au participat la examen nu l-au promovat.

Tabel 8 Rata de promovarea examenului de bacalaureat (generația curentă) și diferențele între metodele de calcul la nivel județean (ID_PROMOV_INSCR_BAC_JUD)

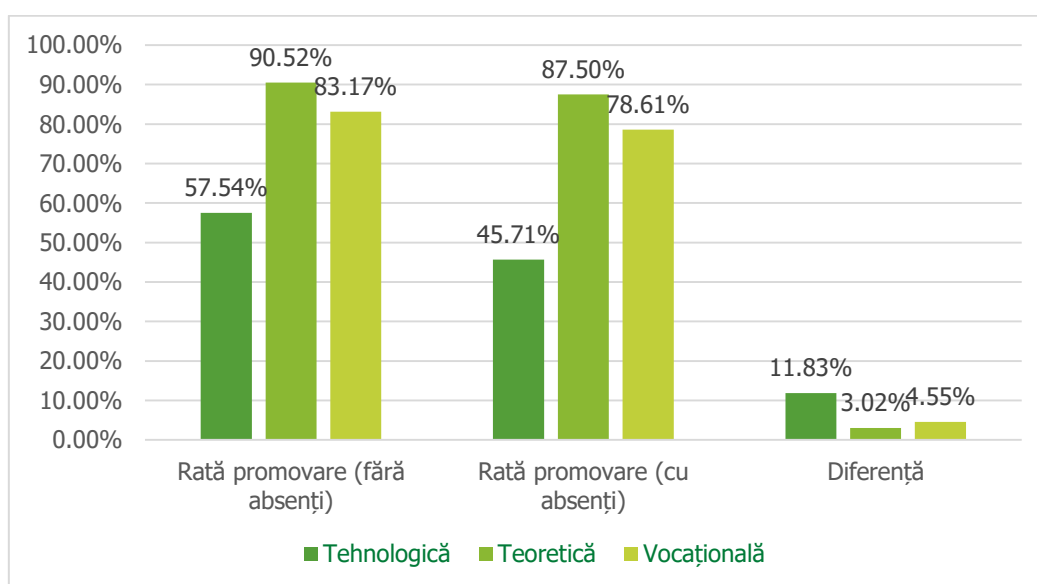
Județ	Rată promovare (fără absenți)	Rată promovare (cu absenți)	Diferențe	Județ	Rată promovare (fără absenți)	Rată promovare (cu absenți)	Diferențe
Ilfov	54.13%	42.06%	12.07%	Vaslui	79.48%	71.20%	8.27%
Giurgiu	63.25%	54.31%	8.94%	Hunedoara	80.09%	72.38%	7.70%
Teleorman	66.67%	57.31%	9.35%	Bistrița-Năsăud	80.11%	73.86%	6.25%
Călărași	69.84%	60.43%	9.41%	Vrancea	80.27%	71.91%	8.35%
Harghita	70.40%	64.72%	5.69%	Olt	80.47%	71.45%	9.03%
Mehedinți	74.00%	61.42%	12.57%	Neamț	80.79%	71.85%	8.94%
Caraș-Severin	75.06%	63.39%	11.67%	Botoșani	81.39%	74.03%	7.35%
Arad	75.50%	65.23%	10.27%	Prahova	81.50%	75.23%	6.27%
Sălaj	76.11%	68.43%	7.68%	Argeș	81.59%	73.67%	7.92%
Tulcea	76.20%	66.41%	9.78%	Suceava	81.65%	73.83%	7.83%
Ialomița	76.49%	69.42%	7.07%	Dolj	82.06%	72.90%	9.16%
Bihor	76.79%	71.05%	5.74%	Buzău	82.08%	76.12%	5.95%
Gorj	77.16%	70.04%	7.12%	Galați	83.89%	77.36%	6.53%

Județ	Rată promovare (fara absenți)	Rată promovare (cu absenți)	Diferențe	Județ	Rată promovare (fara absenți)	Rată promovare (cu absenți)	Diferențe
Dâmbovița	77.32%	69.47%	7.85%	Brăila	84.21%	79.15%	5.07%
Covasna	77.37%	72.40%	4.97%	București	84.24%	79.24%	5.00%
Vâlcea	77.79%	70.45%	7.35%	Brașov	84.92%	79.03%	5.90%
Timiș	78.29%	69.12%	9.17%	Alba	86.05%	79.84%	6.20%
Constanța	78.32%	69.64%	8.68%	Sibiu	86.10%	78.01%	8.09%
Maramureș	78.66%	70.46%	8.20%	Iași	86.37%	80.21%	6.16%
Mureș	78.99%	72.50%	6.49%	Bacău	86.53%	81.46%	5.06%
Satu Mare	79.35%	73.88%	5.48%	Cluj	88.99%	85.10%	3.89%

La nivel de filieră

Există un decalaj imes între procentul de elevi absolvenți ai examenului de bacalaureat ce au studiat filiera tehnologică comparativ cu cei care au studiat la filiera teoretică sau vocațională. Peste 40% dintre elevii care au studiat la o filieră tehnologică nu au promovat examenul de bacalaureat. Pe când, mai puțin de 10% dintre cei care au studiat la filiera teoretică nu au promovat.

Figura 12 Rata de promovarea examenului de bacalaureat (generația curentă) și diferențele între metodele de calcul, distribuită la nivel de filieră (ID_PROMOV_INSCR_FILIERA)

La nivel de profil

Din punct de vedere al profilului la care au studiat elevii, observăm că la profilul militar toți elevii au absolvit examenul. Pe de altă parte, peste 50% dintre elevii de la profilul tehnic sau resurse naturale și protecția mediului nu au absolvit examenul.

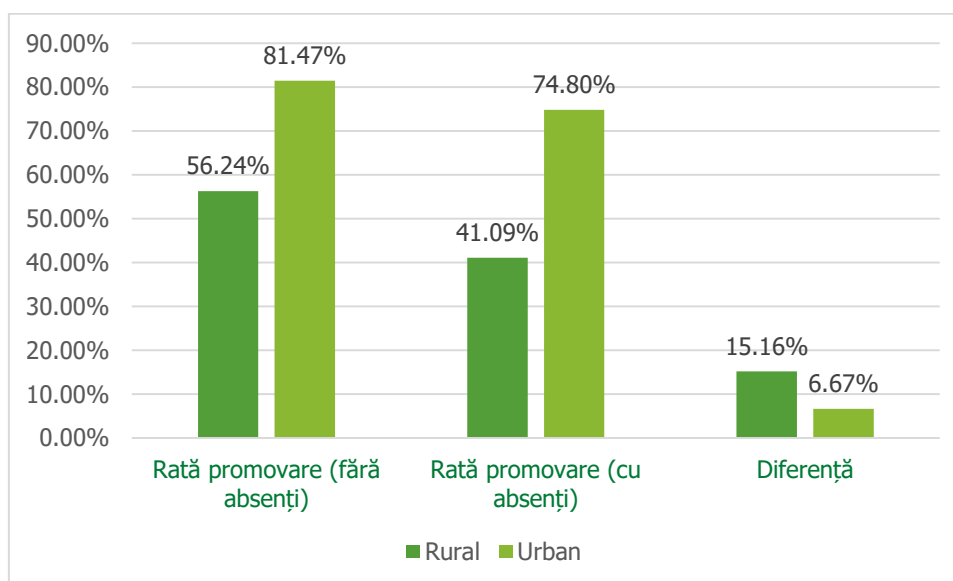
Tabel 9 Rata de promovarea examenului de bacalaureat (generația curentă) și diferențele între metodele de calcul, distribuită la nivelul profilului studiat (ID_PROMOV_INSCR_BAC_PROFIL)

Nr.crt	Filieră	Profil	Rată promovare (fără absenți)	Rată promovare (cu absenți)	Diferență
1	Tehnologică	Tehnic	37.12%	25.25%	11.87%
2	Tehnologică	Resurse naturale și protecția mediului	42.43%	31.18%	11.24%
3	Vocațională	Educație fizică și sport	69.39%	61.65%	7.73%
4	Tehnologică	Servicii	71.58%	63.48%	8.10%
5	Vocațională	Teologic	82.15%	78.42%	3.73%
6	Vocațională	Artistic	87.83%	85.11%	2.72%
7	Teoretică	Real	89.46%	86.55%	2.91%
8	Teoretică	Uman	91.94%	88.77%	3.17%
9	Vocațională	Pedagogic	95.55%	94.43%	1.12%
10	Vocațională	Militar	100.00%	100.00%	0.00%

Mediul unității de învățământ

Analizând datele privind mediul de proveniență al unității de învățământ, am observat o discrepanță uriașă între elevii care provin din unității de învățământ din mediul rural și cei care provin din unității de învățământ din mediul urban. Astfel, **puțin peste jumătate dintre elevii care au studiat într-o unitate de învățământ din mediul rural au absolvit examenul de bacalaureat.**

Figura 13 Rata de promovarea examenului de bacalaureat (generația curentă) și diferențele între metodele de calcul, distribuită la nivel în funcție de mediul unității de proveniență (ID_PROMOV_INSCR_BAC_MEDIU)

Este de menționat faptul că județele care au un număr mare de elevi care studiază în unități de învățământ în mediul rural, au promovabilitatea la examenul de bacalaureat mai mică decât rata medie de promovabilitate la nivel național.

Concluzii

Rata de promovare a examenului de bacalaureat reprezintă cel mai important indicator cu privire la progresul academic al elevilor spre învățământul superior. Modul de calcul poate arăta mai multe perspective asupra pierderilor din învățământul superior.

În urma interpretării datelor s-a constatat că:

- 33.462 elevi nu au putut continua studiile în învățământul superior fiind declarați respinși, eliminați sau absenți la examenul de bacalaureat. Acest număr de elevi se adaugă celor 25.221 care deși erau înscriși în clasele terminale nu s-au înscris la examenul de bacalaureat. **Acesta reprezintă, de fapt, pierderea de capital uman din generația curentă aferentă anului 2018 (39,2%).**
- discrepanțele dintre județe se mențin, indiferent de metoda de calcul a ratei de promovare a examenului național. Totuși, anumite județe ies în evidență în ceea ce privește numărul mare de absenți, aspect care dacă ar fi luat în considerare ar schimba major ierarhia finală a județelor.
- de departe **filierea cu cea mai mică rată de promovare este filiera tehnologică** unde aproape jumătate (42,46%) dintre elevii prezenți la examenul de bacalaureat nu reușesc să promoveze examenul. În cadrul acestei filiere situația este și mai gravă în cazul **profilului „tehnic” unde 63% dintre elevi nu promovează examenul** de bacalaureat și a profilului „resurse naturale și protecția mediului” unde rata celor care nu promovează este de 58%.
- aproximativ jumătate (44,76%) dintre elevii care studiază în unități de învățământ care își desfășoară activitatea în mediul rural nu promovează examenul de bacalaureat.

3.4. Rata de promovare a examenului de bacalaureat pentru generațiile anterioare

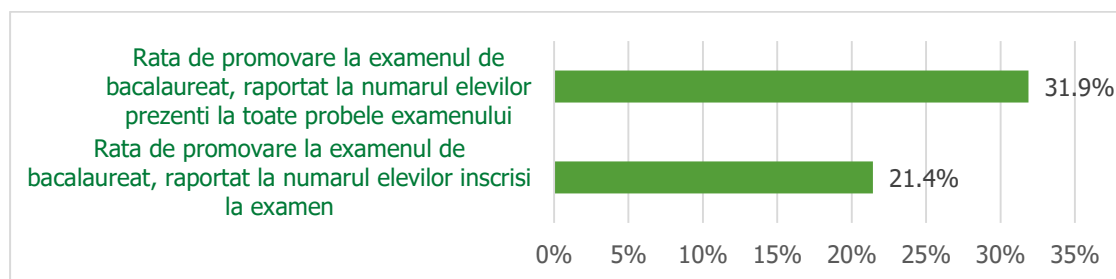
Aspecte metodologice

Prin acest indicator vom prezenta proporția absolvenților de învățământ secundar superior, din promoții anterioare, înscriși la examenul de bacalaureat la cel puțin una dintre sesiunile organizate în 2018, care au reușit să promoveze examenul.

La nivel național

Rata de promovare a generațiilor anterioare este important de analizat din perspectivele șanselor de recuperare a unor absolvenți de învățământ superior secundar care vor avea posibilitatea de a își continua studiile către învățământul superior. În 2018, 21,4% dintre candidații înscriși la examen au reușit să promoveze examenul crescând numărul absolvenților eligibili pentru învățământ superior cu 5.844.

Figura 2 Rata de promovare a examenului de bacalaureat din 2018, generații anterioare (ID_GA_PROMOV_INSCR_BAC_NAT)

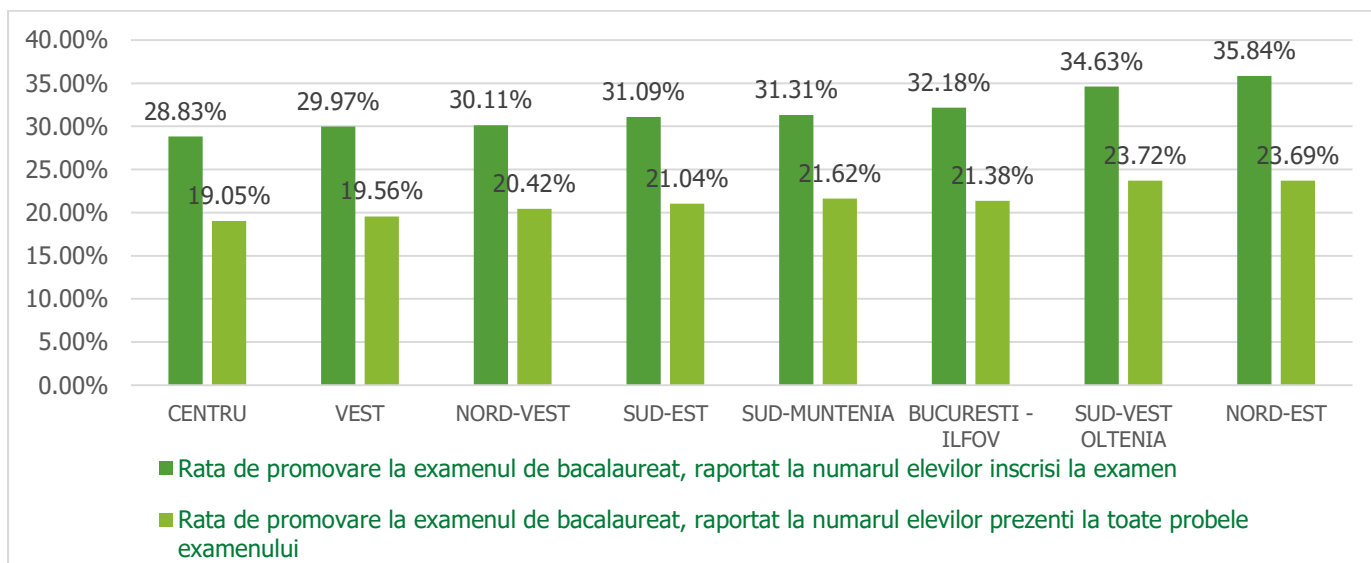
Conform dosarelor de presă ale Ministerului Educației privind rezultatele la bacalaureat, se poate observa creșterea ratei de promovare a examenului pentru o generație după fiecare sesiune (pană la maxim 6 sesiuni). Pentru generația 2018, plecând de la rata de promovare de 81% după cele două sesiuni din 2018, rata a crescut la 85,1% (+4,1%) după șase sesiuni³.

La nivel regional

La nivel regional, se poate observa faptul că Regiunea Nord-Est rămâne în continuare cu cea mai mare rată de promovare în timp ce regiunea Centru ajunge la cea mai scăzută rată de promovare fiind înlocuită de regiunea Sud-Muntenia.

³ <https://www.edu.ro/sites/default/files/210831%20BAC%20II%20Dosar%20presa%20v1.pdf>

Figura 14 Rata de promovare a examenului de bacalaureat din 2018, generația anterioară la nivel regional (ID_GA_PROMOV_INSCR_BAC_REG)

La nivel județean

Rata de promovare la nivel județean pentru promoțiile anterioare este mult mai mică comparativ cu cea aferentă generației curente. Sunt șase județe cu o rată de promovare sub 25% și doar două județe cu o rată de promovare peste 40%. Dacă sunt luați în considerare și elevii care s-au înscris dar au absentat la cel puțin o probă, 35 din 41 de județe și capitala au o rată de promovare sub 25%.

Tabel 10 Rata de promovare a examenului de bacalaureat din 2018, generația anterioară, la nivel județean (ID_GA_PROMOV_INSCR_BAC_JUD)

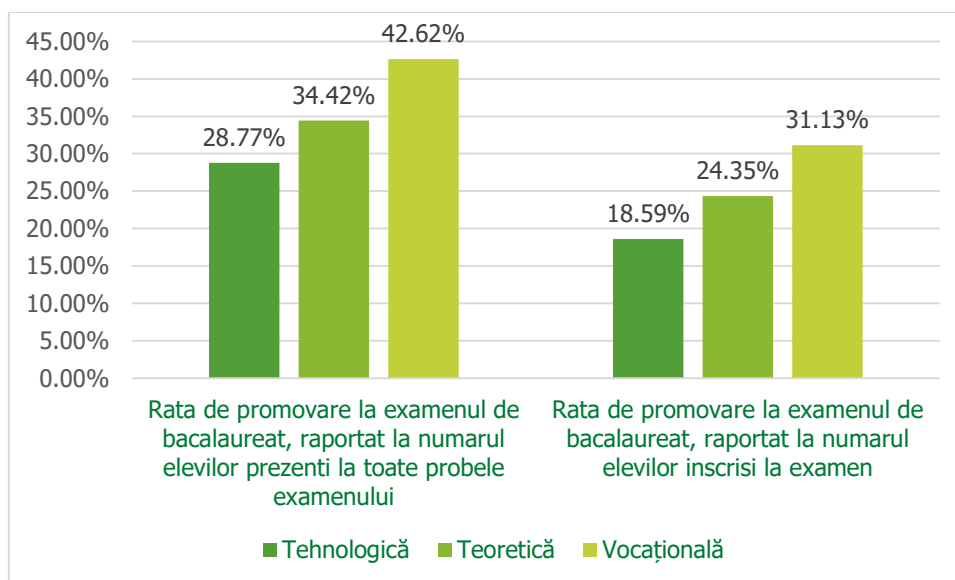
Județ	Rată promovare (fara absenți)	Rată promovare (cu absenți)	Diferențe	Județ	Rată promovare (fara absenți)	Rată promovare (cu absenți)	Diferențe
Covasna	18.90%	10.76%	8.14%	Călărași	31.02%	20.94%	10.09%
Ilfov	16.53%	11.07%	5.46%	Timiș	32.98%	20.96%	12.02%
Hunedoara	20.57%	13.78%	6.79%	Alba	30.85%	21.21%	9.64%
Mureș	23.12%	16.19%	6.93%	Vaslui	34.02%	22.10%	11.92%
Bihor	24.38%	16.52%	7.86%	Mehedinți	34.83%	22.65%	12.18%
Giurgiu	24.85%	16.67%	8.18%	Ialomița	31.36%	22.70%	8.67%
Bistrița Năsăud	27.47%	18.08%	9.39%	Brăila	32.68%	22.76%	9.92%
Harghita	26.29%	18.18%	8.11%	București	34.72%	23.04%	11.68%
Constanța	27.58%	18.35%	9.23%	Brașov	36.52%	23.14%	13.38%
Vâlcea	29.32%	19.08%	10.24%	Dolj	35.06%	23.28%	11.77%
Vrancea	27.04%	19.17%	7.87%	Argeș	33.99%	23.56%	10.43%
Teleorman	27.47%	19.26%	8.21%	Buzău	34.44%	23.64%	10.80%
Tulcea	32.52%	19.27%	13.24%	Caraș - Severin	36.50%	24.07%	12.43%

Satu Mare	29.65%	19.36%	10.28%	Galați	35.49%	24.53%	10.96%
Arad	30.00%	19.64%	10.36%	Prahova	37.08%	24.67%	12.42%
Maramureș	28.45%	20.10%	8.35%	Bacău	39.04%	25.44%	13.60%
Sălaj	29.38%	20.21%	9.17%	Botoșani	36.47%	25.53%	10.94%
Dâmbovița	28.74%	20.69%	8.05%	Gorj	34.78%	25.66%	9.12%
Iași	33.48%	20.83%	12.64%	Olt	37.47%	25.90%	11.57%
Sibiu	33.33%	20.85%	12.48%	Cluj	42.08%	27.97%	14.11%
Suceava	32.15%	20.92%	11.22%	Neamț	42.42%	30.94%	11.47%

La nivel de filieră

Analizând filieră uramă de elevii din generațiile anterioare se poate observa că filiera tehnologică are rata de promovare cea mai scăzută. Totuși, diferența privind ratele de promovare între cele trei filiere este mult mai scăzută.

Figura 15 Rata de promovare a examenului de bacalaureat din 2018, generația anterioară, în funcție de filieră (ID_GA_PROMOV_INSCR_BAC_FIL)

La nivel de profil

Și în cazul profilului urmat s-a constatat că elevii din generațiile anterioare care au absolvit profilul *tehnic* sau cel de *resurse naturale și protecția* au fost cei mai puțini care au reușit să îndeplinească criteriile pentru a absolvi examenul de național.

Tabel 11 Rata de promovare a examenului de bacalaureat din 2018, generația anterioară, în funcție de profil (ID_GA_PROMOV_INSCR_BAC_PROFIL)

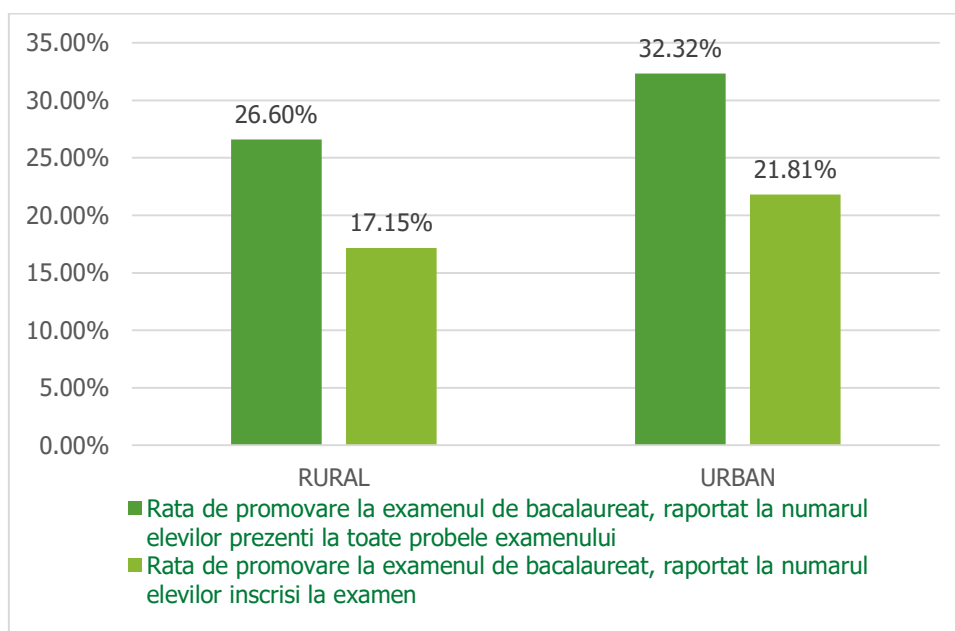
Filiera	Profil	Rata de promovare la examenul de bacalaureat, raportat la numărul elevilor prezenți la toate probele examenului	Rata de promovare la examenul de bacalaureat, raportat la numărul elevilor înscriși la examen
---------	--------	---	---

Tehnologică	Tehnic	27.97%	17.46%
Tehnologică	Resurse naturale și protecția mediului	28.20%	18.25%
Teoretică	Real	28.73%	20.14%
Tehnologică	Servicii	30.40%	20.83%
Vocațională	Pedagogic	34.21%	27.46%
Vocațională	Educație fizică și sport	41.35%	29.96%
Teoretică	Uman	43.04%	30.90%
Vocațională	Teologic	44.96%	32.77%
Vocațională	Artistic	46.83%	34.07%

Mediul unității de învățământ

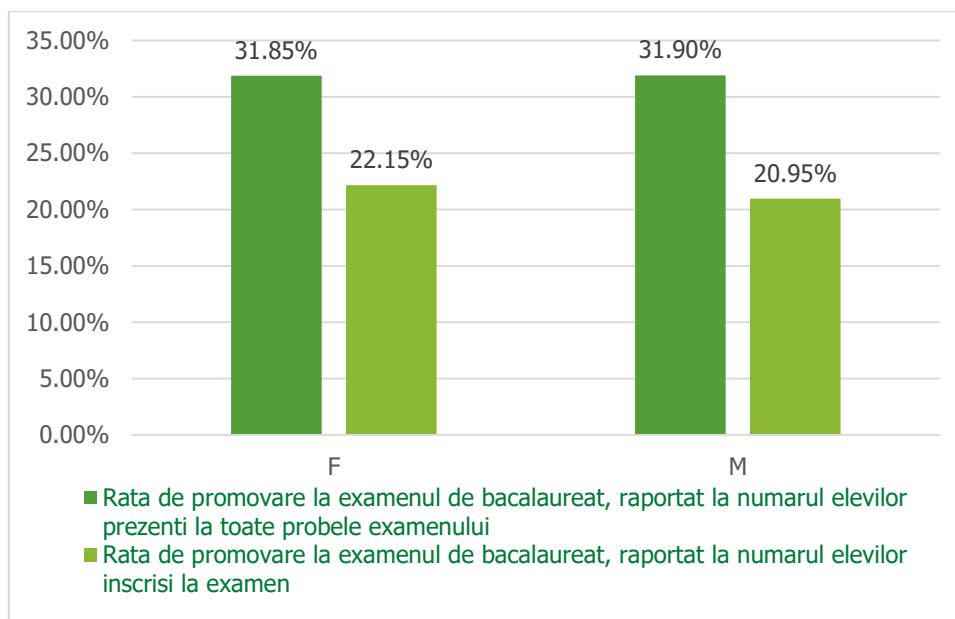
Rata de recuperare a elevilor care au urmat studiile secundare superioare într-o unitate de învățământ din mediul urban este cu 4,66% procente mai mare decât cea aferentă celor care au urmat studiile secundare superioare într-o unitate din mediul rural. Dacă se face rapoartare doar la elevii prezenți, diferențe crește cu mai bine de un procent, până la 5,72%.

Figura 16 Rata de promovare a examenului de bacalaureat din 2018, generația anterioară, în funcție de mediul unității de învățământ (ID_GA_PROMOV_INSCR_BAC_PROFIL)

Sexul elevilor

În ceea ce privește sexul elevilor care au participat la examenul național, se poate observa că nu mai există o diferență însemnată în participarea la toate probele examenului a elevilor de sex feminin în comparație cu cei de sex masculin.

Concluzii

Rata de promovare a examenului de bacalaureat din 2018 după primele doua sesiuni este de 21,4% (5.844 elevi).

Daca analizam o singura generatie pe peracursul a 6 sesiuni de examen de bacalaureat (3 ani), se poate observa ca media de crestere dupa primul an este de doar 4,1% (elevii din generatia 2018 care au reusit sa promoveze examenul in 2019 sau 2020).

- O serie de județe, precum Ilfov sau Harghita, au avut o rată de promovare mică atât din punct de vedere al generației curente, cât și la generațiile mai vechi. De asemenea, au existat județe, precum Cluj, Neamț sau Bacău, care au avut rata de promovare peste media națională analizând ambele categorii de elevi.
- Similar generației curente, **filierea tehnologică, profilul tehnic au cele mai mici rate de promovare a examenului;**
- **Repartiția pe sexe însa nu indică o diferență între femei și bărbați.**

4

Analiza indicatorilor privind accesul în învățământul superior - Tranziția de la învățământul preuniversitar la învățământul superior

Acces în învățământul superior

- O analiză cantitativă -

UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

4. Analiza indicatorilor privind accesul în învățământul superior - Tranziția de la învățământul preuniversitar la învățământul superioră

4.1. Rute de acces în învățământul superior românesc

Absolvenții de învățământ secundar superior, care promovează examenul de bacalaureat, au dreptul să se înscrie în învățământul superior, în conformitate cu *art. 77 alin (2) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale*. Metodologia de admitere în învățământul superior este stabilită, la nivel național, prin *ordinul nr. 6102/2016 al ministrului educației cercetării și științifice*, iar fiecare instituție de învățământ superior își poate particulariza criteriile de admitere în propriile metodologii, respectând criteriile minime stabilite de legislația națională. Universitățile trebuie să publice propriile metodologii de admitere cu cel puțin 6 luni înainte de desfășurarea concursului de admitere.

Se poate spune că în România avem un sistem de admitere bazat pe o dublă selecție, prima parte fiind făcută odată cu finalizarea examenului național de bacalaureat, iar a doua parte este făcută de fiecare universitate, prin metodologiile de admitere. Principalul scop al unui sistem de admitere în învățământul superior este acela de filtra absolvenții de liceu care pot reuși și absolvi și învățământul superior, dar această procedură poate fi considerată, de multe ori, o barieră pentru absolvenții de liceu care provin din anumite grupuri sociale subreprezentate sau din familii cu probleme socio-economice.

4.2. Ponderea absolvenților de liceu înmatriculați în învățământul superior – ID_ABSOL_BAC_STUD_1;

Aspecte metodologice

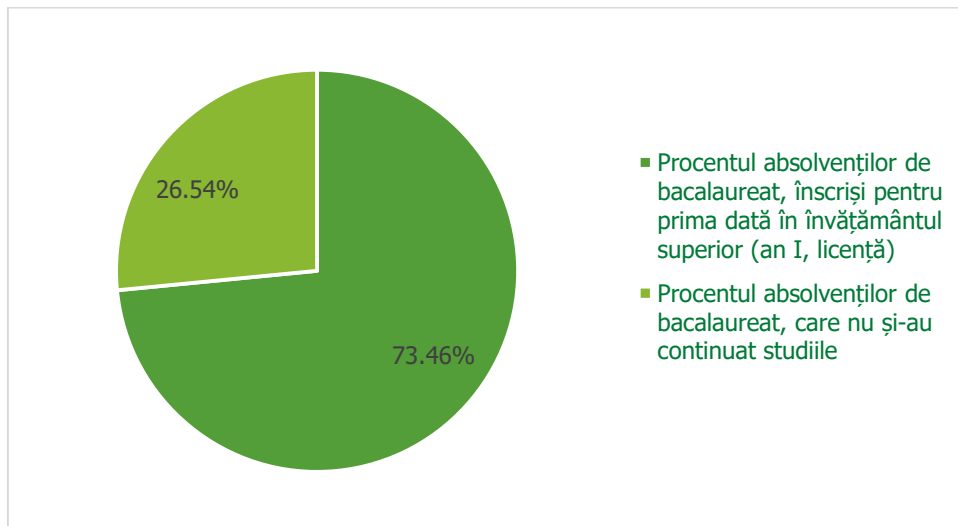
Prin acest indicator vom prezenta proporția absolvenților de învățământ secundar superior, din promoția curentă (anul școlar 2017-2018), care la 1 ianuarie 2019 erau înmatriculați pentru prima dată în cadrul unei universități din România la ciclul licență.

Au fost luați în calcul absolvenții cu diplomă de bacalaureat ce au participat la oricare dintre sesiunile examenului de bacalaureat organizate de ME în anul 2018. Au fost excluși studenții de anul I ce au fost raportați de universități ca repetând anul, cei care au susținut examenul de bacalaureat în altă țară și cei care provin din promoții anterioare.

La nivel național

Numărul de cetățeni români care au absolvit examenul de bacalaureat în anul 2018 este de 91.004, dintre care **66.849** și-au continuat parcursul normal al studiilor și s-au înscris într-o universitate românească. Ceea ce înseamnă că există o pierdere de **26,54%** de absolvenți de examen de bacalaureat (din promoția curentă) care deși erau eligibili să urmeze studiile universitare într-o instituție de învățământ superior românesc, au ales să nu facă acest lucru. Trebuie de menționat faptul că în cei 26,54% de absolvenți sunt incluși și absolvenții care au plecat la studii în străinătate (despre care nu există date colectate sistemic).

Figura 17 Ponderea absolvenților de liceu, din promoția curentă, înmatriculați în învățământul superior, distribuită la nivel național (ID_ABSOL_BAC_STUD_1_NAT)

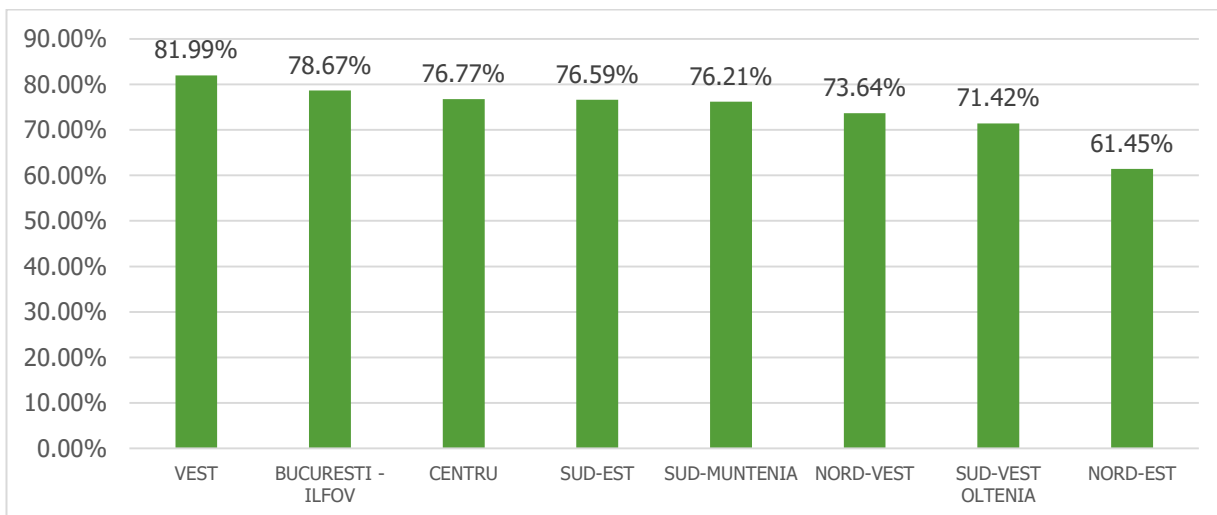

La nivel regional

În ciuda faptului că a avut cea mai mare rată de absolvenți de bacalaureat, *Regiunea Nord-Est* este regiunea cu cea mai mică pondere de absolvenți de bacalaureat, din promoția curentă, care s-au înscris în învățământul superior.

Mai mult decât atât, dacă ne raportăm la *Regiunea Vest*, aceasta a fost regiunea cu cei mai puțini elevi din clase terminale înscriși la examenul de bacalaureat și cei mai mulți elevi care au absentat la cel puțin probă a examenului de bacalaureat. Dar este regiunea cu cei mai mulți absolvenți de bacalaureat ce s-au înscris în învățământul superior.

Figura 18 Ponderea absolvenților de liceu, din promoția curentă, înmatriculați în învățământul superior, distribuită la nivel regional (ID_ABSOL_BAC_STUD_1_REG)

La nivel județean

Se observă că în 17 județe ale țării, peste **75%** dintre absolvenții examenului de bacalaureat își continua studiile universitare în universitățile românești. Totodată, există și județe precum Vaslui, care chiar dacă are o rată bună de absolvire a examenului de bacalaureat (aproximativ egală cu ponderea întâlnită la nivel național), puțin peste jumătate dintre absolvenți aleg să urmeze studiile universitare. Mai mult decât atât, județul Vaslui se află în vecinătatea a două județe ce au în interiorul lor centru universitar (Bacău și Iași).

Tabel 12 Ponderea absolvenților de liceu, din promoția curentă, înmatriculați în învățământul superior, distribuită la nivel județean (ID_ABSOL_BAC_STUD_1_JUD)

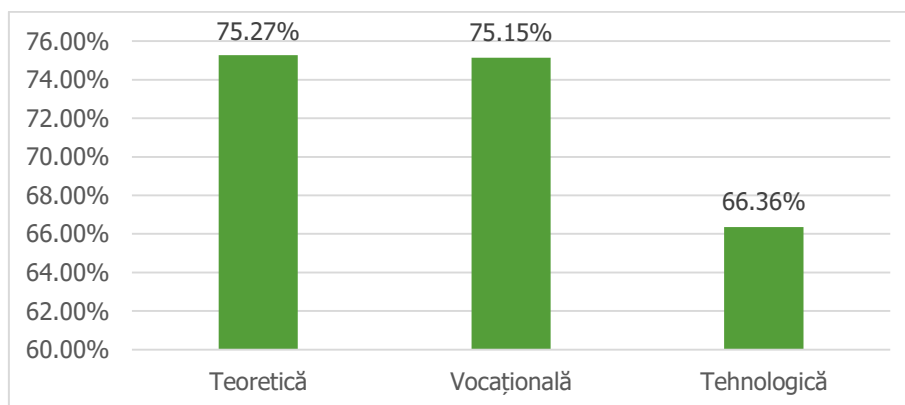
Nr. Crt.	Județ	Procent	Nr.crt.	Județ	Procent
1	Timiș	85,26%	22	Brăila	73,51%
2	Caraș-Severin	83,99%	23	Mureș	73,23%
3	Sibiu	82,92%	24	Mehedinți	72,85%
4	Prahova	82,76%	25	Gorj	71,83%
5	Alba	82,05%	26	Maramureș	71,39%
6	Constanța	81,72%	27	Vâlcea	71,29%
7	Hunedoara	80,44%	28	Covasna	70,37%
8	București	79,16%	29	Vrancea	69,81%
9	Brașov	78,88%	30	Bistrița-Năsăud	69,79%
10	Cluj	77,93%	31	Teleorman	69,31%
11	Arad	77,60%	32	Harghita	67,15%
12	Galați	76,72%	33	Olt	66,47%
13	Ialomița	76,68%	34	Ilfov	65,75%
14	Călărași	76,53%	35	Neamț	65,26%
15	Buzău	76,16%	36	Satu Mare	65,09%

Nr. Crt.	Județ	Procent	Nr.crt.	Județ	Procent
16	Bihor	76,11%	37	Bacău	64,88%
17	Argeș	75,74%	38	Suceava	64,79%
18	Dâmbovița	74,75%	39	Iași	58,52%
19	Tulcea	74,65%	40	Girgiu	58,41%
20	Sălaj	74,64%	41	Botoșani	58,41%
21	Dolj	74,00%	42	Vaslui	53,75%

La nivel de filieră

Doar 66% dintre absolvenții de bacalaureat ce provin de la filiera tehnologică au devenit studenți. La celelalte două filiere se observă o ușoară creștere a procentului, puțin peste 75% dintre absolvenții de bacalaureat au devenit studenți.

Figura 19 Ponderea absolvenților de liceu, din promoția curentă, înmatriculați în învățământul superior, distribuită la nivel de filieră (ID_ABSOL_BAC_STUD_1_FILIERA)

La nivel de profil

Elevii de la profilul militar, cei care au avut o participare crescută la examenul de bacalaureat, sunt și cei care au avut cea mai mare pondere de absolvenți ai examenului național care urmează studiile superioare.

Tabel 13 Ponderea absolvenților de liceu, din promoția curentă, înmatriculați în învățământul superior, distribuită în funcție de profilul studiat (ID_ABSOL_BAC_STUD_1_PROFIL)

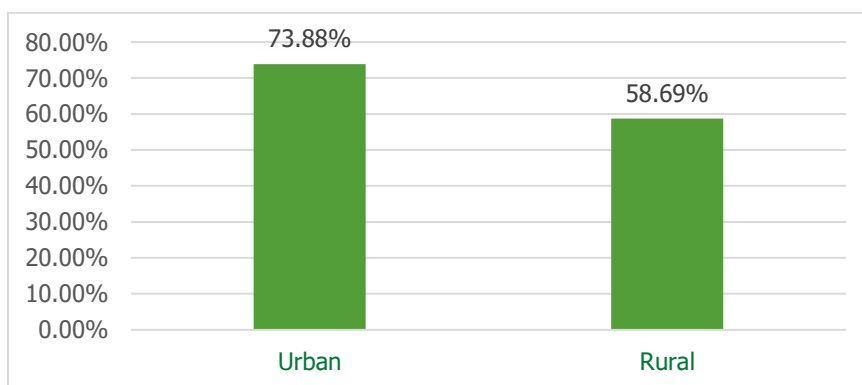
1	Filieră	Profil	Procentul absolvenților de bacalaureat, înscriși pentru prima dată în învățământul superior (an I, licență)
1	Vocațională	Militar	96,69%
2	Teoretică	Real	82,03%
3	Vocațională	Pedagogic	81,17%

4	Vocațională	Teologic	76,20%
5	Vocațională	Artistic	75,66%
6	Tehnologică	Tehnic	74,81%
7	Teoretică	Uman	66,48%
8	Vocațională	Educație fizică și sport	65,11%
9	Tehnologică	Servicii	64,51%
10	Tehnologică	Resurse naturale și protecția mediului	64,19%

Mediul unității de învățământ

În continuare se poate observa stratificarea provocată de mediul de proveniență al unității de învățământ. **58% dintre elevii proveniți din unități de învățământ din mediul rural au devenit studenți.**

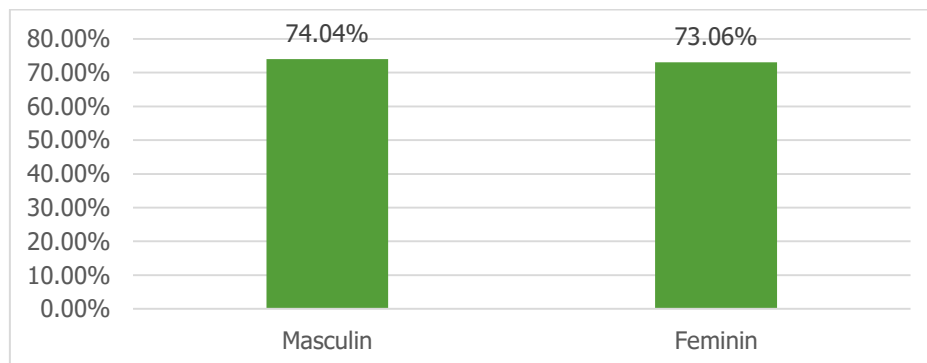
Figura 20 Ponderea absolvenților de liceu, din promoția curentă, înmatriculați în învățământul superior, distribuită în funcție de mediul de proveniență a unității de învățământ (ID_ABSOL_BAC_STUD_1_MEDIU)

Sexul elevilor

Din punct de vedere al sexului elevilor, observăm că există un oarecare echilibru în ceea ce privește ponderea continuării cursului academic. Peste 73% dintre elevii de sex feminin, respectiv peste 74% dintre elevii de sex masculin ce au absolvit examenul național, au devenit studenți în proximitatea anului universitar.

Figura 21 Ponderea absolvenților de liceu, din promoția curentă, înmatriculați în învățământul superior, distribuită în funcție de sexul absolvenților (ID_ABSOL_BAC_STUD_1_SEX)

Concluzii

- **Rata de tranziție a absolvenților de bacalaureat către învățământul superior este buna, aproximativ 73,46% dintre absolvenți alegând să studieze în cadrul unei universități din România.**
 - Având în vedere faptul că o parte din absolvenți aleg să studieze în cadrul unei universități din afara țării, rata pierderii de capital uman (raportat la absolvenții cu diploma de bacalaureat) scade și mai mult;
- **Filiera tehnologică și mediul rural continuă să piardă resursă umană** (din perspectiva accesului în învățământul superior românesc) chiar și în cazul puținelor absolvenți care reușesc să promoveze examenul de bacalaureat.
 - 66% dintre absolvenții de bacalaureat ce provin de la filiera tehnologică au devenit studenți în România
 - 58% dintre absolvenții cu diplomă, proveniți din unități de învățământ din mediul rural, au devenit studenți în România
- **Fenomenul de pierdere a resursei umane pentru România este mai accentuat în cazul regiunii Nord-Est** unde 5 din 6 județe au sub 65% rata de înscriere a absolvenților de bacalaureat în învățământul superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

4.3. Ponderea studenților de anul I din generații anterioare – ID_STUD_PROM_ANT;

Aspecte metodologice

Indicatorul prezintă proporția studenților înscriși în anul I, ciclul licență, din generații anterioare. Din perspectiva analizei de față, au fost considerate ca făcând parte din generații anterioare toți studenții care în procesul de tranziție din preuniversitar în învățământul superior au avut „întârzieri” (fie între momentul absolvirii învățământului secundar superior și momentul promovării examenului de bacalaureat – generații anterioare conform definiției din învățământul preuniversitar; fie între momentul promovării examenului de bacalaureat și momentul înscrierii în învățământul superior – cei care au promovat examenul de bacalaureat ca generație curentă între 2004 și 2017). Indicatorul a fost calculat prin raportul dintre numărul studenților înscriși în anul I, licență, care erau încadrați în categoria, promoții anterioare și numărul total de studenți înscriși în anul I.

Este important de subliniat faptul că pentru acest indicator sunt luați în considerare toți studenții înmatriculați la 1 ianuarie 2019 în anul I indiferent de anul promovării examenului de bacalaureat. Nu au fost luați în considerare studenții internaționali.

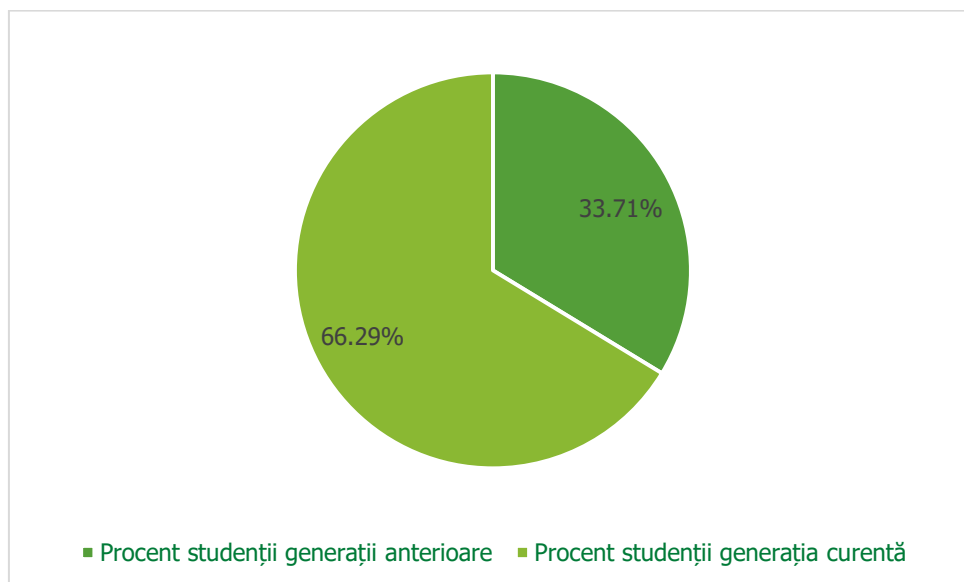
La nivel național

Numărul total de studenți de anul I luați în considerare în calcularea indicatorului este **114.605**, distribuiți, după cum urmează:

- studenții din generația curentă care au promovat examenul de bacalaureat în același an (66.849);
- studenții din generații anterioare care au promovat examenul de bacalaureat în acelelași an (1.859);
- studenții din generația curentă care au promovat examenul de bacalaureat între 2004 și 2017 (anul anterior) (33.256);
- studenții din generații anterioare care au promovat examenul de bacalaureat între 2004 și 2017 (anul anterior) (2.853)
- studenți care au promovat examenul de bacalaureat înainte de 2004 (9.788)

Prin urmare, 41,67% dintre studenții români de anul I au avut „întârzieri” înainte să devină studenți și sunt încadrați ca fiind din generații anterioare.

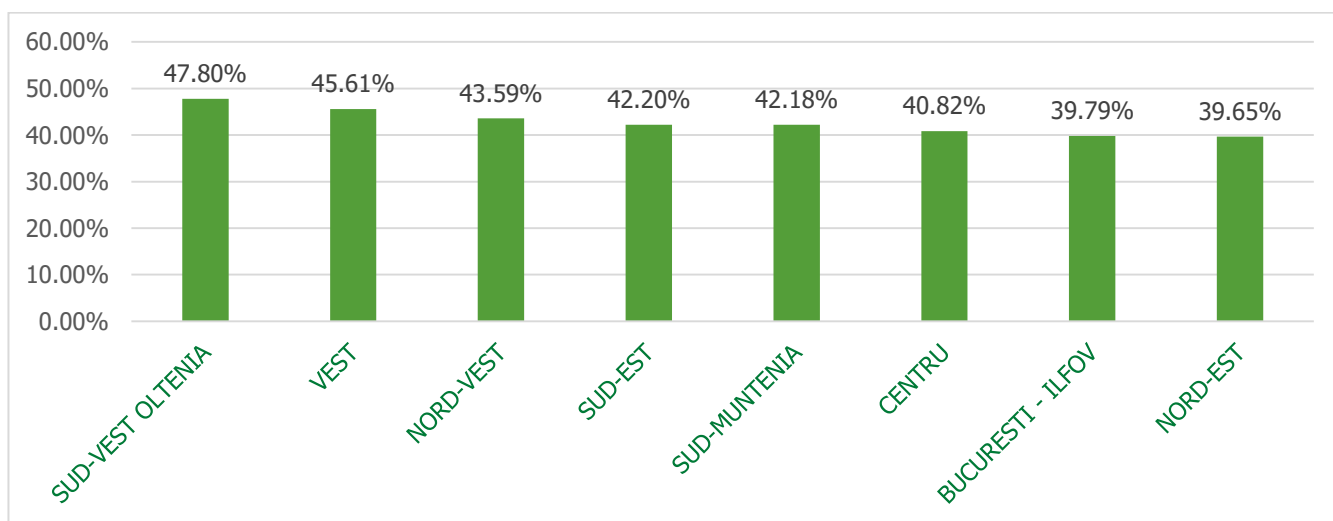
Figura 22 Ponderea studenților de anul I din generații anterioare, disitrbuită la nivel național (ID_STUD_PROM_ANT_NAT)

La nivel regional

În urma interpretării datelor a reieșit faptul că cei mai mulți dintre studenții din promoții anterioare provin din *Regiunea Sud-Vest Oltenia*. În doar două regiuni s-a constatat că mai puțin de 40% dintre studenți sunt din promoții anterioare.

Figura 23 Ponderea studenților de anul I din generații anterioare, distribuită la nivel regional (ID_STUD_PROM_ANT_REG)

La nivel județean

Peste jumătate dintre studenții proveniți din 3 dintre județe sunt din generații anterioare și în 9 dintre județe, alături de capitală, mai puțin de 40% dintre studenți sunt din generații anterioare.

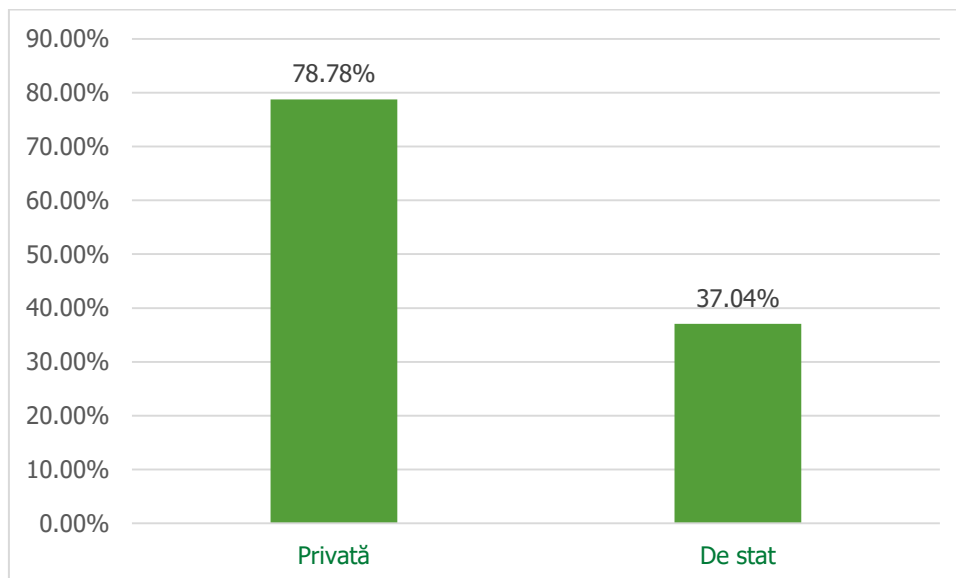
Tabel 14 Ponderea studenților de anul I din promoții anterioare, distribuită la nivel județean (ID_STUD_PROM_ANT_JUD)

Nr. Crt.	Județ	Procent studenți încadrați în categoria generații anterioare	Nr. Crt.	Județ	Procent studenți încadrați în categoria generații anterioare
1	GR	54.59%	22	CT	42.72%
2	IF	54.25%	23	VL	42.17%
3	MH	53.81%	24	AB	42.14%
4	DJ	49.36%	25	AG	41.78%
5	OT	47.41%	26	GL	41.60%
6	CS	47.38%	27	IL	41.31%
7	GJ	47.11%	28	IS	41.21%
8	TR	46.83%	29	BC	41.10%
9	AR	46.61%	30	BR	41.02%
10	HD	46.15%	31	VS	40.85%
11	VN	45.69%	32	SJ	40.36%
12	MM	45.22%	33	MS	39.98%
13	CL	44.96%	34	BT	39.90%
14	BV	44.42%	35	BZ	39.65%
15	TL	43.94%	36	B	39.52%
16	BH	43.89%	37	HR	39.12%
17	TM	43.85%	38	NT	38.53%
18	CJ	43.61%	39	CV	38.20%
19	BN	43.32%	40	PH	37.93%
20	DB	43.25%	41	SB	37.65%
21	SM	43.03%	42	SV	36.30%

Tipul universității

În ceea ce privește tipul universității, se poate observa că aproximativ 80% dintre elevii înscriși în anul I în cadrul instituțiilor de învățământ superior private provin din generații anterioare, în cazul instituțiilor de stat procentul este mai mic de 40%.

Figura 24 Ponderea studenților de anul I din promoții anterioare, distribuită în funcție de tipul universității la care studiază (ID_STUD_PROM_ANT_TIP_UNIV)

La nivel de universitate

Analizând cele 53 de universități de stat acreditate în anul universitar 2018-2019, s-a constatat că în universitățile tehnice, militare sau vocaționale regăsim, în cele mai multe cazuri, cei mai puțini studenți proveniți din generații anterioare. Astfel, cei mai mulți studenți din aceste generații s-au înscris la universități comprehensive, din centre universitare relativ mici. În *tabelul 15* sunt prezentate universitățile care au cea mai mare, respectiv, cea mai mică pondere de studenți de anul I încadrați ca fiind din generații anterioare.

Tabel 15 Ponderea studenților de anul I din promoții anterioare, distribuită în funcție de universitatea la care studiază (ID_STUD_PROM_ANT_UNIV)

Nr.Crt.	Universitate	Procent studenți încadrați în categoria generații anterioare	Nr.Crt.	Universitate	Procent studenți încadrați în categoria generații anterioare
1	Universitatea din Petroșani	75.92%	11	Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu	25.14%
2	Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița	71.99%	12	Academia de Studii Economice din București	24.93%

3	Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu	67.16%	13	Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca	23.62%
4	Universitatea „Valahia” din Târgoviște	67.14%	14	Academia Navală „Mircea cel Bătrân” din Constanța	23.11%
5	Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad	65.37%	15	Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București	22.62%
6	Universitatea „1 decembrie 1918” din Alba Iulia	61.51%	16	Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București	21.71%
7	Universitatea de Arte din Targu Mures	57.73%	17	Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București	19.17%
8	Academia de Politie "Alexandru Ioan Cuza" din Bucuresti	55.99%	18	Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” din București	13.60%
9	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara	55.80%	19	Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov	9.49%
10	Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacau	55.67%	20	Universitatea Politehnica din București	7.93%

Domeniu de licență

Analizând domeniile de licență întâlnite în universitățile românești s-a constatat că la domeniile *Ingineria materialelor, Zootehnie, Inginerie forestieră, Inginerie și management in agricultură și dezvoltare rurală, Horticultură și Psihologie* peste 60% dintre studenții de anul I erau încadrați ca fiind din generații anterioare. Pe de altă parte la domeniul de licență *Inginerie genistică* nu exista niciun student de anul I din generații anterioare, iar la domeniul de licență *Calculatoare și Tehnologia Informației* mai puțin de 15% dintre studenții de anul I erau din generații anterioare.

Tabel 16 Ponderea studenților de anul I din promoții anterioare, distribuită în funcție de domeniul de licență la care studiază (ID_STUD_PROM_ANT_DL)

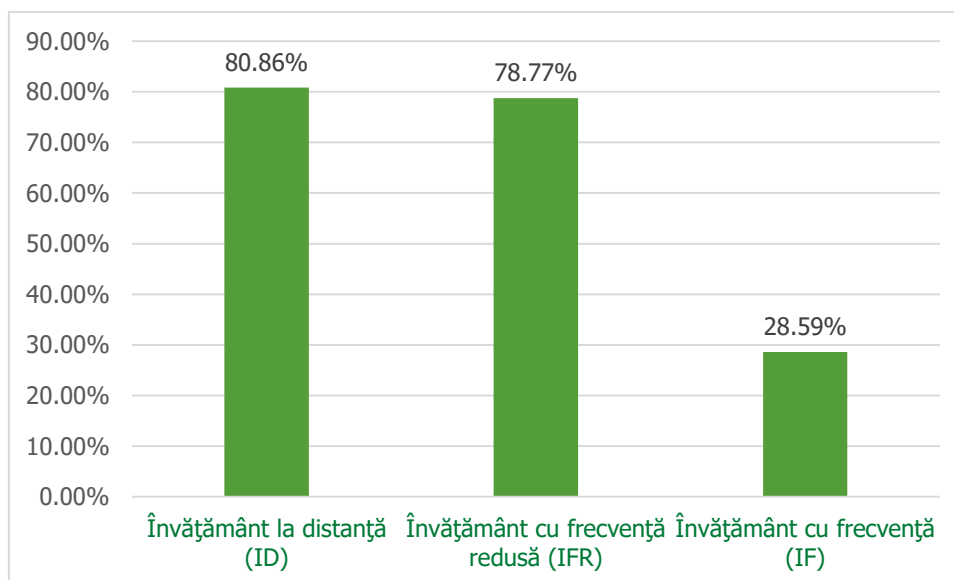
Nr.Crt.	Domeniu de licență	Procentul de studenți din generații anterioare	Nr.Crt.	Domeniu de licență	Procentul de studenți din generații anterioare
1	Ingineria materialelor	78.07%	11	Inginerie de armament, rachete și muniții	21.43%
2	Zootehnie	72.91%	12	Științe inginerești aplicate	21.27%
3	Inginerie forestieră	71.43%	13	Arhitectură	20.81%

4	Inginerie si management in agricultura si dezvoltare rurala	62.72%	14	Economie	20.64%
5	Horticultură	62.44%	15	Ingineria sistemelor	19.51%
6	Psihologie	61.49%	16	Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale	16.60%
7	Management	58.85%	17	Arhitectură navală	15.63%
8	Teologie	57.78%	18	Inginerie aerospațială	15.12%
9	Sanatate (Farmacie - Reglementata general)	57.63%	19	Calculatoare și tehnologia informației	12.82%
10	Drept	57.44%	20	Inginerie genistică	0.00%

Forma de învățământ

În ceea ce privește forma de învățământ urmată, 28,59% dintre studenții de la forma de învățământ cu frecvență erau din generații anterioare, pe când **peste 80% dintre studenții de la forma de învățământ la distanță erau din generații anterioare.**

Figura 25 Ponderea studenților de anul I din promoții anterioare, distribuită în funcție de forma de învățământ urmată (ID_STUD_PROM_ANT_FROM_INV)

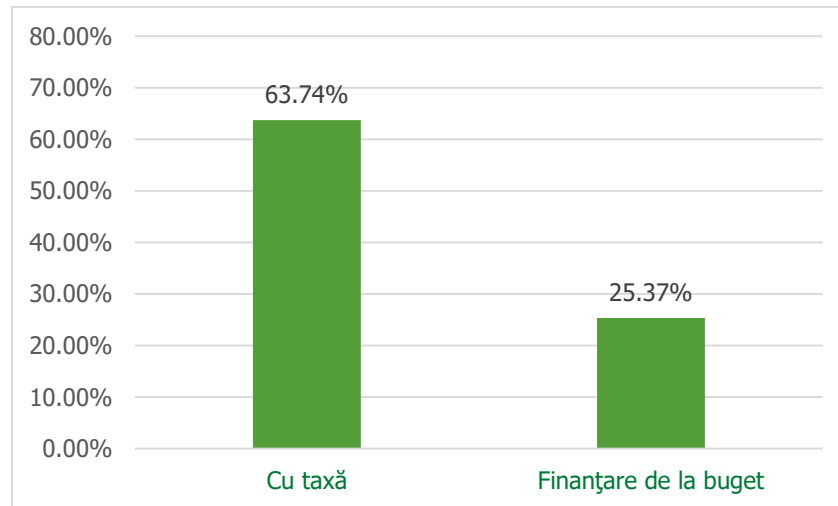

Forma de finanțare

Analizând forma de finanțare la care sunt înmatriculați studenții, se observă aproximativ 64% dintre studenții ce urmează studiile universitare *la taxă* au fost încadrați ca fiind în generații

anterioare. Pe de altă parte, aproximativ un sfert dintre studenții *de la buget* sunt din generații anterioare.

Figura 26 Ponderea studenților de anul I din generații anterioare, distribuită în funcție de forma de finanțare (ID_STUD_PROM_ANT_FORM_FIN)

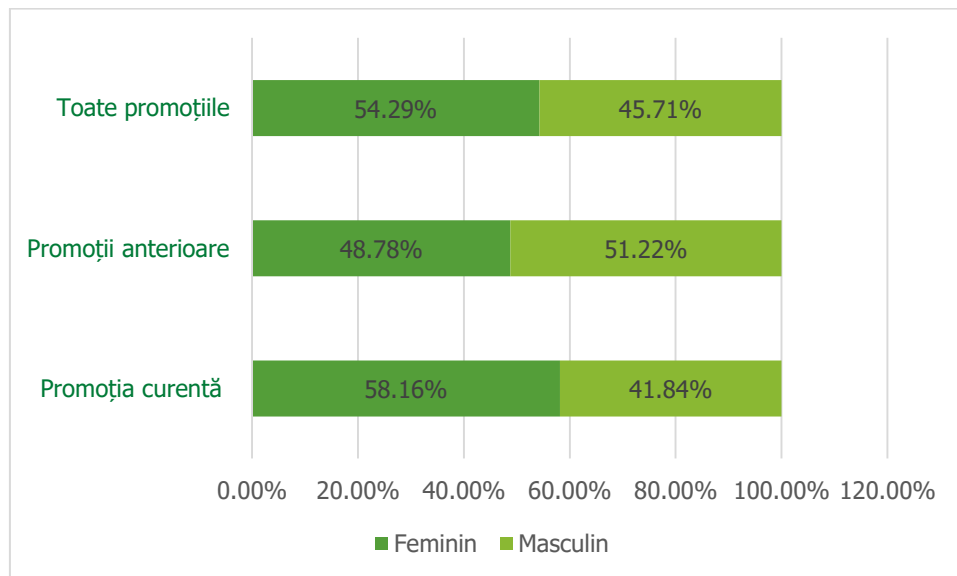
Mediul unității de învățământ

Din cauza raportării neunitare nu s-a putut determina cu exactitate mediul unității de învățământ în care au urmat studiile secundare superioare studenții de anul I.

Sexul studenților

Analizând repartitia studenților după sex, se poate observa faptul că proporția celor de sex feminin este mai mare în cazul generației curente, însă analizând generațiile anterioare proporția este mai mică comparativ cu cea a bărbaților.

Figura 27 Ponderea studenților de anul I, distribuită în funcție de sexul acestora și generație (ID_STUD_PROM_ANT_SEX)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Concluzii

41,67% dintre studenții români de anul I au avut „întârzieri” înainte să devină studenți și sunt încadrați ca fiind din generații anterioare.

- Aproximativ 47.000 de studenți provin din generații anterioare (în contextul în care în 2018 doar 5.844 de absolvenți de bacalaureat erau din promoții anterioare).
- **Instituțiile care joacă un rol important în atragerea studenților proveniți din generații anterioare sunt universitățile private.**
 - 78% dintre elevii înscriși în anul I în cadrul universităților private provin din generații anterioare comparativ cu 37% în cadrul universităților publice;
- **Peste 80% dintre studenții de la forma de învățământ la distanță erau din promoții anterioare;**
 - Acest procent confirmă rolul vizat de învățământul la distanță.
- **Absolvenții cu diplomă de bacalaureat de sex feminin aleg să se înscrie, în cadrul unei universități din România, într-o mai mică măsură față de cei de sex masculin dacă nu o fac imediat după absolvirea examenului de bacalaureat.**
- Peste 70% dintre studenții de la domeniile de licență de *Ingineria Materialelor Zootehnie și Inginerie forestieră* sunt din promoții anterioare. La domeniul de licență *Calculatoare și Tehnologie Informației* sunt 15% studenți din această categorie, la domeniul *Inginerie Genetică* nu era niciunul.
- Universitățile comprehensive din centre universitare relativ mici, au peste 60% dintre studenții de anul I din promoțiile anterioare;
- Mult peste jumătate (63,74%) dintre studenții de la forma de finanțare cu taxă erau din promoții anterioare;

4.4. Rata de acces la învățământul superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Aspecte metodologice

Indicatorul reprezintă proporția persoanelor din cohorta de vârstă 19 ani (vârsta specifică intrării la timp în învățământul superior) care intră în anul I, pentru prima dată, la începutul anului universitar 2018/2019. Acesta a fost calculat prin raportul: număr studenți de vârstă 19 ani, înscriși pentru prima dată în învățământul superior / total populație de vârstă 19 ani.

Pentru datele aferente cohortei generale de vârstă, sursa utilizată a fost baza de date Tempo Online a INSSE (Institutului Național de Statistică).

O limită a acestui calcul este dată de diferența de 3 luni în raportarea datelor: datele din RMU utilizate pentru raportarea numărului de studenți au data de referință octombrie 2018, în timp ce datele utilizate în raportare la INSSE au data de referință în ianuarie 2018.

Indicatorul este relevant inclusiv pentru analize comparative la nivel internațional. Rata de acces la învățământul superior este calculată de către OECD și publicată perioadă în ”Education at a Glance”⁴.

La nivel național

Tabel 17 Rate de acces la învățământul superior

Varsta	Populație, anul 2018	Studenți la începutul anului universitar 2018 din generația curentă	Rata acces, pe varste
18	231,929	10,168	4.38 %
19	231,898	55,337	23.86 %
20	208,232	13,650	6.5 %

Analizând datele putem observa că, pentru vârsta de 19 ani, rata de acces la învățământul superior este de 23,86%.

Concluzi

- Rata de acces la învățământul superior pentru populația de 19 ani este de 23,86%

⁴ <https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=5359>

5

Profilul studentilor de anul I care au reusit să se înscrie în învățământul superior

Acces în învățământul superior

- O analiză cantitativă -

5. Profilul studenților de anul I care au reușit să se înscrie în învățământul superior

5.1. Media obținută la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I – ID_MEDIE_BAC_STUD

Aspecte metodologice

Indicatorul arată nivelul educațional al studenților de anul I, pornind de la ipoteza în care media examenului de bacalaureat este un predictor al succesului educațional⁵.

În calculul indicatorului au fost luați în considerare studenții care au absolvit examenul de bacalaureat atât ca generație curentă, cât și ca generații anterioare, dar nu mai devreme de 2004. Au fost excluși studenții de anul I care repetă anul, studenții de altă cetățenie, studenții de cetățenie română care au absolvit studiile secundare anterioare în altă țară.

La nivel național

Media generală obținută de studenți (toate promoțiile), ce au fost înmatriculați pentru prima dată la studii superioare în anul universitar 2018-2019 este **7,98**. Comparativ cu mediile de la examenul de bacalaureat a întregii populații care a promovat examenul, se poate observa o ușoară creștere, în special în cazul promoției curente.

Tabel 18 Mediile obținute de absolvenții de bacalaureat și studenții de anul I la examenul de bacalaureat, defalcat în funcție de promoție

Medie bac	
Media elevilor la examenul de bacalaureat 2018 (toate promoțiile)	7,84
Media elevilor la examenul de bacalaureat 2018 (promoția curentă)	7,93
Media de la examenul de bacalaureat a studenților din anul I (toate promoțiile)	7,98
Media de la examenul de bacalaureat a studenților din anul I (promoția curentă)	8,09

La nivel regional

În regiunile *Nord-Est*, *Sud-Vest* și *Nord-Vest* mediile obținute de studenții de anul I la examenul de bacalaureat au fost mai mari decât media națională, mediile fiind cel puțin egale cu 8. Pe când la studenții de anul I din regiunea *București-Ilfov I* a fost întâlnit cea mai mică medie.

^{5 5} Access to Higher Education: Losing Precious Human Resources Before the Start Line, Cezar Mihai Haj (Executive Agency for Higher Education, Research, Development and Innovation Funding), Petrișor-Lăurențiu Țucă (University Politehnica of Bucharest)

Figura 28 Media obținută la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I, distribuția la nivel regional (ID_MEDIE_BAC_STUD_REG)

La nivel județean

Există o diferență de 0,91 puncte între județul în care studenții de anul I au obținut cea mai mare medie la examenul la bacalaureat, Botoșani, respectiv județul în care studenții au obținut cea mai mică medie la examenul de bacalaureat, Ilfov.

Tabel 19 Media mediilor obținute la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I, distribuită la nivel județean (ID_MEDIE_BAC_STUD_JUD)

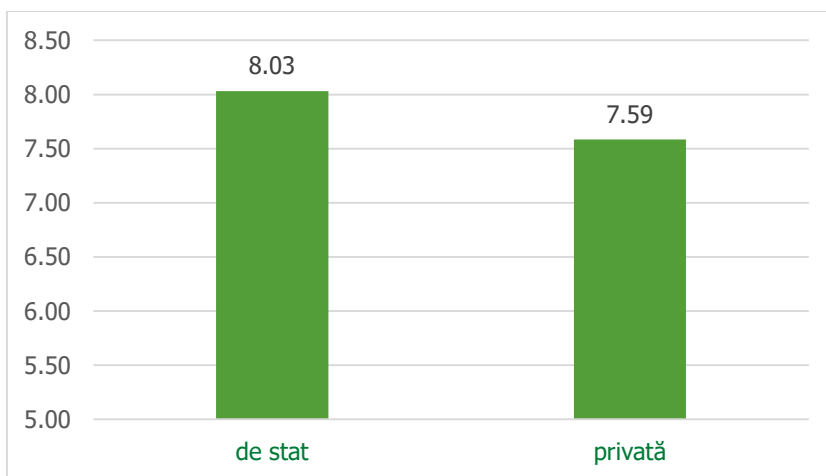
Nr. Crt.	Județ	Media mediilor obținute la examenul de balacaureat de studenții de anul I	Nr. Crt.	Județ	Media mediilor obținute la examenul de balacaureat de studenții de anul I
1	Botoșani	8,22	22	Galați	7,96
2	Iași	8,17	23	Hunedoara	7,95
3	Cluj	8,15	24	Maramureș	7,94
4	Vrancea	8,14	25	Gorj	7,93
5	Vâlcea	8,12	26	Argeș	7,92
6	Alba	8,11	27	Brașov	7,90
7	Vaslui	8,10	28	Prahiva	7,90
8	Bacău	8,09	29	Bihor	7,90
9	Bistrița Năsăud	8,08	30	Constanța	7,89
10	Sălaj	8,08	31	Mureș	7,88
11	Suceava	8,06	32	Satu Mare	7,88
12	Neamț	8,06	33	Tulcea	7,83
13	Olt	8,05	34	Teleorman	7,83
14	Ialomița	8,04	35	Caras-Severin	7,83

Nr. Crt.	Județ	Media medilor obținute la examenul de bacalaureat de studenții de anul I	Nr. Crt.	Județ	Media medilor obținute la examenul de bacalaureat de studenții de anul I
15	Buzău	8,03	36	Covasna	7,81
16	București	8,03	37	Timiș	7,80
17	Mehedinți	8,01	38	Călărași	7,79
18	Sibiu	8,01	39	Arad	7,78
19	Dâmbovița	8,01	40	Giurgiu	7,78
20	Brăila	7,98	41	Harghita	7,72
21	Dolj	7,96	42	Ilfov	7,31

Tip universitate

Analizând tipurile universităților din România a fost observată o diferență de 0,44 de puncte între media absolvenților de bacalaureat ce au devenit studenți într-o universitate de stat, respectiv cei care au devenit studenți într-o universitate privată.

Figura 29 Media obținută la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I, distribuită în funcție de tipul universității (ID_MEDIE_BAC_STUD_TIP_UNV)

Sursa date: RMU, prelucrarea autorului

La nivel de universitate

Universitățile de medicină și farmacie și universitățile cu profil militar sunt universitățile care au atras studenții ce au obținut cele mai mari medii la examenul de bacalaureat. În universitățile comprehensive s-au întâlnit studenții care au obținut medii la examenul de bacalaureat sub media de la nivel național. În *tabelul 14* sunt prezentate universitățile de stat în care studenții de anul I au cea mai mare, respectiv, cea mai mică la examenul de bacalaureat.

Tabel 20 Media obținută la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I, distribuită la nivel de universitate (ID_MEDIE_BAC_STUD_UNV)

Nr.Crt	Universitatea	Media obținută la examenul de balacaureat de studenții de anul	Nr.Crt	Universitatea	Media obținută la examenul de balacaureat de studenții de anul I
1	Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București	9,01	11	Universitatea din Pitești	7,51
2	Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca	8,92	12	Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău	7,50
3	Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” din București	8,82	13	Universitatea „Valahia” din Târgoviște	7,48
4	Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași	8,78	14	Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad	7,48
5	Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București	8,76	15	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara	7,45
6	Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov	8,75	16	Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București	7,41
7	Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara	8,52	17	Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești	7,39
8	Universitatea din București	8,46	18	Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița	7,35
9	Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București	8,41	19	Universitatea din Petroșani	7,30
10	Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” din București	8,40	20	Universitatea Maritimă din Constanța	7,30

Domeniu de licență

Există o diferență de 1,89 puncte, între mediile obținute la examenul de bacalaureat de absolvenții care au devenit studenții la domeniul de licență *Inginerie genistică* și absolvenții care au urmeaza studiile la domeniul *Ingineria materialelor*.

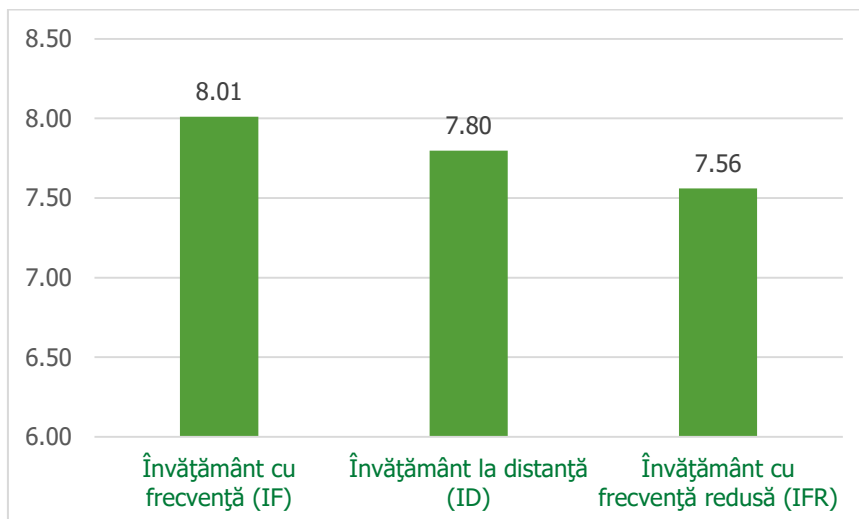
Tabel 21 Media obținută la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I, distribuită în funcție de tipul domeniul de licență (ID_MEDIE_BAC_STUD_DL)

Nr.Crt.	Domeniu de licență	Media	Nr.Crt.	Domeniu de licență	Media
1	Inginerie genistică	8,99	11	Inginerie industrială	7,33
2	Biologie (Biochimie)	8,83	12	Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală	7,32
3	Sănătate (Medicină - Reglementată sectorial)	8,79	13	Ingineria mediului	7,24
4	Calculatoare și tehnologia informației	8,78	14	Mine, petrol și gaze	7,22
5	Sănătate (Medicină Dentară - Reglementată sectorial)	8,53	15	Silvicultură	7,21
6	Cibernetică, statistică și informatică economică	8,53	16	Zootehnie	7,19
7	Științe militare, informații și ordine publică	8,51	17	Educație fizică și sport	7,18
8	Matematică	8,50	18	Ingineria transporturilor	7,16
9	Arhitectură	8,47	19	Inginerie mecanică	7,16
10	Ingineria sistemelor	8,40	20	Ingineria materialelor	7,10

Forma de învățământ

Studenții de la forma de învățământ cu frecvență au obținut cele mai mari medii la examenul de bacalaureat, pe când studenții de la forma de învățământ cu frecvență redusă au obținut cele mai mici note la examenul național.

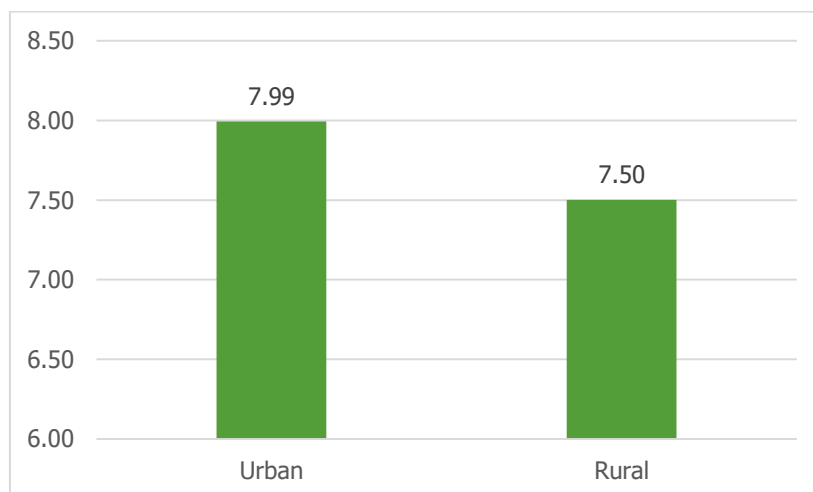
Figura 30 Media obținută la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I, distribuită în funcție de forma de învățământ (ID_MEDIE_BAC_STUD_FORM_INV)

Mediul unității de învățământ

Analizând mediul unității de învățământ al studenților de anul I s-a constatat că media obținută de studenții ce au urmat studiile secundare superioare la o unitate din mediul urban este mai mare cu 0,49 de puncte comparativ cu cei care au studiat la licee în mediu rural.

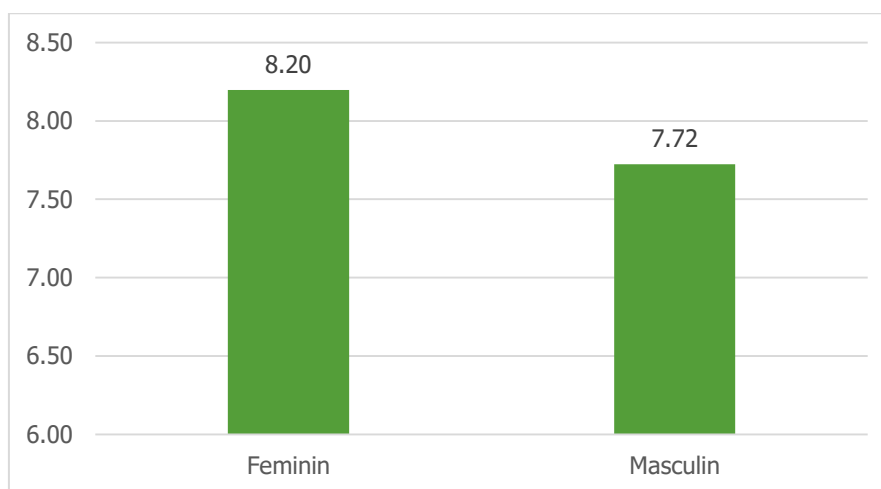
Figura 31 Media obținută la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I, distribuită în funcție de mediul unității de învățământ (ID_MEDIE_BAC_STUD_MED)

Sexul studenților

În ceea ce privește sexul studenților, se poate observa că studenții de sex feminin au obținut media la examenul de bacalaureat mai mare cu aproximativ 0,5 puncte comparativ cu studenții de sex masculin.

Figura 32 Media obținută la examenul de bacalaureat de către studenții înscriși în anul I – în funcție de forma de sexul acestora – ID_MEDIE_BAC_STUD_SEX

UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Concluzii

Media generală obținută de studenții de anul I la examenul de bacalaureat, este sub 7,98 (8,09 în cazul promoției curente);

Studenții care studiază la o universitate de stat au avut o medie la examenul de bacalaureat mai mare față de studenții care studiază la universitățile private (+0,44);

- **Analiza profilului universităților**
 - Universitățile de medicină și farmacie și universitățile cu profil militar sunt universitățile care au atras studenții ce au obținut cele mai mari medii la examenul de bacalaureat;
 - La majoritatea universităților comprehensive s-au înscris studenți care au obținut medii la examenul de bacalaureat sub media de la nivel național
- **Analizând mediul unității de învățământ**
 - studenții ce au urmat studiile secundare superioare în mediul urban au obținut au avut media la examenul de bacalaureat cu 0,49 de puncte față de cei care au studiat în mediul rural;
- Studenții de sex feminin au obținut o medie la examenul de bacalaureat mai mare cu 0,48 puncte comparativ cu studenții de sex masculin.
- Mediile obținute de studii ce au studiat în unități de învățământ din regiunile *Nord-Est, Sud-Vest și Nord-Vest* au fost cel puțin egale cu 8;
- Studenții înmatriculați la forma de învățământ *cu frecvență* au avut media la examenul de bacalaureat cu 0,45 de puncte mai mare comparativ cu studenții înmatriculați la forma de *învățământ cu frecvență redusă*;

5.2. Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat din totalul studenților de anul I – ID_STUD_NOTE_BAC_810

Aspecte metodologice

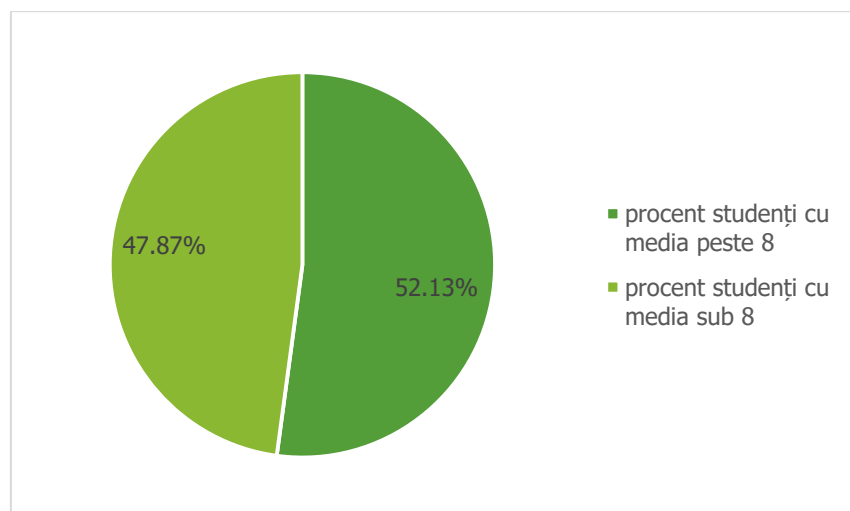
Indicatorul arată proporția de elevi cu rezultate bune la examenul de bacalaureat înscriși în învățământul superior („*high achievers*”). În ipoteza în care elevii cu note mari la examenul de bacalaureat au o rată de abandon mai scăzută în timpul studiilor, indicatorul poate fi predictiv privind succesul în absolvirea învățământului superior.

În calculul indicatorului au fost luați în considerare studenții care au absolvit examenul de bacalaureat atât ca promoție curentă, cât și ca promoții anterioare, dar nu mai devreme de 2004. Au fost excluși studenții de anul I care repetă anul, studenții de altă cetățenie, studenții de cetățenie română care au absolvit studiile secundare superioare în altă țară.

La nivel național

Peste 52% dintre studenții de anul I au obținut media generală la examenul de bacalaureat peste 8.

Figura 33 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat, distribuită la nivel național (ID_STUD_NOTE_BAC_810_NAT)

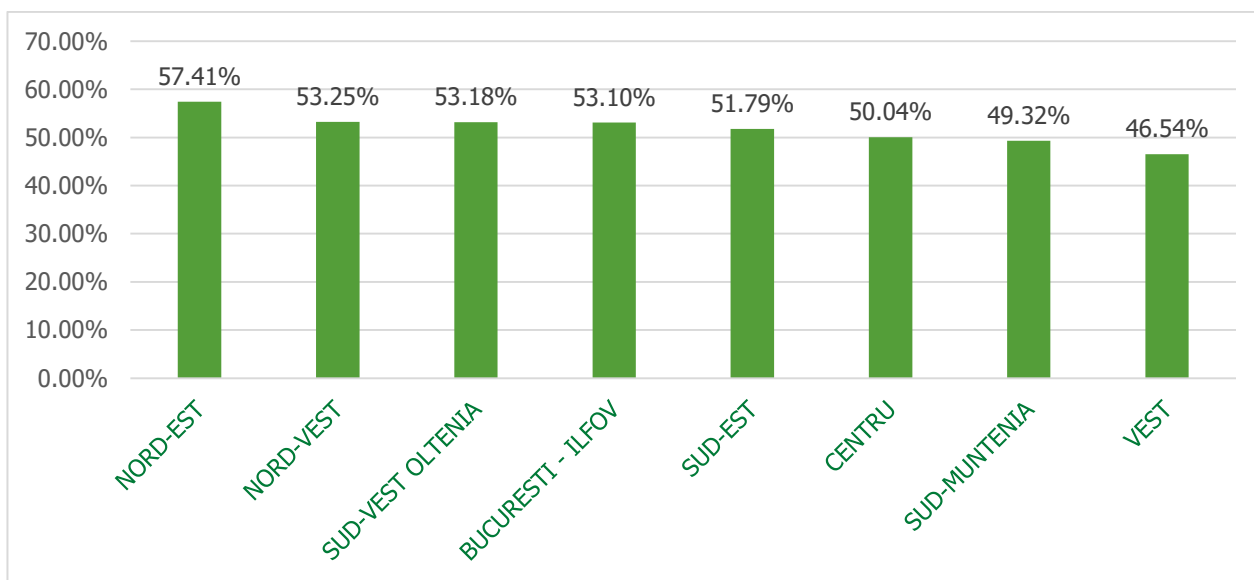

La nivel regional

Cei mai mulți studenți care au obținut media la examenul de bacalaureat provin din regiunea Nord-Est. La unul dintre indicatorii precedenți s-a observat că regiunea Vest este regiunea

din care cei mai mulți absolvenți de bacalaureat devin studenți, aici se constată că aici au fost cei mai puțin studenți cu media la bacalaureat peste 8 și se află la o diferență de peste 10% procente de *regiunea Nord-Est*.

Figura 34 Figura 35 Pondere studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat, distribuită la nivel regional (ID_STUD_NOTE_BAC_810_REG)

La nivel județean

În ceea ce privește agregarea la nivel județean a indicatorului, observăm că în 25 de județe ponderea de studenți care au obținut cel puțin nota 8 la examenul de bacalaureat este cel puțin 50%. Cu toate acestea întâlnim și județe în care ponderea este puțin peste 25% (un caz) sau mai mică de 40%.

Tabel 22 Pondere studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat, distribuită la nivel județean (ID_STUD_NOTE_BAC_810_JUD)

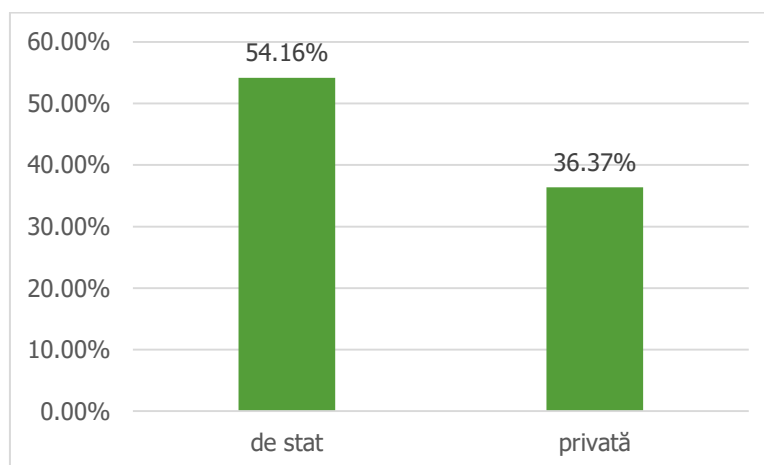
Nr. Crt.	Județ	% studenți cu media la examnul de bacalaureat peste 8	Nr. Crt.	Județ	% studenți cu media la examnul de bacalaureat peste 8
1	Botoșani	62,92%	22	Galați	51,30%
2	Iași	59,26%	23	Maramureș	50,72%
3	Cluj	58,97%	24	Hunedoara	50,50%
4	Vâlcea	58,87%	25	Brașov	50,43%
5	Vrancea	58,36%	26	Prahova	49,76%

6	Alba	57,19%	27	Gorj	49,22%
7	Bistrița Năsăud	56,70%	28	Argeș	49,10%
8	Vaslui	56,48%	29	Constanța	48,07%
9	Bacău	56,01%	30	Bihor	47,98%
10	Sălaj	56,00%	31	Tulcea	47,38%
11	Suceava	55,72%	32	Mureș	47,24%
12	Neamț	55,54%	33	Caraș Severin	47,07%
13	Buzău	55,17%	34	Satu Mare	46,52%
14	Olt	54,38%	35	Covasna	45,51%
15	București	54,20%	36	Giurgiu	45,15%
16	Mehedinți	53,64%	37	Teleorman	45,06%
17	Dâmbovița	53,19%	38	Timiș	44,94%
18	Ialomița	53,15%	39	Arad	44,40%
19	Sibiu	52,96%	40	Călărași	43,67%
20	Brăila	52,88%	41	Harghita	39,81%
21	Dolj	51,65%	42	Ilfov	25,37%

Tipul universității

Peste 50% dintre studenții de anul I din universitățile de stat au obținut media la examenul de bacalaureat între 8 și 10. Ponderea este mai mică cu aproximativ 15% în ceea ce privește studenții din această categorie care studiază în universitățile private.

Figura 36 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de tipul universității (ID_STUD_NOTE_BAC_810_TIP_UNIV)

La nivel de universitate

Analizând universitățile în care aleg să urmeze studiile absolvenții examenului de bacalaureat ce au obținut cel puțin nota 8, se observă că la Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol

Davila” din București peste 90% dintre studenții de anul I erau din această categorie. Pe când la Universitatea din Petroșani și Universitatea Maritimă din Constanța puțin peste 25% dintre studenți făceau parte din această categorie. În *tabelul 17* sunt prezentate universitățile de stat care au cea mai mare, respectiv, cea mai mică pondere de studenți de anul I care au obținut medii la examenul de bacalaureat între 8,00 și 10.

Tabel 23 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat – la nivel județean – ID_STUD_NOTE_BAC_810_UNIV

Nr. Crt.	Universitate	Procent studenți de anul I cu media peste 8 la examenul de bacalaureat	Nr. Crt.	Universitate	Procent studenți de anul I cu media peste 8 la examenul de bacalaureat
1	Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" din București	91,65%	11	Universitatea "Aurel Vlaicu" din Arad	32,72%
2	Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu" din Cluj-Napoca	87,56%	12	Universitatea din Pitești	32,66%
3	Academia Forțelor Aeriene "Henri Coandă" din Brașov	87,42%	13	Universitatea "Valahia" din Târgoviște	32,48%
4	Academia Tehnică Militară "Ferdinand I" din București	86,51%	14	Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău	32,38%
5	Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza" din București	86,38%	15	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului "Regele Mihai I al României" din Timișoara	30,93%
6	Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" din Iași	83,66%	16	Universitatea "Eftimie Murgu" din Reșița	28,74%
7	Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș" din Timișoara	76,65%	17	Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești	28,57%
8	Universitatea din București	71,36%	18	Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București	28,28%
9	Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică "I. L. Caragiale" din București	70,45%	19	Universitatea Maritimă din Constanța	25,87%
10	Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" din București	68,70%	20	Universitatea din Petroșani	25,15%

Domeniul de licență

Au fost întâlnite domenii de licență precum cel de *Inginerie Genetică* la care toți studenții din anul I au obținut media peste 8 la examenul de bacalaureat. La domeniile tehnice, precum cel de *Calculatoare și Tehnologia Informației* peste 80% dintre studenții de anul I au obținut media la examenul de bacalaureat peste 8, un procent chiar mare de studenți cu media peste 8 a fost întâlnit la domeniul *Sănătate (Medicină – reglementată sectorial)*.

La domeniul de licență *Ingineria materialelor*, a fost întâlnit cel mai mic procent de studenți care au avut media peste 8 la examenul de bacalaureat.

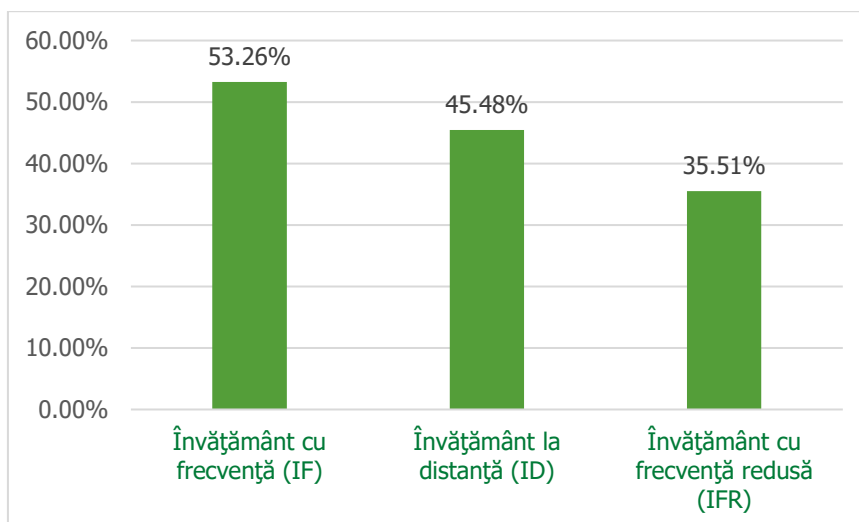
Tabel 24 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de domeniul de licență studiat – ID_STUD_NOTE_BAC_810_DL

Nr. crt.	Domeniu de licență	Procentul studenților cu media peste 8	Nr. crt.	Domeniu de licență	Procentul studenților cu media peste 8
1	Inginerie genetică	100,00%	11	Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală	24,71%
2	Biologie (Biochimie)	86,67%	12	Mine, petrol și gaze	21,86%
3	Sănătate (Medicină - Reglementată sectorial)	84,15%	13	Ingineria mediului	21,81%
4	Calculatoare și tehnologia informației	81,34%	14	Zootehnie	21,74%
5	Sănătate (Medicină Dentară - Reglementată sectorial)	75,59%	15	Inginerie mecanică	19,37%
6	Științe militare, informații și ordine publică	75,38%	16	Educație fizică și sport	19,15%
7	Matematică	72,90%	17	Ingineria transporturilor	18,94%
8	Cibernetică, statistică și informatică economică	71,77%	18	Silvicultură	18,48%
9	Arhitectură	71,74%	19	Studiul patrimoniului (Heritage Studies)	18,18%
10	Inginerie de armament, rachete și muniții	70,91%	20	Ingineria materialelor	16,97%

Forma de învățământ

În ceea ce privește forma de învățământ aleasă, s-a constatat că peste jumătate dintre studenții de anul I de la forma de învățământ cu frecvență au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat. Pe de altă parte, doar 35,5% dintre studenții ce studiază la forma de învățământ cu *frecvență redusă* sunt din această categorie.

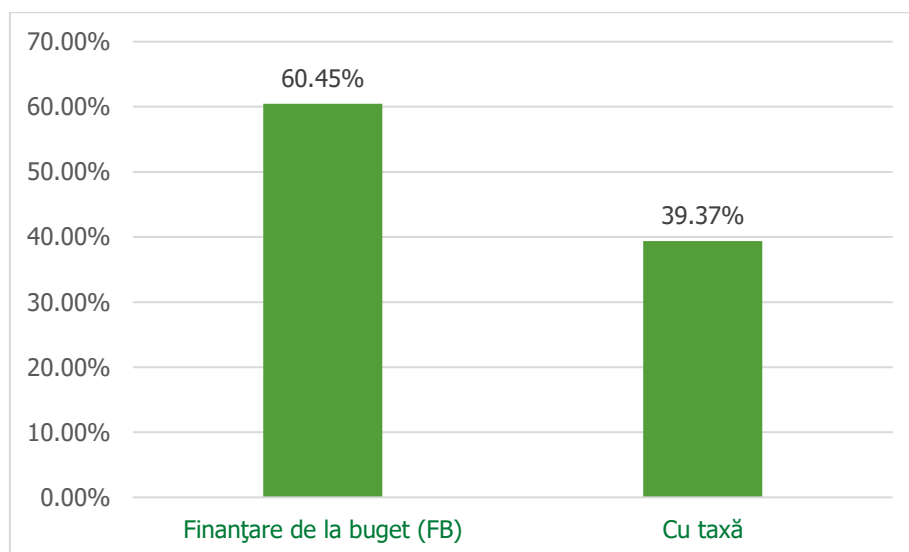
Figura 37 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de forma de învățământ (ID_STUD_NOTE_BAC_810_FORM_INV)

Forma de finanțare

Peste 60% dintre studenții de anul I care au obținut medii la examenul de bacalaureat între 8 și 10, au fost încadrați la *forma de finanțare de la buget*.

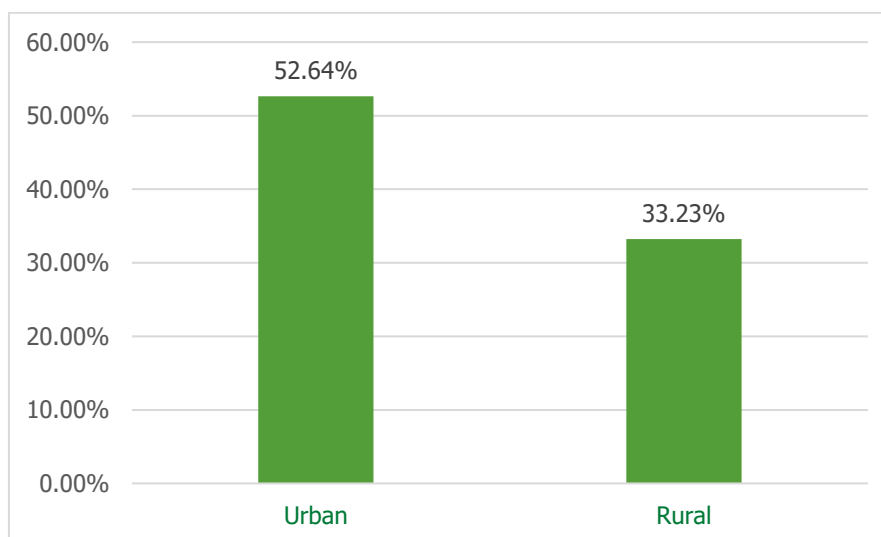
Figura 38 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de forma de finanțare (ID_STUD_NOTE_BAC_810_FORM_FIN)

Mediul unității de învățământ

Doar o treime dintre studenții de anul I ce au urmat studiile secundare superioare într-o unitate de învățământ din mediul rural au obținut medii peste 8 la examenul de bacalaureat. Analizând ponderea studenților de proveniență din unități de învățământ din mediul urban, s-a constatat că peste 52% dintre aceștia au avut media peste 8 la examenul național.

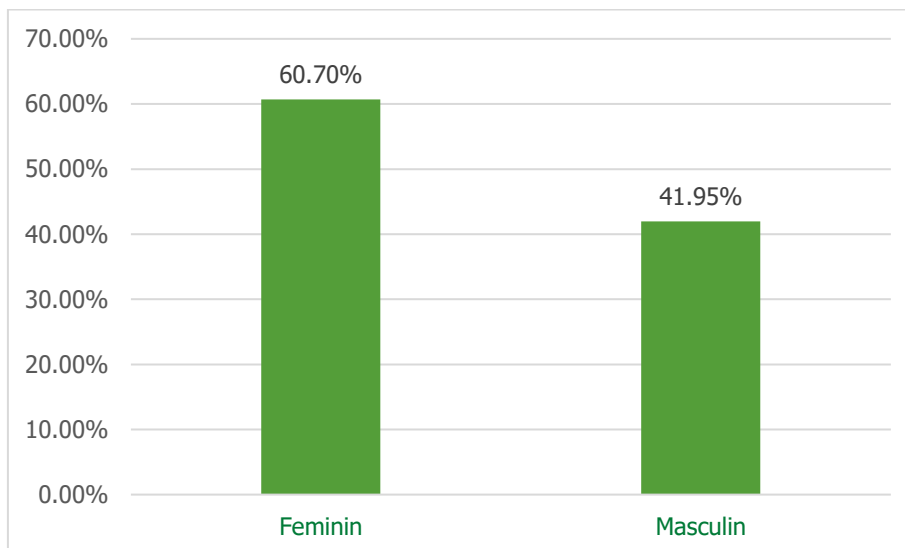
Figura 39 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de mediul unității de învățământ (ID_STUD_NOTE_BAC_810_SEX)

Sexul studenților

Peste 60% dintre studenții de sex feminin au obținut note între 8 și 10 la examenul de bacalaureat în timp ce doar 41,95% dintre studenții de sex masculin sunt din această categorie.

Figura 40 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de sexul studenților (ID_STUD_NOTE_BAC_810_SEX)

Concluzii

Peste jumătate dintre studenții de anul I au obținut media generală la examenul de bacalaureat peste 8;

- **Universitățile de stat atrag mai mulți elevi cu medii mari la examenul de bacalaureat (54%).** În universitățile private, aproximativ o treime dintre studenții de anul I au avut media peste 8 la bacalaureat;
- Universitățile de medicină atrag cei mai mulți studenți cu medii peste 8 la examenul de bacalaureat;
- La domeniile tehnice, precum cel de *Calculatoare și Tehnologia Informației* peste 80% dintre studenții de anul I au obținut media la examenul de bacalaureat peste 8, un procent chiar mare de studenți cu media peste 8 a fost întâlnit în domeniul *Sănătate*;
- **Doar o treime (33,23%) dintre studenții ce au urmat studiile secundare superioare în unități de învățământ din mediul rural** au avut media peste 8 la examenul de bacalaureat;
- 60,70% dintre studenții de sex feminin au obținut note între 8,00 și 10 la examenul de bacalaureat. În timp ce doar 41,95% dintre studenții de sex masculin sunt din această categorie;

5.3. Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat din totalul studenților de anul I – ID_STUD_NOTE_BAC_67

Aspecte metodologice

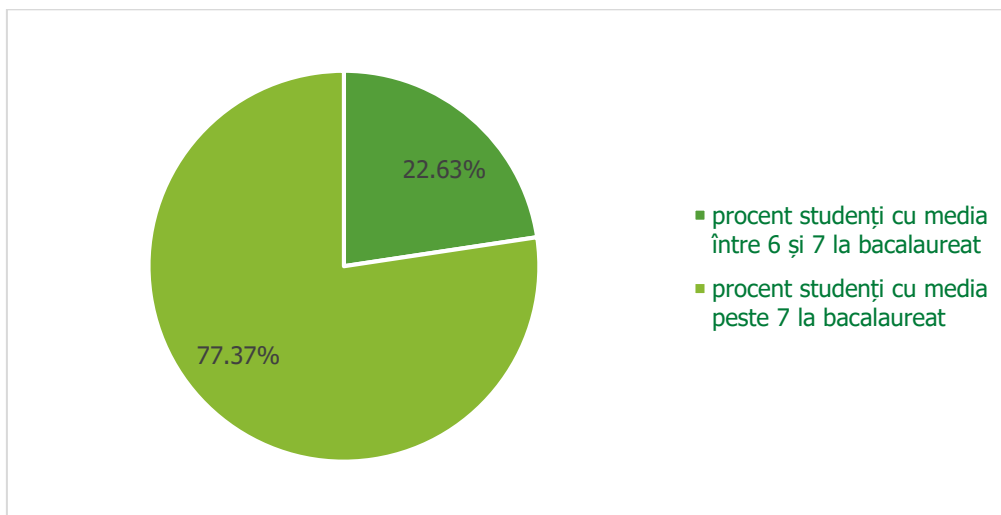
Indicatorul arată proporția de elevi cu rezultate modeste la examenul de bacalaureat înscriși în învățământul superior („*low achievers*”). În ipoteza în care elevii cu note mici la examenul de bacalaureat au o rată de abandon crescută în timpul studiilor, indicatorul poate fi predictiv privind succesul în absolvirea învățământului superior.

În calculul indicatorului au fost luați în considerare studenții care au absolvit examenul de bacalaureat atât ca promoție curentă, cât și ca promoții anterioare, dar nu mai devreme de 2004. Au fost excluși studenții de anul I care repetă anul, studenții de altă cetățenie, studenții de cetățenie română care au absolvit studiile secundare superioare în altă țară.

La nivel național

Analizând datele s-a putut constata că aproximativ un sfert dintre studenții de anul I au obținut media la examenul de bacalaureat între 6,00 și 7,00.

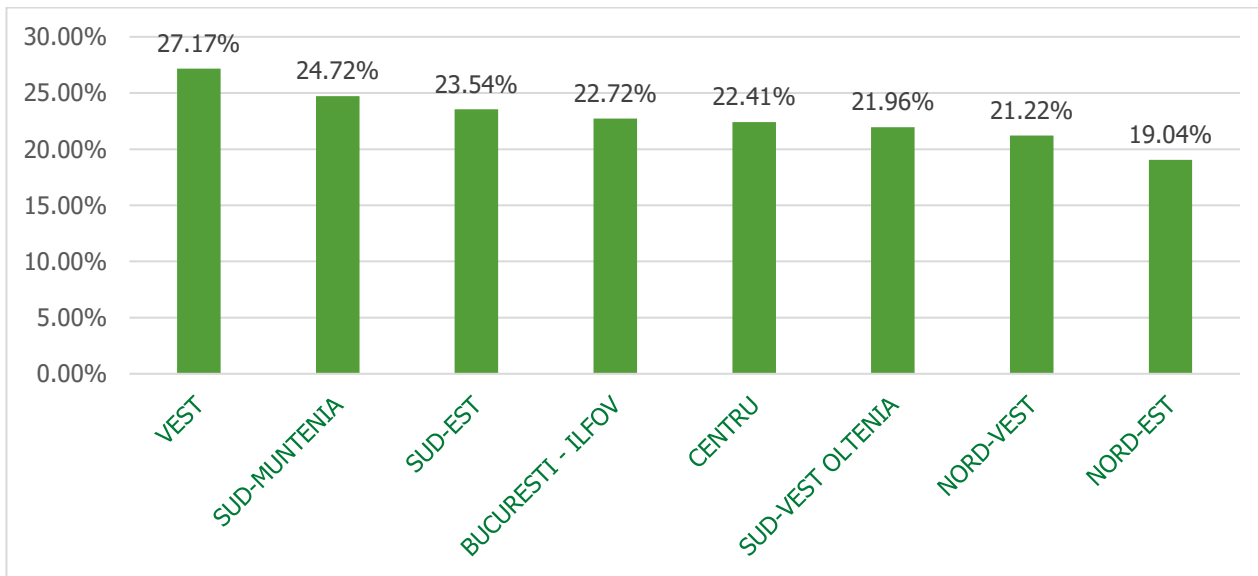
Figura 41 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat, distribuită la nivel național (ID_STUD_NOTE_BAC_67_NAT)

La nivel regional

În contextul în care la indicatorul anterior, în *Regiunea Vest* se întâlneau cei mai puțini studenți cu note peste 8 la examenul de bacalaureat, de această dată se observă că cei mai mulți studenți de anul I care au obținut media generală la examenul de bacalaureat între 6,00 și 7,00 provin din această regiune. La polul opus, întâlnim *Regiunea Nord-Est* de unde provin cei mai puțini studenți care au obținut note la examenul de bacalaureat între 6,00 și 7,00.

Figura 42 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaurea, distribuită la nivel regional (ID_STUD_NOTE_BAC_67_REG)

La nivel județean

Se observă că sunt 21 de județe în care procentul de studenți ce au avut media între 6,00 și 7,00 este peste media națională. Iar județele Botoșani și Cluj sunt județe din care provin cei mai puțin studenți din această categorie.

Tabel 25 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat, distribuită la nivel județean (ID_STUD_NOTE_BAC_67_JUD)

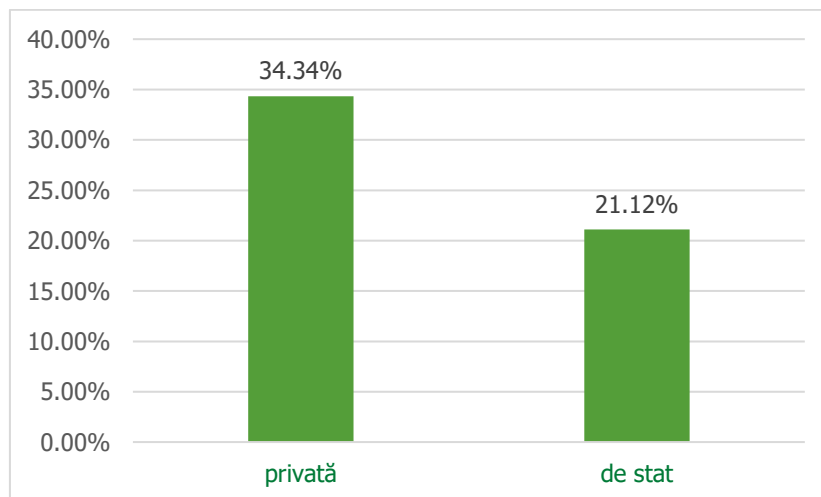
Nr. crt.	Județ	Procent studenți cu media între 6,00 și 7,00	Nr. crt.	Județ	Procent studenți cu media între 6,00 și 7,00
1	Ilfov	45,03%	22	Mureș	22,72%
2	Giurgiu	30,52%	23	Brăila	22,65%
3	Arad	29,00%	24	Dâmbovița	22,52%
4	Tulcea	27,79%	25	Mehedinți	21,84%
5	Timiș	27,75%	26	București	21,83%
6	Teleorman	27,02%	27	Olt	21,66%
7	Caraș-Severin	26,90%	28	Buzău	21,39%
8	Călărași	26,18%	29	Neamț	21,33%
9	Harghita	25,67%	30	Ialomița	21,27%
10	Constanța	25,47%	31	Sibiu	20,35%
11	Argeș	25,39%	32	Bacău	20,25%
12	Brașov	25,05%	33	Bistrița Năsădu	20,16%

Nr. crt.	Județ	Procent studenți cu media între 6,00 și 7,00	Nr. crt.	Județ	Procent studenți cu media între 6,00 și 7,00
13	Hunedoara	24,83%	34	Vaslui	19,96%
14	Bihor	24,77%	35	Sălaj	19,42%
15	Galați	24,65%	36	Alba	18,88%
16	Prahova	24,31%	37	Suceava	18,80%
17	Gorj	23,84%	38	Vâlcea	18,70%
18	Maramureș	23,59%	39	Vrancea	18,39%
19	Satu Mare	23,40%	40	Iași	17,90%
20	Covasna	23,06%	41	Cluj	17,22%
21	Dolj	22,84%	42	Botoșani	15,72%

Tipul universității

La nivel general, peste 20% dintre studenții de anul I din universitățile de stat au obținut media la examenul de bacalaureat sub 7. În universitățile private procentul de studenți din această categorie depășește 34% .

Figura 43 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de tipul universității (ID_STUD_NOTE_BAC_67_TIP_UNIV)

Sursa date: RMU, prelucrarea autorului

La nivel de universitate

Analizând notele obținute de studenții de anul I la examenul de bacalaureat se observă că există 4 instituții de învățământ superior în care peste 40% dintre studenți au obținut note la

examenul de bacalaureat între 6,00 și 7,00. La polul opus, se observă că într-o instituție de învățământ cu profil militar sub 1% dintre studenți de anul I sunt în această categorie. În *tabelul 20* sunt prezentate universitățile de stat care au cea mai mare, respectiv, cea mai mică pondere de studenți de anul I care au obținut medii la examenul de bacalaureat între 6,00 și 7,00.

Tabel 26 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat, distribuită la nivel de universitate (ID_STUD_NOTE_BAC_67_UNIV)

Nr.Crt.	Universitate	Procent studenți ce au obținut media între 6,00 și 7,00	Nr.Crt.	Universitate	Procent studenți ce au obținut media între 6,00 și 7,00
1	Universitatea Maritimă din Constanța	48,46%	11	Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	10,25%
2	Universitatea din Petroșani	43,86%	12	Universitatea din București	9,84%
3	Universitatea "Eftimie Murgu" din Reșița	40,94%	13	Academia Forțelor Terestre "Nicolae Bălcescu" din Sibiu	9,09%
4	Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești	40,24%	14	Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș" din Timișoara	6,26%
5	Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București	39,99%	15	Academia Tehnică Militară "Ferdinand I" din București	5,85%
6	Universitatea "Aurel Vlaicu" din Arad	38,51%	16	Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" din Iași	4,12%
7	Universitatea "Valahia" din Târgoviște	37,81%	17	Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza" din București	3,93%
8	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului "Regele Mihai I al României" din Timișoara	37,42%	18	Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu" din Cluj-Napoca	3,00%
9	Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați	36,69%	19	Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" din București	1,63%
10	Universitatea din Pitești	36,66%	20	Academia Forțelor Aeriene "Henri Coandă" din Brașov	0,63%

Sursa date: RMU, prelucrarea autorului

Domeniul de licență

Domeniul de licență unde cei mai mulți studenți care au obținut media la examenul de bacalaureat între 6,00 și 7,00 a fost *Ingineria materialelor*, unde peste 55% dintre studenți erau din această categorie.

A fost întâlnit un domeniu de licență, anume *Inginerie genistică* unde niciun student nu este în această categorie, iar la domeniul de licență *Biologie (Biochimie)* 3,33% dintre studenții de anul I sunt în categoria vizată de acest indicator.

Tabel 27 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat, distribuită la în funcție de domeniul de licență (ID_STUD_NOTE_BAC_67_DL)

Nr. crt.	Domeniu de licență	Procent studenți	Nr. crt.	Domeniu de licență	Procent studenți
1	Ingineria materialelor	55,50%	11	Inginerie de armament, rachete și muniții	10,91%
2	Zootehnie	50,87%	12	Sănătate (Farmacie - Reglementată sectorial)	10,53%
3	Inginerie mecanică	50,05%	13	Arhitectură	10,45%
4	Educație fizică și sport	49,82%	14	Matematică	9,29%
5	Ingineria transporturilor	47,73%	15	Calculatoare și tehnologia informației	7,52%
6	Ingineria mediului	47,45%	16	Științe militare, informații și ordine publică	6,31%
7	Mine, petrol și gaze	46,98%	17	Sănătate (Medicină Dentară - Reglementată sectorial)	5,89%
8	Silvicultură	46,89%	18	Sănătate (Medicină - Reglementată sectorial)	4,01%
9	Inginerie forestieră	43,75%	19	Biologie (Biochimie)	3,33%

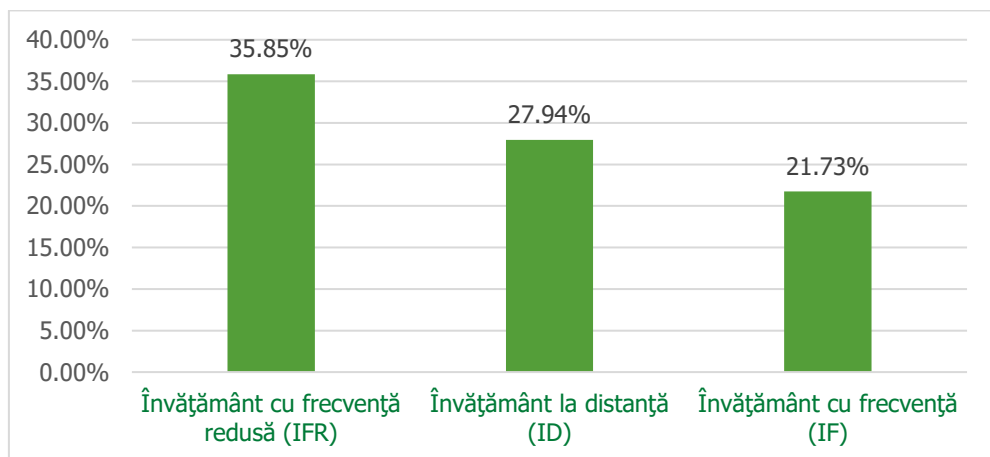
10	Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală	42,97%	20	Inginerie genetică	0,00%
-----------	---	--------	-----------	--------------------	-------

Sursa date: RMU, prelucrarea autorului

Forma de învățământ

Peste 35% dintre studenții de la *învățământ cu frecvență redusă* au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul național. La formă de *învățământ cu frecvență* procentul este cu 14% mai mic, adică 21,73% dintre studenți sunt în categoria analizată de indicator.

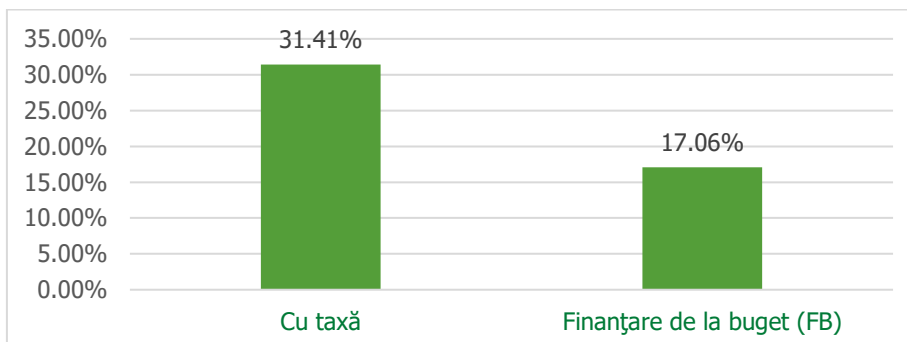
Figura 44 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de forma de învățământ (ID_STUD_NOTE_BAC_67_FROM_INV)

Forma de finanțare

Analizând forma de finanțare la care sunt încadrați studenții de anul I, s-a constatat că 17,06% dintre studenții urmează studiile superioare cu *finanțare de la buget* au avut media la examenul de bacalaureat mai mică decât 7, iar peste 31% studenții de forma de finanțare *cu taxă* sunt din această categorie.

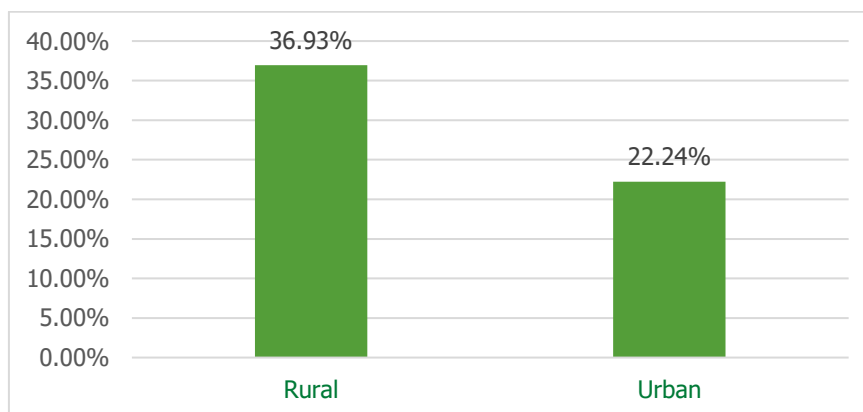
Figura 45 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de forma de finanțare (ID_STUD_NOTE_BAC_67_FROM_FIN)

Mediul unității de învățământ

Ponderea studenților de anul I ce provin din unități de învățământ din mediul rural care au obținut medie sub 7 la examenul de bacalaureat era peste 35%, în timp ce puțin peste 22% dintre studenții proveniți din unități de învățământ din mediul urban erau încadrați în această categorie.

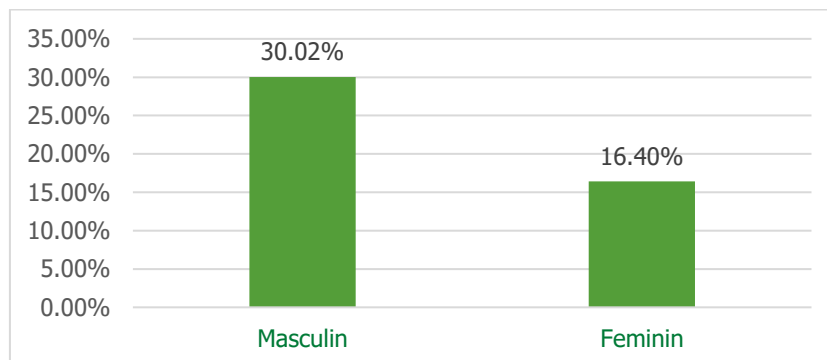
Figura 46 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de mediul unității de învățământ (ID_STUD_NOTE_BAC_67_FROM_FIN)

Sexul studenților

Aproximativ o treime dintre studenții de anul I de sex masculin au avut media la examenul de bacalaureat sub nota 7. Ponderea studenților de sex feminin încadrați în această categorie este cu aproximativ 15% procente mai mică, comparativ cu a celor de sex masculin.

Figura 47 Ponderea studenților de anul I care au obținut note între 6,00 și 7,00 la examenul de bacalaureat, distribuită în funcție de sexul studenților (ID_STUD_NOTE_BAC_67_SEX)

Concluzii

Aproximativ un sfert (22,63%) dintre studenții de anul I au obținut media la examenul de balaureat între 6,00 și 7,00;

- Ponderea studenților proveniți din regiunile *Vest, Sud-Muntenia și Sud-Est*, care au obținut media la examenul de balacaureat între 6,00 și 7,00 este mai mare comparativ cu media națională;
- Mai bine de jumătate (55%) dintre studenții de anul I ce urmează domeniul de studii universitare *Ingineria Materialelor* au obținut media sub 7,00 la examenul de bacalaureat. Niciun student de anul I de la domeniul de licență *Inginerie genisitică* nu era din această categorie

5.4. Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I – ID_STUD_NETRA

Aspecte metodologice

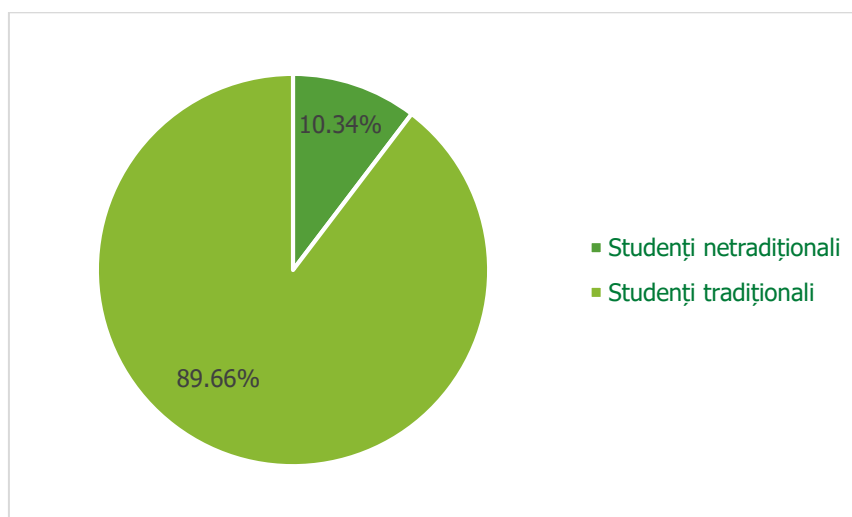
Indicatorul arată ponderea studenților de anul I, adulți, care au accesat învățământul superior (definiți în politicile internaționale drept ”studenți maturi”). Acest indicator este relevant în principal pentru politicile de învățare pe tot parcursul vieții dar și pentru cele privitoare la echitate și acces.

În calculul indicatorului au fost luați în considerare studenții de anul I care, în anul universitar 2018-2019 aveau cel puțin 26 de ani și care au absolvit examenul de bacalaureat atât ca promoție curentă, cât și ca promoții anterioare, dar nu mai devreme de 2004. Au fost excluși studenții de anul I care repetă anul, studenții de altă cetățenie, studenții de cetățenie română care au absolvit studiile secundare superioare în altă țară.

La nivel național

Analizând ponderea studenților maturi din țară, s-a constatat că peste 10% dintre studenții de anul I erau încadrați în această categorie.

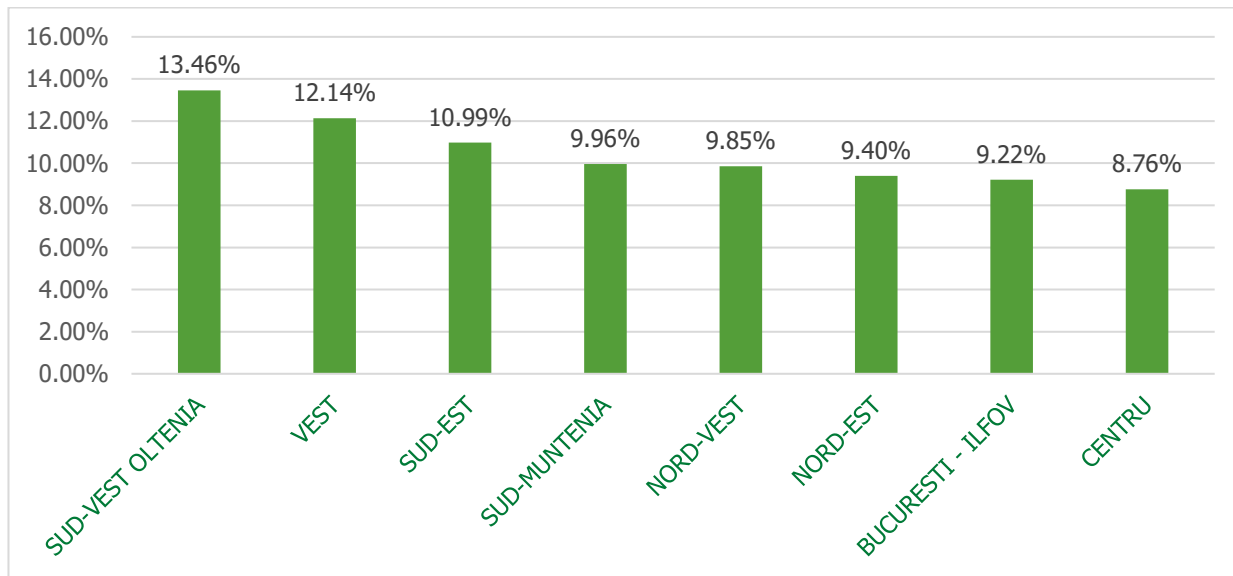
Figura 48 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită la nivel național (ID_STUD_NETRA_NAT)

La nivel regional

Peste 10% dintre studenții proveniți din regiunile *Sud-Vest Oltenia*, *Vest* și *Sud-Est* sunt maturi, ponderea fiind mai mare decât media națională. La polul opus 8,76% dintre studenții proveniți din regiunea *Centru* sunt încadrați în această categorie.

Figura 49 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită la nivel județean (ID_STUD_NETRA_REG)

La nivel județean

Analizând ponderea studenților la nivel județean s-a constatat că peste 17% dintre studenții proveniți din județul Mehedinți erau studenți maturi. La o diferență de peste 12% se poate observa că peste 5% dintre studenții proveniți din județul Harghita sunt studenți tradiționali.

Tabel 28 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită la nivel județean (ID_STUD_NETRA_JUD)

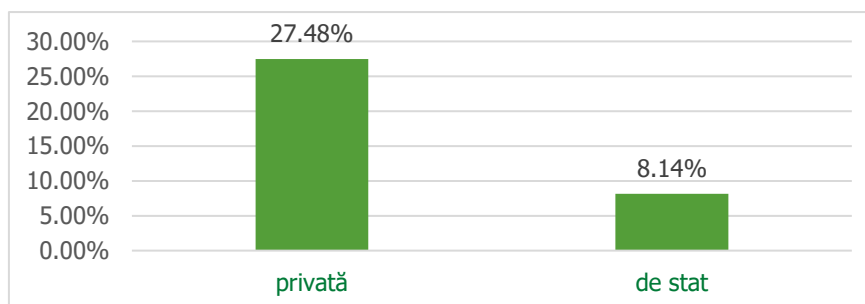
Nr. Crt.	Județ	Procent studenți maturi	Nr. Crt.	Județ	Procent studenți maturi
1	MH	17,80%	22	BT	10,42%
2	IF	13,95%	23	BC	10,27%
3	GJ	13,86%	24	BR	10,22%
4	DJ	13,16%	25	IS	9,52%
5	HD	12,94%	26	BZ	9,49%
6	TR	12,84%	27	BN	9,48%
7	OT	12,81%	28	BV	9,42%
8	TL	12,19%	29	VS	9,36%
9	AR	12,17%	30	IL	9,35%
10	CT	12,04%	31	SJ	9,27%
11	CL	11,98%	32	B	9,03%

Nr. Crt.	Județ	Procent studenți maturi	Nr. Crt.	Județ	Procent studenți maturi
12	CS	11,81%	33	AG	9,03%
13	GR	11,76%	34	CJ	8,99%
14	TM	11,69%	35	NT	8,78%
15	VL	11,53%	36	SM	8,73%
16	VN	11,34%	37	PH	8,63%
17	DB	11,19%	38	MS	8,56%
18	MM	11,06%	39	SV	8,49%
19	BH	10,89%	40	CV	8,37%
20	AB	10,68%	41	SB	8,18%
21	GL	10,58%	42	HR	5,53%

Tip univeristate

În ceea ce privește tipul universității, se poate observa că mai bine de un sfert dintre studenții de anul I din universitățile private, sunt studenți maturi. Procentul întâlnit în universitățile de stat pentru studenții din această categorie, este puțin peste 8%.

Figura 50 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de tipul universității (ID_STUD_NETRA_TIP_UNIV)

La nivel de universitate

În ceea ce privește universitatea aleasă, s-a constatat că peste 20% dintre studenții din 6 universități comprehensive din centre universitare relativ mici sunt studenți maturi. Universitățile tehnice, militare și cele de medicină și farmacie din centrele universitare cu un număr mai mare studenți au procente mult mai mici, puțin peste 1% sau chiar sub 1%, de studenți maturi. În *tabelul 23* sunt prezentate universitățile de stat care au cea mai mare, respectiv, cea mai mică pondere de studenți de anul I maturi.

Tabel 29 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită la nivel de universitate (ID_STUD_NETRA_TIP_UNIV)

Nr. crt.	Universitate	Procent studenți maturi	Nr. crt.	Universitate	Procent studenți maturi
1	Universitatea din Petroșani	35,81%	11	Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București	2,91%
2	Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița	28,74%	12	Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca	2,56%
3	Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu	27,08%	13	Universitatea Națională de Muzică din București	2,09%
4	Universitatea „Valahia” din Târgoviște	24,38%	14	Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București	1,72%
5	Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad	21,05%	15	Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu	1,38%
6	Universitatea „1 decembrie 1918” din Alba Iulia	20,20%	16	Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca	1,22%
7	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara	18,53%	17	Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București	1,07%
8	Universitatea Maritimă din Constanța	17,45%	18	Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” din București	1,02%
9	Universitatea de Arte din Târgu Mureș	16,67%	19	Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov	0,63%
10	Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București	16,62%	20	Universitatea Politehnica din București	0,38%

Domeniu de licență

Ponderea cea mai mare de studenți maturi este regăsită la domeniile de licență tehnice din universitățile civile, apoi regăsim un procent considerabili de studenți maturi în domenii de licență precum *Științe ale Educației*, *Teologie* sau *Psihologie*. La domeniul de licență *Inginerie genisitică* niciunul dintre studenții de anul I nu era în categoria vizată de acest indicator, iar la domeniul de licență *Calculatoare și Tehnologie Informației* mai puțin de 1% dintre studenți erau maturi.

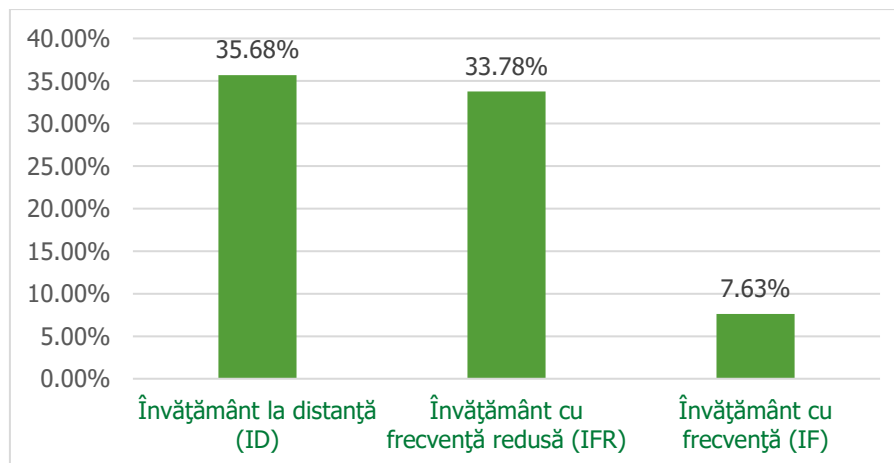
Tabel 30 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de domeniul de licență (ID_STUD_NETRA_DL)

Nr. Crt.	Domeniu de licență	Procent studenți maturi	Nr. Crt.	Domeniu de licență	Procent studenți maturi
1	Ingineria materialelor	28,44%	11	Economie și afaceri internaționale	2,84%
2	Inginerie forestieră	26,56%	12	Arhitectură navală	2,46%
3	Zootehnie	24,78%	13	Limbi moderne aplicate	2,04%
4	Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală	23,55%	14	Inginerie de armament, rachete și muniții	1,82%
5	Științe ale educației	21,52%	15	Inginerie aerospațială	1,78%
6	Mine, petrol și gaze	20,93%	16	Economie	1,71%
7	Teologie	20,91%	17	Arhitectură	1,55%
8	Psihologie	20,28%	18	Biologie (Biochimie)	1,43%
9	Horticultură	20,00%	19	Calculatoare și tehnologia informației	0,79%
10	Agronomie	18,60%	20	Inginerie genetică	0,00%

Forma de învățământ

O treime, respectiv peste o treime dintre studenții de anul I, de la forma de *învățământ cu frecvență redusă*, respectiv *învățământ la distanță* sunt maturi. 7,63% dintre studenții de forma de *învățământ cu frecvență* erau studenți maturi.

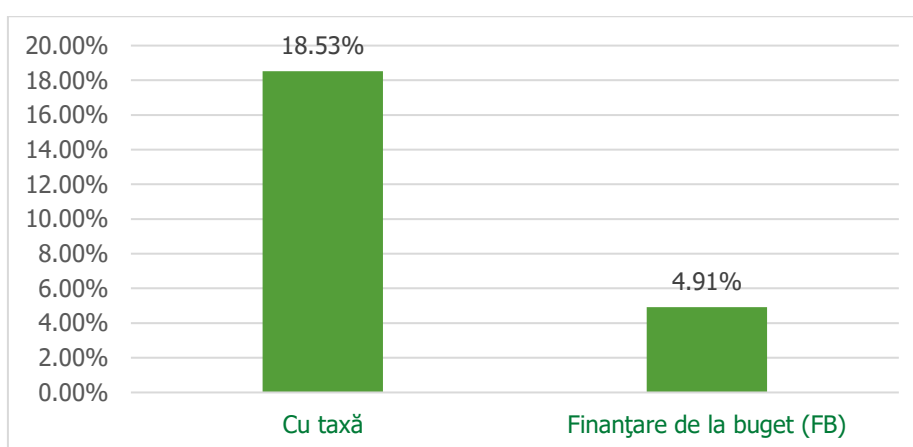
Figura 51 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție forma de învățământ (ID_STUD_FORM_INV)

Forma de finanțare

Analizând forma de finanțare la care sunt încadrați studenții de anul I, s-a constatat că peste 18% dintre studenții de anul I *de la taxă* sunt studenți maturi, pe când sub 5% dintre studenții *de la buget* sunt în această categorie.

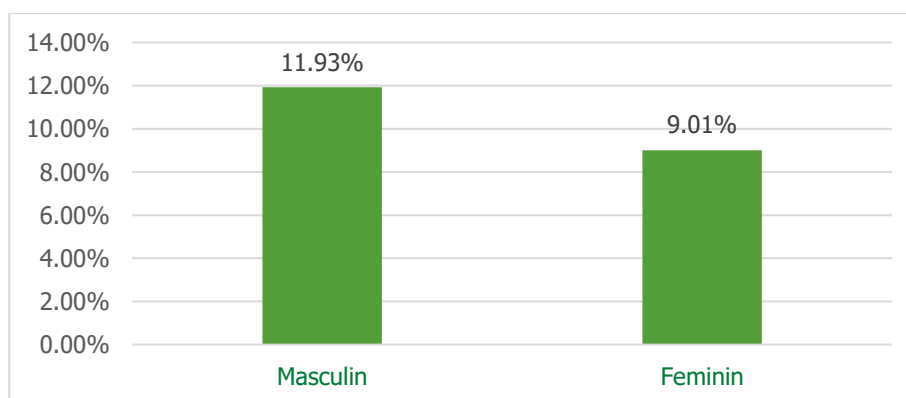
Figura 52 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție forma de finanțare (ID_STUD_FORM_FIN)

Sexul studenților

Analizând sexul studenților de anul I, s-a constatat că nu există diferențe mari între procentele de studenți de sex masculin și feminin care sunt maturi. Astfel aproximativ 12% dintre studenții de sex masculin sunt maturi, pe când 9,01% dintre studenții de sex feminin erau maturi.

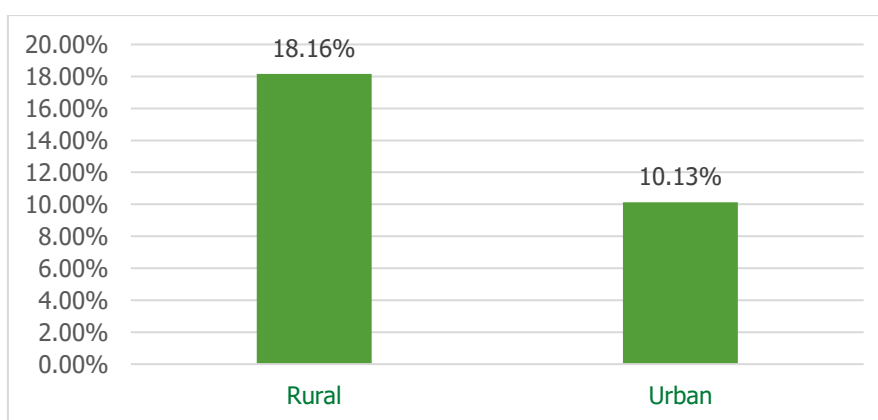
Figura 53 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de sexul studenților (ID_STUD_SEX)

Mediul unității de învățământ

În ceea ce privește mediul unității de învățământ în care studenții de anul I și-au urmat studiile secundare superioare s-a constatat că peste 18% dintre proveniți din unități de învățământ din mediul rural erau studenți maturi și peste 10% dintre cei proveniți din unități de învățământ din urban.

Figura 54 Ponderea studenților maturi din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de mediul unității de învățământ (ID_STUD_FORM_INV)

Concluzii

La nivel național, 1 din 10 studenți de anul I este un student matur;

- **Universitățile private joacă un rol important în atragerea studenților maturi**, peste 27% dintre studenții de anul I ai acestor universități încadrându-se în această categorie, comparativ cu 8% în cazul universităților de stat;
- **Învățământul la distanță contribuie la participarea în învățământul superior a acestei categorii**, 35,68% dintre studenții din anul I de la forma de *învățământ la distanță* sunt studenți maturi;

5.5. Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I – ID_STUD_SEX

Aspecte metodologice

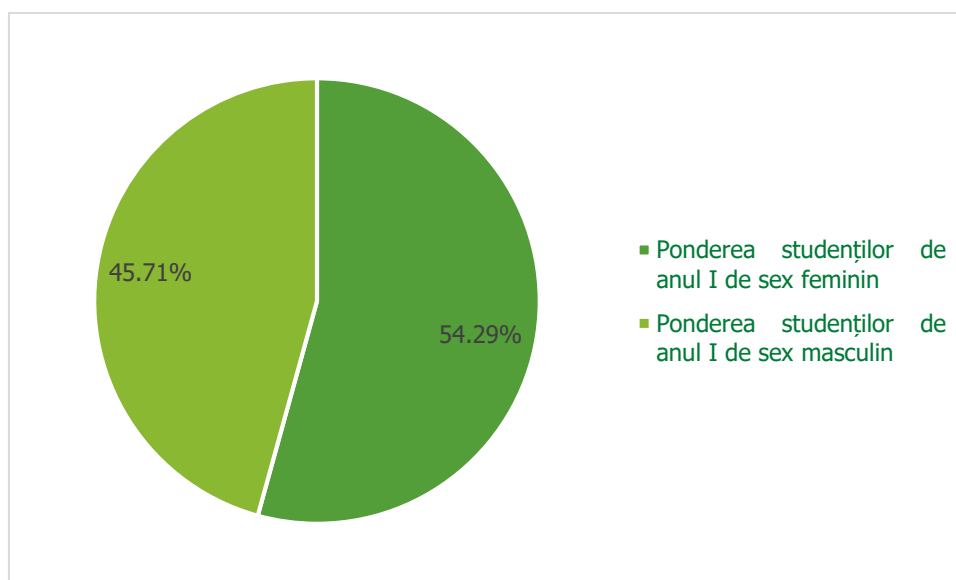
Acest indicator exprimă proporția studenților de sex feminin înscriși în învățământul superior. Indicatorul a fost calculat prin raportul dintre numărul studenților înscriși în anul I, de sex feminin și numărul total de studenți înscriși în anul I.

Nu au fost introduși în calcul studenții de anul I care repetă anul, studenții de altă cetățenie, studenții de cetățenie română care au absolvit studiile secundare superioare în altă țară. De asemenea, au fost excluși studenții care au promovat examenul de bacalaureat înainte de 2004, întrucât nu există date despre aceștia în RMU.

La nivel național

În urma analizei datelor s-a constatat că majoritatea studenților anul I, în anul universitar 2018-2019, erau de sex feminin.

Figura 55 Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I, distribuită la nivel național (ID_STUD_SEX_NAT)

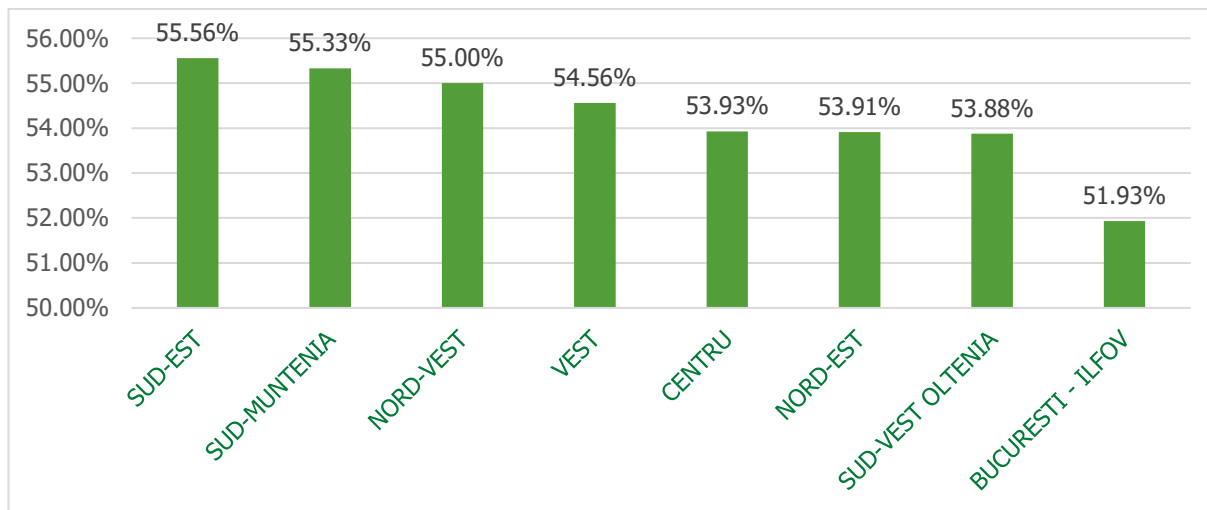

La nivel regional

În patru dintre regiunile de dezvoltare a fost înregistrată o pondere mai mare de studenți de anul I de sex feminin decât media națională. Studenții proveniți din regiunea *București-Ilfov*

au cea mai mică pondere de studenți de sex feminin, dar și în acest caz fiind majoritară comparativ cu studenții de sex masculin.

Figura 56 Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I, distribuită la nivel regional (ID_STUD_SEX_REG)

La nivel județean

În ceea ce privește județul de proveniență al studenților de anul I, s-a constatat la nivelul județului *Covasna* sunt cei mai mulți studenți de sex feminin, aproximativ 60%. La polul opus, la o diferență de aproximativ 12%, se poate observa că cei mai puțini studenți de anul I de sex feminin provin din județul *Ilfov*.

Tabel 31 Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I, distribuită la nivel județean (ID_STUD_SEX_JUD)

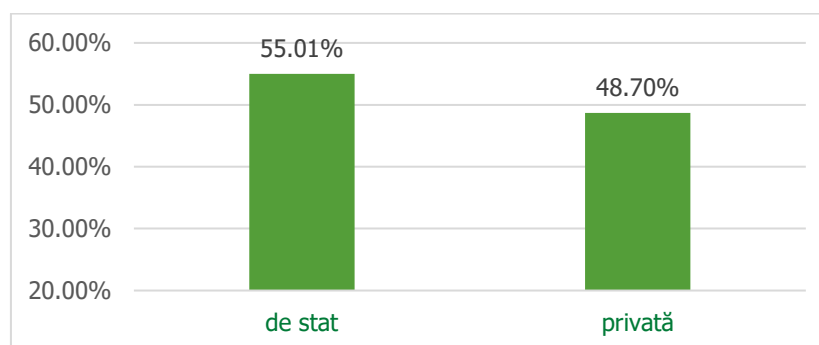
Nr. Crt.	Județ	Ponderea studenților de sex feminin	Nr. Crt.	Județ	Ponderea studenților de sex feminin
1	CV	59,95%	22	VL	54,75%
2	TL	59,45%	23	BH	54,72%
3	HR	59,40%	24	SB	54,42%
4	TR	59,39%	25	PH	54,33%
5	IL	57,78%	26	SV	54,18%
6	BN	57,02%	27	SM	54,15%
7	CS	56,84%	28	CT	53,98%
8	VN	56,57%	29	AG	53,94%
9	VS	56,48%	30	CJ	53,87%

Nr. Crt.	Județ	Ponderea studenților de sex feminin	Nr. Crt.	Județ	Ponderea studenților de sex feminin
10	CL	56,43%	31	MH	53,80%
11	MM	56,23%	32	GJ	53,47%
12	BR	56,08%	33	MS	53,36%
13	BZ	56,02%	34	GR	53,26%
14	BC	55,87%	35	TM	53,05%
15	DB	55,82%	36	DJ	52,88%
16	BT	55,36%	37	IS	52,39%
17	SJ	55,28%	38	B	52,08%
18	GL	55,27%	39	BV	51,77%
19	OT	55,18%	40	AB	51,44%
20	HD	55,11%	41	NT	50,65%
21	AR	55,00%	42	IF	48,20%

Tipul universității

Analizând tipul universității, s-a constatat că în universitățile de stat majoritatea studenților de anul I (55,01%) sunt de sex feminin. În universitățile private, procentul întâlnit este mai mic, 48,70% dintre studenții de anul I sunt de sex feminin.

Figura 57 Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de tipul universității (ID_STUD_SEX_TIP_UNIV)

La nivel de universitate

La universitățile de medicină și farmacie, universitățile vocaționale și o parte dintre universitățile comprehensive ponderea studenților de anul I de sex feminin a depășit 60%, atingând 78,11%. În universitățile tehnice sau în universitățile militare procentul studenților de anul I de sex feminin pornește de la aproximativ 15% și ajunge până la 38,86%. În tabelul

26 sunt prezentate universitățile de stat care au cea mai mare, respectiv, cea mai mică pondere de studenți de anul I de sex feminin.

Tabel 32 Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de universitate (ID_STUD_SEX_UNIV)

Nr. Crt.	Universitate	Procent studenți de sex feminin	Nr. Crt.	Universitate	Procent studenți de sex feminin
1	Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" din Iași	78,11%	11	Universitatea Politehnica Timișoara	38,86%
2	Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu" din Cluj-Napoca	77,00%	12	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca	37,47%
3	Universitatea Națională de Arte din București	75,00%	13	Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza" din București	36,31%
4	Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș" din Timișoara	74,52%	14	Universitatea Politehnica din București	34,91%
5	Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" din București	74,25%	15	Universitatea Națională de Educație fizică și sport din București	29,21%
6	Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	74,13%	16	Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași	26,54%
7	Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca	73,26%	17	Academia Forțelor Aeriene "Henri Coandă" din Brașov	25,16%
8	Universitatea din București	70,05%	18	Academia Navală "Mircea cel Bătrân" din Constanța	20,35%
9	Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" din București	66,98%	19	Academia Forțelor Terestre "Nicolae Bălcescu" din Sibiu	15,15%
10	Universitatea "Ovidius" din Constanța	65,16%	20	Universitatea Maritimă din Constanța	14,99%

Domeniu de licență

Domeniile de licență *sociale*, cele *biologice și biomedicale* sau *umaniste*, precum și domeniile *Științe ale educației*, *Farmacie*, *Limbi moderne aplicate* sau *Asistență socială* atrag cei mai mulți studenți de sex feminin. La polul opus, regăsim domeniile tehnice precum *Ingineria autovehiculelor*, *Inginerie marină și navigație* sau *Inginerie mecanică* în care sub 10% dintre studenții de anul I sunt de sex feminin.

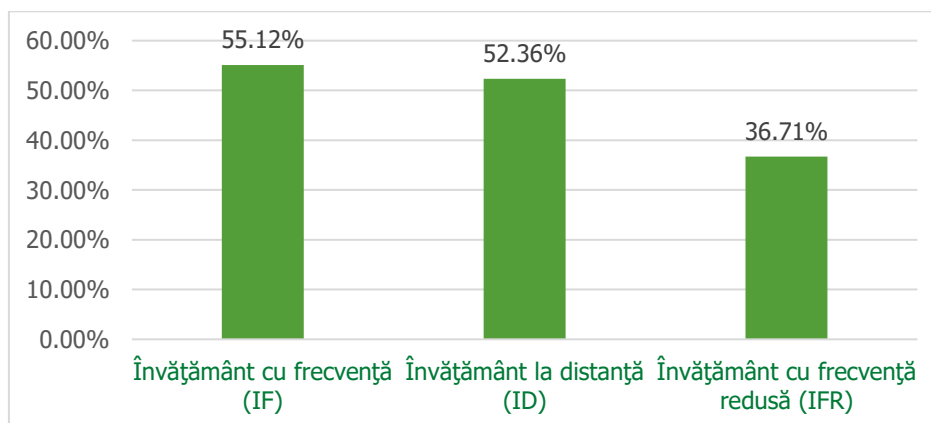
Tabel 33 Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de domeniul de licență (ID_STUD_SEX_DL)

Nr. Crt.	Domeniu de licență	Procent studenți de sex feminin	Nr. Crt.	Domeniu de licență	Procent studenți de sex feminin
1	Științe ale educației	97,54%	11	Mine, petrol și gaze	19,53%
2	Sănătate (Farmacie - Reglementată general)	96,43%	12	Ingineria transporturilor	16,16%
3	Sănătate (Farmacie - Reglementată sectorial)	90,03%	13	Silvicultură	15,76%
4	Limbă și literatură	86,17%	14	Teologie	15,08%
5	Asistență socială	85,40%	15	Mecatronică și robotică	13,86%
6	Biologie (Biochimie)	84,76%	16	Inginerie electrică	13,43%
7	Biologie	82,56%	17	Ingineria instalațiilor	11,44%
8	Limbi moderne aplicate	80,00%	18	Inginerie mecanică	9,79%
9	Chimie	78,21%	19	Inginerie marină și navigație	8,72%
10	Psihologie	78,09%	20	Ingineria autovehiculelor	6,60%

Forma de învățământ

Mai bine de jumătate dintre studenții de anul I de la forma de învățământ cu frecvență sau învățământ la distanță sunt de sex feminin. La forma de *învățământ cu frecvență redusă*, aproximativ o treime dintre studenții de anul I sunt de sex feminin.

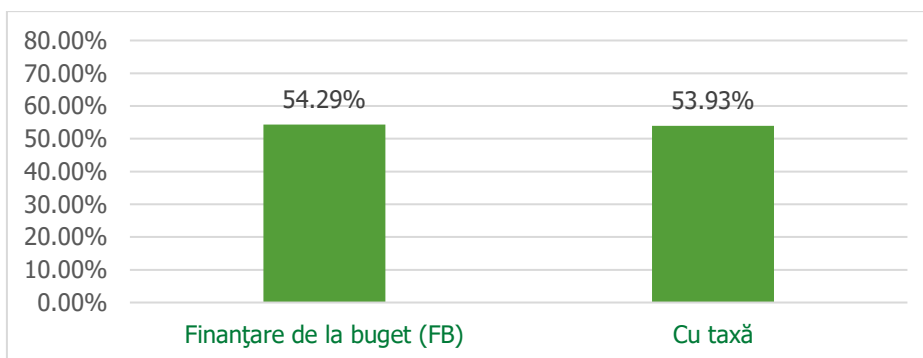
Figura 58 Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de forma de învățământ (ID_STUD_SEX_FORM_INV)

Forma de finanțare

În ceea ce privește forma de finanțare la care sunt încadrați studenții de anul I, s-a constatat că nu sunt diferențe foarte mari între ponderea studenților de anul I de sex feminin și ponderea studenților de sex masculin în funcție de *finanțare*.

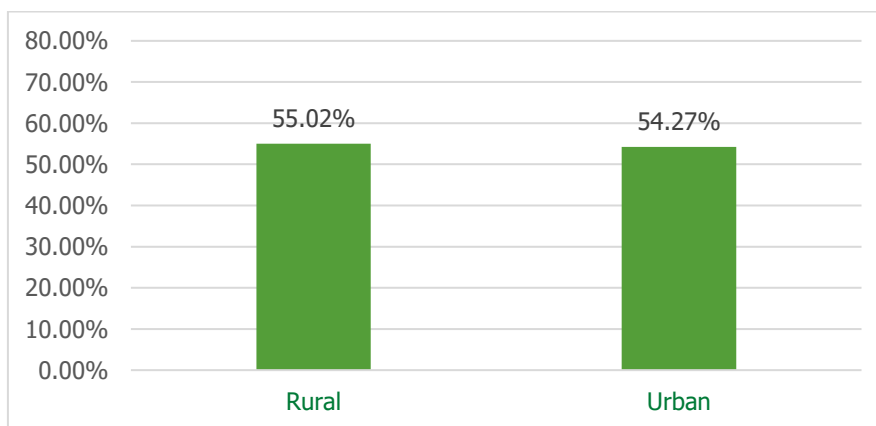
Figura 59 Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de forma de finanțare (ID_STUD_SEX_FORM_FIN)

Mediul unității de învățământ

Analizând mediul unității de învățământ în care au definitivat studiile secundare superioare, s-a constatat că atât de la unitățile din mediul rural, cât și la cele din mediul urban mai bine de jumătate dintre studenții de anul I sunt de sex feminin.

Figura 60 Ponderea studenților de sex feminin din totalul studenților de anul I, distribuită în funcție de forma de finanțare (ID_STUD_SEX_MEDIU)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Concluzii

Peste 54% dintre studenții de anul I din sistemul de învățământ superior sunt de sex feminin;

- **Universitățile de medicină și farmacie, universitățile vocaționale atrag cei mai mulți studenți de sex feminin** (peste 70% dintre studenții de anul I sunt de sex feminin).
- **La polul opus se află universitățile tehnice care au cele mai mici ponderi de studenți de sex feminin** (de la 14,99% dintre studenți, până la puțin peste 38%);
- La domeniile de licență *sociale* sau *biologice și biomedicale, științe ale educației sau farmacie* sunt înmatriculați cei mai mulți studenți de sex feminin (peste 90%).
- La polul opus, în domniile de licență *tehnice*, precum *autovehicule rutiere, inginerie marină și navigație* sau *inginerie mecanică*, mai puțin de 10% dintre studenții de anul I sunt de sex feminin;
- **Nu exista diferențe relevante din punct de vedere al formei de învățământ (cu frecvență/la distanță) sau a formei de finanțare.**

6

Concluzii și recomandări

Accesul în învățământul superior

- O perspectivă cantitativă -

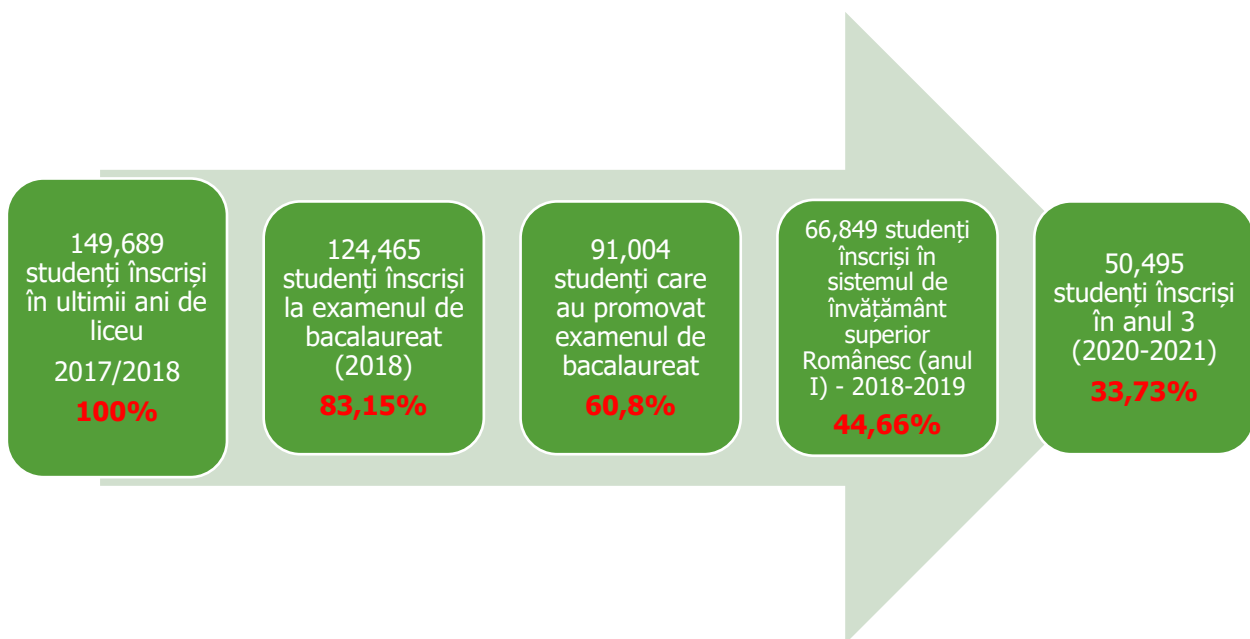
6. Concluzii și recomandări

Accesul în învățământul superior reprezintă o etapă importantă pentru succesul sistemului de învățământ reprezentând un indicator extrem de relevant pentru descrierea evoluției societății în ansamblu. Prezentul raport prezintă într-o manieră detaliată, pierderile de capital uman pe care România le are între ciclul secundar superior și cel terțiar.

În mai puțin de 18 luni în sistemul de învățământ românesc există pierderi uriașe. Dacă la începutul anului școlar 2017-2018 erau înscriși **149.686** de elevi în clase termanale din învățământul secundar superior, doar **66.849 dintre ei** erau studenți la 1 ianuarie 2019 într-o universitate românească. **Astfel doar 44,66% elevii din clasele terminale ajung să-și continue studiile universitare.**

Daca luăm în considerare și rata de abandon pentru această generație, doar 50,495 de studenți din această generație mai erau înscriși în anul 3, aceștia reprezentând 33,74% din generația analizată (Haj & Tuca, 2021).

Figura 61 Pierederile de capital uman privind tranziția de la învățământul preuniversitar la învățământul superior

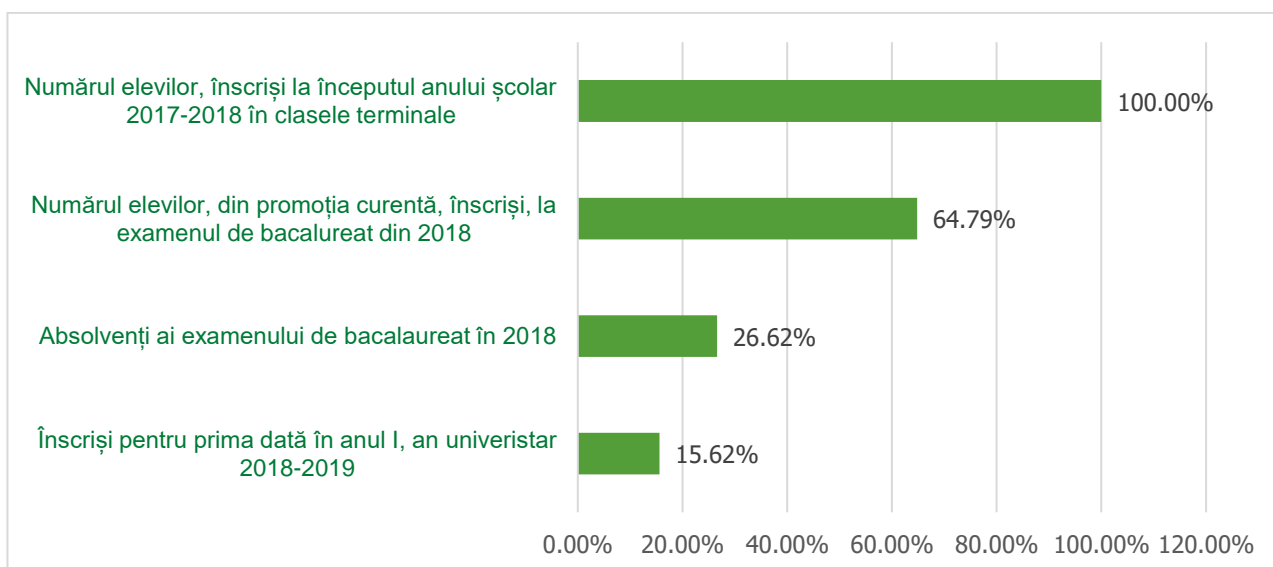

Multe dintre pierderi, au la baza inechități structurale care se perpetuează după fiecare nivel educațional și care sunt date inclusive de apartenența la un mediu sau un grup defavorizat.

Mediul rural

Deși mai sunt foarte puține licee în mediul rural, un număr scăzut de elevi reușește să ajungă în învățământul superior. Astfel, din totalul de **9.594** de elevi din unități de învățământ din mediul rural, doar 15,62% dintre aceștia au devenit studenți în anul univervitar 2018-2019 (în comparație cu 44,66% - rata națională de înscriere în învățământul superior a elevilor din clase terminale).

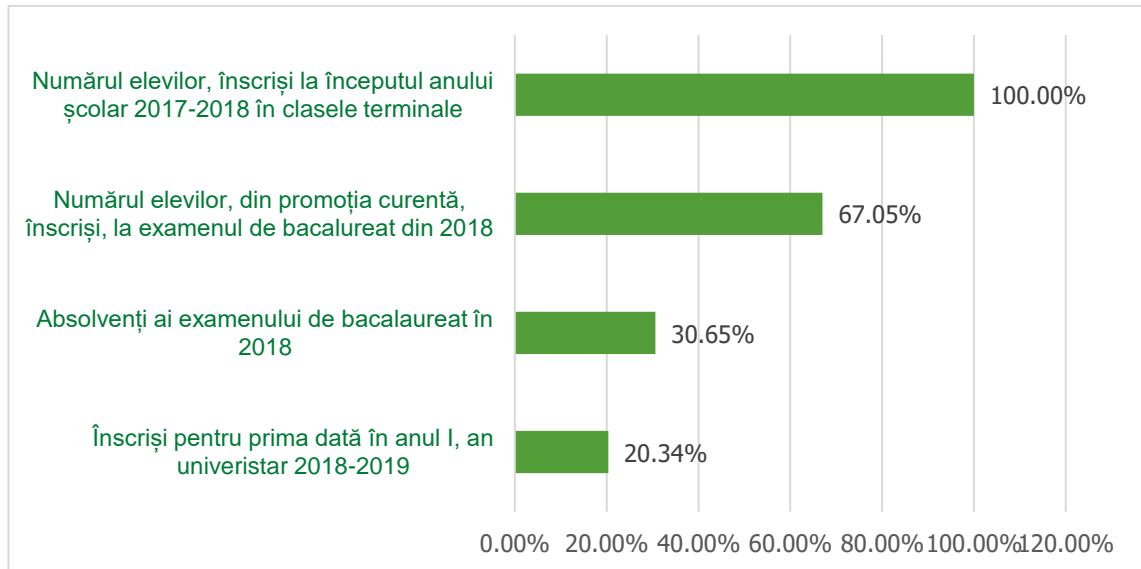
Figura 62 Urmărirea traseului elevilor ce au urmat studiile secundare superioare în unități de învățământ din mediul rural

Filiera tehnologică

O altă sursă mare de pierderi este filiera tehnologică a învățământului preuniversitar. Din cei 60.110 care au urmat studiile secundare superioare, înscriși în clase terminale la filiera tehnologică, doar 20,34% dintre ei au devenit studenți în anul univervitar 2018-2019.

Figura 63 Urmărirea traseului elevilor ce au urmat studiile secundare superioare la filiera tehnologică

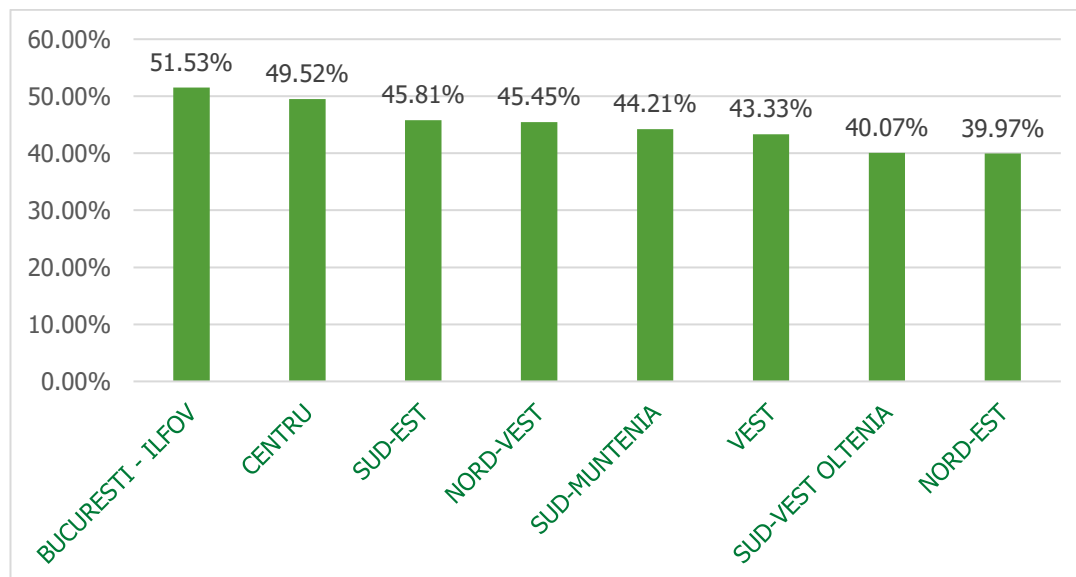
Disparități geografice

În ceea ce privește accesul în învățământul superior, se constată o serie de disparități geografice, atât din punct de vedere al mediului în care elevii trăiesc sau urmează cursurile din învățământul preuniversitar cât și din punct de vedere al regiunii geografice și al județului.

Factori structurali, cum ar fi: lipsa liceelor aproape de casă, lipsa infrastructurii adecvate pentru a găzdui sau pentru a asigura transportul ușor către școli și calitatea educației creează bariere în ceea ce privește progresul școlar, și în final, accesul în învățământul superior.

Rezultatul acestor disparități conduc la note scăzute obținute la examenul de bacalaureat, care la rândul lor, fiind folosite în procesul de admitere în învățământul superior duc la o stratificare a accesului și o limitare a accesului elevilor din regiunile problematice.

Figura 64 Proportia elevilor din clasele terminale admisi in invatamantul superior din Romania

Disparități între universități

În ceea ce privește tipologia populației de studenți care a reușit să intre în învățământul superior, o serie de concluzii importante pot fi notate:

- Universitățile de medicină și farmacie și universitățile cu profil militar sunt universitățile care au atras studenții ce au obținut cele mai mari medii la examenul de bacalaureat;
- Există diferențe considerabile între mediile obținute la bacalaureat de către studenții de anul I: de la universități în care mediile se încadrează între 8,5 și 9 la universități care atrag, în medie, elevii cu 7,3 -7,5.
- La majoritatea universităților comprehensive s-au înscris studenți care au obținut medii la examenul de bacalaureat sub media de la nivel național
- Universitățile de stat atrag mai mulți elevi cu medii mari la examenul de bacalaureat în comparație cu universitățile private
- Există diferențe foarte mari în ceea ce privește component corpului studențesc: de la universități în care peste 75% dintre studenți sunt studenții din generații anterioare, la universități în care ponderea studenților din generații anterioare se încadrează între 7 – 10%.

Fenomene relevante din perspectiva politicilor publice

UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Prezentul raport și-a propus să evidențieze indicatori care să monitorizeze periodic situația accesului la învățământul superior. Acești indicatori pot fi utilizați în diferite procese legate de învățământul superior: în metodologiile privind asigurarea calității, cele privitoare la finanțare învățământului superior sau în rapoartele naționale privind starea educației. În funcție de prioritățile statului de a îmbunătăți accesul la învățământul superior, indicatorii pot fi relevanți pentru a evalua anumite probleme specifice și a adresa politici și măsuri specifice.

Înscrierea la examenul de bacalaureat

De exemplu, indicatorii privind înscrierea la examenul de bacalaureat, arată că, în continuare, există procente îngrijorător de mari de elevi care nu ajung să se înscrie la examenul de bacalaureat (peste 16% la nivel național). Acest fenomen este prezent în special în cazul unităților din mediul rural și în cazul filierei tehnologice.

Având în vedere procentul mare de promovabilitate obținut de absolvenții filierei tehnologice al examenul de certificare a competențelor profesionale, putem discuta finalitatea acestui nivel educational sau, concret: „care este parcursul ideal din perspectiva educației pentru elevii care urmează filiera tehnologică”? Având în vedere certificarea unor competențe profesionale și posibilitatea intrării pe piața forței de muncă poate fi considerată o pierdere procentul scăzut de promovare a examenului de bacalaureat, și automat pierderea posibilității de a accesa învățământul superior?

Totusi, avand in vedere disparitatile geografice, politica locală privind progresul elevilor până în clasele terminale din învățământul liceal și înscrierea la examenul de bacalaureat, pot contribui, de asemenea, la declinul numărului de studenți care participă la învățământul superior. Acest fenomen este evidențiat și de coroborarea ratei de neînscriere la examenul de bacalaureat cu rata de promovare a examenului de bacalaureat (județele cu o rată mare de neînscriere la examen au o rată mare de promovare la examenul de bacalaureat). Disparitățile sunt evidențiate cu atât mai mult cu cât coroborăm rezultatele mai multor indicatori. De exemplu, în cazul filierei tehnologice, pe lângă faptul că este filiera cu cea mai mică rată de înscriere la bac, dintre cei înscriși, 20% absentează! Aceeași situație se regăsește și în rândul elevilor din liceele din mediul rural unde aproximativ 64% dintre aceștia se înscriu la bac. Dintre ei, peste un sfert, absentează.

Modul de calcul al ratei de promovare a examenului de bacalaureat

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Fenomenul absenteismului la examenul de bacalaureat, care include și elevii care absentează la cel puțin o probă a examenului, este unul cu impact asupra parcursului academic al către învățământul superior, afectând peste 9% din elevii înscriși la examen (promoția curentă).

Modul oficial de calcul al ratei de promovare a examenului de bacalaureat, deși compatibil cu modelele internaționale, nu ia în calcul elevii înscriși la examenul de bacalaureat care nu participă la toate probele de examen (fiind considerați absenți). În fapt, cel puțin o treime participă la cel puțin două probe de examen. Analiza de față a arătat o pierdere de capital uman suficient de mare ca să necesite o monitorizare a acestei populații.

Recuperarea generațiilor pierdute

Deși pierderile de capital uman sunt mari pe parcursul normal academic, sistemul de învățământ superior reușește să atragă un număr mare de absolvenți din promoții anterioare, reducând astfel pierderile înregistrate. 41,67% dintre studenții români de anul I au avut „întârzieri” înainte să devină studenți și sunt încadrați ca fiind din generații anterioare.

Totuși acești studenți sunt din generații foarte diferite și indică o recuperare mai degrabă a elevilor care au promovat examenul de bacalaureat și s-au înscris după un număr de ani în învățământul superior (ceea ce poate include și studenții care sunt la o a doua licență).

Raportat strict la generațiile de elevi, se poate observa că în decursul a 6 sesiuni de bacalaureat (3 ani), rata de promovare la examen după primul an crește cu doar 4,1% ceea ce arată o capacitate foarte redusă a sistemului de a recupera elevii care nu reușesc să absolva bacalaureatul de la prima prezentare.

Universitățile private, formele de învățământ cu frecvență redusă/ la distanță reprezintă calea cea mai des aleasă de absolvenții din promoțiile anterioare (**78% dintre elevii înscriși în anul I în cadrul universităților private și 80% dintre studenții de la forma de învățământ de la distanță sunt din generații anterioare**).

Fenomenul de exod al creierelor („brain drain”)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Rata de tranziție a absolvenților de bacalaureat către învățământul superior este buna, aproximativ 73,46% dintre absolvenți alegând să studieze în cadrul unei universități din România.

Raportat la aceeași generație (curentă) din 2018, media mediilor de la examenul de bacalaureat ale elevilor ce au promovat examenul a fost de 7,93. Analizând media mediilor de la examenul de bacalaureat ale studenților din aceeași generație (care au ales/reușit să intre în învățământul superior românesc), se poate observa că media este de 8,09. Deși mică diferență (+0,16), aceasta indică faptul că, raportat la media de bacalaureat, fenomenul de brain drain în România este unul limitat.

Acest aspect este validat și de analiza parcurului academic al elevilor care au obținut media 10 la examenul de bacalaureat, din care în 2018, **87,97% au ales sistemul de învățământ superior autohton. Procentul este urmat și de cei cu media peste 8 unde 82,62% s-au înscris în învățământul superior românesc. Din această perspectivă, fenomenul de exod al absolvenților de bac cu medii mari și foarte mari este unul limitat.**

Filiera tehnologică și mediul rural continuă să piardă resursă umană (din perspectiva accesului în învățământul superior românesc) chiar și în cazul pușinilor absolvenți care reușesc să promoveze examenul de bacalaureat (66% dintre absolvenții de bacalaureat ce provin de la filiera tehnologică și 58% dintre absolvenții cu diplomă, proveniți din unități de învățământ din mediul rural, au devenit studenți în România).

Fenomenul de pierdere a resursei umane pentru România este mai accentuat în cazul regiunii Nord-Est unde 5 din 6 județe au sub 65% rata de înscriere a absolvenților de bacalaureat în învățământul superior

Posibile recomandări pentru îmbunătățirea tranziției către învățământul superior
Recomandări generale

În primul rând, dat fiind faptul că la nivel internațional accesul spre învățământul superior este monitorizat permanent dar și pentru că acest subiect este relevant pentru România în raport cu obiectivele asumate de politici publice (ex: creșterea numărului de absolvenți cu studii superioare), este necesar ca indicatorii propuși să fie monitorizați anual. Astfel, autorii consideră că o parte dintre acești indicatori pot fi incluși cel puțin în:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- Raportul Național privind Starea Învățământului Preuniversitar și în Raportul Național privind Starea Învățământului Superior;
- Metodologia privind finanțarea suplimentară – pentru a stimula atragerea anumitor categorii de studenți (ex: studenți din mediul rural sau din licee tehnologice);
- Metodologia privind asigurarea calității precum și alte procese de evaluare instituțională a universităților – pentru ca universitățile să se preocupe prin adresarea unor măsuri specifice privind accesul studenților din anumite categorii/zonă;
- Între indicatorii care evaluează sistemul de învățământ superior elaborați de CNSPIS;
- Lucrări de cercetare academică în domeniul învățământului superior.

Totodată, disponibilitatea datelor trebuie evaluată în permanență pentru a ne asigura că există date necesare calculării indicatorilor propuși dar și dezvoltării de noi indicatori.

Unul dintre beneficiile monitorizării și îmbunătățirii în permanență a acestor indicatori este creșterea capacității României de a raporta, la nivel internațional, date solicitate de instituții de renume (Eurostat, OECD, etc) și de a realiza analize comparative.

În ceea ce privește subiectele/politicile specifice, o serie de recomandări pot fi formulate, astfel:

Inscrierea la examenul de bacalaureat

Este necesară o mai bună monitorizare a progresului către clasele finale și a procesului de înscriere la examenul de bacalaureat. Concomitent cu introducerea unui indicator suplimentar pentru a măsura performanța unui liceu este necesar ca înscrierea la examenul de bacalaureat să fie cât mai facilă (chiar automată) iar „outlierii” din perspectivă ratei de înscriere trebuie analizați în vederea combaterii eventualelor politici ce nu corespund normelor legale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Abordare integrată privind monitorizarea abolenților de învățământ liceal

Având în vedere pierderile de capital uman înregistrate la finalul ciclului liceal, este nevoie ca pe lângă rata oficială de promovare a examenului de bacalaureat să fie introdusă și **rata de promovare a examenului de bacalaureat (generația curentă) raportată la populația înscrisă în anii terminali**. Acest indicator va putea surprinde și fenomenul neînscrisurilor și cel al absenteismului.

Adaptarea examenului de bacalaureat la profilul unității de învățământ

Este necesară o clarificare atât conceptuală cât și procedurală cu privire la învățământul tehnologic (în special profilul tehnic). **Care este traseul academic vizat pentru elevii înscrisi la această filieră?**

Dacă traseul vizează un parcurs academic, în acest caz examenul de bacalaureat nu este organizat în concordanță cu disciplinele studiate pe parcursul anului fiind necesare adaptări fie la nivelul curriculei fie din punct de vedere al disciplinelor de examen.

Dacă traseul vizat este mai degrabă unul către piața forței de muncă, atunci și curricula ar trebui să corespundă acestui deziderat.

În momentul de față, rata de promovare extrem de scăzută la examenul de bacalaureat pentru profilul tehnic indică o problemă sistemică privind fie modul de organizare a filierei tehnologice – profil tehnic, fie a modului de organizare a examenului de bacalaureat („not fit for purpose”).

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Referințe

Haj, C. M., & Tuca, P. L. (2021). Access to Higher Education: Losing Precious Human Resources Before the Start Line -Manuscript submitted for publication.

INS. (2017). *Proiecția populației României, în profil teritorial*. București: Editura Institutului Național de Statistică.

ME. (2018). *Raport privind starea învățământului preuniversitar din România 2017-2018*. București.

Orr, D., Haj, C., Usher, A., Geanta, I., & Atherton, G. (2017). *Study on the impact of admission systems on higher education outcomes*. doi:10.2766/943076

UEFISCDI. (2018). *Policy Brief Examenul de Bacalaureat 2017*. București.

UEFISCDI. (2020). Anticiparea principalelor tendințe demografice și a impactului lor asupra populației de studenți din România - Studiu de forecast [Anticipation of the main demographic tendencies and their impact on the student population in Romania - Forecast study]. Retrieved from <https://uefiscdi.gov.ro/Publicatii-1>

Usher, A., Haj, C., Orr, D., Atherton, G., & Geanta, I. (2017). *Study on the impact of admission systems on higher education outcomes Volume II : national cases study*. doi:10.2766/698050

Proiectul este finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020.

Conținutul acestui nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europe sau Guvernului României.

ue fiscdi

Unitatea Executivă pentru
Finanțarea Învățământului Superior,
a Cercetării, Dezvoltării și Inovării

Calitatea în învățământul superior: internaționalizarea și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc.